

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-78-25

Druk nr 1311
Warszawa, 27 maja 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy

- o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw.

Projekt ma charakter deregulacyjny.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 979 i 1863) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 uchyla się ust. 2 i 3;
- 2) w art. 4 po ust. 4b dodaje się ust. 4c–4m w brzmieniu:

„4c. Centralna Informacja udostępnia podmiotom, które uzyskały zgodę, o której mowa w ust. 4d, bezpłatnie informacje z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych.

4d. Minister Sprawiedliwości, w drodze decyzji administracyjnej, wyraża zgodę na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych.

4e. Podmiot publiczny w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717) albo podmiot niebędący podmiotem publicznym, który realizuje zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, może wystąpić z wnioskiem o wyrażenie zgody na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, jeżeli:

- 1) jest to niezbędne do realizacji przez ten podmiot jego zadań ustawowych lub realizacji powierzonych lub zleconych mu przez podmiot publiczny zadań publicznych;
- 2) podmiot posiada i stosuje urządzenia lub systemy teleinformatyczne umożliwiające identyfikację osoby uzyskującej informacje z Rejestru, zakresu informacji oraz daty ich uzyskania;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze, ustawę z dnia 22 grudnia 1995 r. o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego, ustawę z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych, ustawę z dnia 4 marca 2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawę z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych oraz ustawę z dnia 22 lipca 2006 r. o spółdzielni europejskiej.

- 3) podmiot ma wdrożone zabezpieczenia techniczne i organizacyjne adekwatne do oszacowanego ryzyka, zapewniające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych.

4f. O zgodę, o której mowa w ust. 4e, może wystąpić także podmiot uprawniony do występowania w imieniu grupy podmiotów.

4g. Wniosek, o którym mowa w ust. 4e, zawiera:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy;
- 2) oznaczenie podmiotu, którego dotyczy wniosek;
- 3) wskazanie zadań, o których mowa w ust. 4e pkt 1, z przywołaniem przepisów prawa;
- 4) uzasadnienie spełnienia przesłanki niezbędności, o której mowa w ust. 4e pkt 1;
- 5) oświadczenie wnioskodawcy o:
 - a) posiadaniu urządzenia lub systemu teleinformatycznego umożliwiającego identyfikację osoby uzyskującej informacje z Rejestru, zakresu informacji oraz daty ich uzyskania,
 - b) wdrożeniu zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych, adekwatnych do oszacowanego ryzyka, zapewniających poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych,
 - c) wykorzystywaniu dostępu wyłącznie w celu określonym w ustawie,
 - d) zabezpieczeniu uzyskanych informacji;
- 6) wskazanie osoby umocowanej do rozwiązywania technicznych problemów w zakresie uzyskiwania informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych;
- 7) uzasadnienie uprawnienia do występowania w imieniu grupy podmiotów – jeśli wnioskodawca składa wniosek w imieniu grupy podmiotów.

4h. Minister Sprawiedliwości może żądać szczegółowego wykazania spełnienia przesłanek, o których mowa w ust. 4e pkt 1–3.

4i. Minister Sprawiedliwości odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, wyrażenia zgody na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, jeżeli nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa w ust. 4e, lub Centralna Informacja nie posiada odpowiednich do uruchomienia usługi warunków technicznych.

4j. Podmiot, któremu Minister Sprawiedliwości wyraził zgodę na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, jest obowiązany niezwłocznie poinformować Ministra Sprawiedliwości o:

- 1) zaprzestaniu realizacji zadań ustawowych lub realizacji powierzonych lub zleconych mu przez podmiot publiczny zadań publicznych uzasadniających dostęp do informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych;
- 2) zmianie stosowanych urządzeń lub systemów teleinformatycznych umożliwiających identyfikację osoby uzyskującej informacje z Rejestru, zakresu informacji oraz daty ich uzyskania, mającej wpływ na sposób tej identyfikacji;
- 3) zmianie wdrożonych zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych, adekwatnych do oszacowanego ryzyka, zapewniających poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych.

4k. Informacja, o której mowa w ust. 4j pkt 2 lub 3, zawiera oświadczenie podmiotu, czy:

- 1) urządzenia lub systemy teleinformatyczne, o których mowa w ust. 4j pkt 2, umożliwiają identyfikację osoby uzyskującej informacje z Rejestru, zakresu informacji oraz daty ich uzyskania;
- 2) wdrożone zabezpieczenia techniczne i organizacyjne, o których mowa w ust. 4j pkt 3 zapewniają poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych.

4l. Podmiot, któremu Minister Sprawiedliwości wyraził zgodę na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, jest obowiązany do powstrzymania się od korzystania z dostępu do danych za pośrednictwem usług sieciowych w sytuacji niespełniania przesłanek, o których mowa w ust. 4e pkt 1–3.

4m. Minister Sprawiedliwości cofa, w drodze decyzji administracyjnej, zgodę na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, jeżeli przestały istnieć przesłanki, o których mowa w ust. 4e, a także gdy Centralna Informacja przestała posiadać odpowiednie warunki techniczne do utrzymywania usługi.”;

3) w art. 9:

a) w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Akta rejestrowe dla podmiotów wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, prowadzi się wyłącznie w systemie teleinformatycznym.”,

- b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Przepis ust. 1 zdanie drugie stosuje się również do akt spraw o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, jeżeli wniosek został prawomocnie zwrócony, odrzucony albo oddalony lub postępowanie umorzono, oraz do innych spraw należących do właściwości sądu rejestrowego.”,
- c) uchyla się ust. 5,
- d) w ust. 6 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Dla podmiotu wpisanego do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, prowadzi się zbiór dokumentów obejmujący dokumenty wytworzone w postaci papierowej.”,
- e) w ust. 7 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Dokument w postaci papierowej, dotyczący podmiotu wpisanego do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, stanowiący podstawę do podjęcia przez sąd czynności z urzędu, przetwarza się na postać elektroniczną oraz składa do zbioru dokumentów, o którym mowa w ust. 6.”;
- 4) w art. 13 uchyla się ust. 1;
- 5) w art. 15:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Od dnia dokonania wpisu w Rejestrze nikt nie może zasłaniać się nieznajomością ujawnionych wpisów. Jednakże w odniesieniu do czynności dokonanych przed upływem szesnastego dnia od dnia dokonania wpisu podmiot wpisany do Rejestru nie może powoływać się na wpis wobec osoby trzeciej, jeżeli ta udowodni, że nie mogła wiedzieć o treści wpisu.”,
 - b) uchyla się ust. 2,
 - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoba trzecia może się powoływać na dokumenty i dane, w odniesieniu do których nie dopełniono jeszcze obowiązku ujawnienia w Rejestrze, jeżeli brak ujawnienia nie pozbawia ich skutków prawnych.”;
- 6) uchyla się art. 16;

- 7) w art. 19:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wnioski dotyczące podmiotu podlegającego wpisowi do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, składa się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.”,
 - b) uchyla się ust. 3 i 4,
 - c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Wniosek o wpis w rejestrze, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3, złożony z naruszeniem ust. 5 podlega zwróceniu bez wzywania do uzupełnienia braków.”,
 - d) uchyla się ust. 9,
 - e) w ust. 10 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W razie zwrócenia wniosku zgodnie z ust. 7 i 8 może on być ponownie złożony w terminie 7 dni od daty doręczenia zarządzenia o zwrocie.”,
 - f) uchyla się ust. 11;
- 8) w art. 19a w ust. 6 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „i opłacie za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym”;
- 9) w art. 20:
- a) w ust. 1d skreśla się wyrazy „i ogłoszeniu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym”,
 - b) uchyla się ust. 1i,
 - c) w ust. 3 skreśla się zdanie drugie;
- 10) w art. 20c w ust. 3 skreśla się zdanie drugie;
- 11) w art. 42 skreśla się wyrazy „, a wpisy tych danych nie podlegają obowiązkowi ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym”;
- 12) w art. 47a ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku różnic między wpisem w Rejestrze a dobrowolnie ogłoszonymi informacjami, jak też między treścią dokumentów złożonych do akt rejestrowych w języku polskim a treścią dokumentów ogłoszonych dobrowolnie, treść ogłoszeń dobrowolnych nie może stanowić zarzutu wobec osób trzecich. Osoby trzecie mogą powoływać się na dobrowolne ogłoszenia, chyba że spółka udowodni, że osoba trzecia wiedziała o treści wpisu w Rejestrze.”;
- 13) w art. 49 uchyla się ust. 2;
- 14) uchyla się art. 58;

15) po rozdziale 4 dodaje się rozdział 4a w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Przepis karny

Art. 60a. Kto bez uprawnienia uzyskuje z Rejestru informację za pośrednictwem usług sieciowych podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2024 r. poz. 593) w art. 126 w § 3 skreśla się zdanie drugie.

Art. 3. W ustawie z dnia 22 grudnia 1995 r. o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1395) w art. 1:

- 1) w ust. 3 uchyla się pkt 1;
- 2) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Zamieszczanie obwieszczeń i ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym podlega opłacie, chyba że ustawa stanowi inaczej.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 295 oraz z 2025 r. poz. 680) w art. 6 w ust. 9 uchyla się pkt 3.

Art. 5. W ustawie z dnia 4 marca 2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 259) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego przekazuje dane, które zgodnie z art. 11 rozporządzenia 2137/85 albo art. 14 rozporządzenia 2157/2001 podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, do Urzędu Oficjalnych Publikacji Unii Europejskiej w terminie miesiąca od dnia ich wpisu do rejestru.”;

- 2) w art. 122 uchyla się ust. 2.

Art. 6. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146) w art. 110zf w ust. 9 w zdaniu drugim skreśla się wyrazy „oraz opłaty za ogłoszenie wpisu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym”.

Art. 7. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 178 i 620) w art. 6 w ust. 3 skreśla się wyrazy „oraz nie uiszcza opłaty za ogłoszenie tych wpisów w Monitorze Sądowym i Gospodarczym”.

Art. 8. W ustawie z dnia 22 lipca 2006 r. o spółdzielni europejskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2043) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego przekazuje dane, które zgodnie z art. 13 rozporządzenia podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, do Urzędu Oficjalnych Publikacji Unii Europejskiej w terminie miesiąca od dnia ich wpisu do rejestru.”.

Art. 9. W przypadku rozbieżności między wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego a ogłoszeniem w Monitorze Sądowym i Gospodarczym opublikowanym przed dniem wejścia w życie ustawy, obowiązuje wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym. Osoba trzecia może powoływać się na treść ogłoszenia, chyba że podmiot wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego udowodni, że osoba trzecia wiedziała o treści wpisu.

Art. 10. Do postępowań przed sądem rejestrowym wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 1 pkt 3 i 7, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba regulacji

W związku z informatyzacją usług publicznych coraz więcej podmiotów zgłasza potrzebę uzyskania dostępu do danych z Krajowego Rejestru Sądowego, zwanego dalej „Rejestrem”, za pośrednictwem usług sieciowych. Projekt wprowadza przepisy, które wychodzą naprzeciw takiemu zapotrzebowaniu, a jednocześnie w szczegółowy sposób określają przesłanki udzielania przez Ministra Sprawiedliwości zgody na taki sposób dostępu.

Wobec powszechnej dostępności do danych w Rejestrze zasadne jest także zniesienie obowiązku ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym treści wpisów dokonywanych w tym rejestrze.

W ramach projektu zakłada się również zmianę wymogu w zakresie sposobu składania wniosków o wpis do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych lub zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz sposobu prowadzenia akt rejestrowych podmiotów wpisanych do tego rejestru stowarzyszeń. W obu przypadkach przewiduje się przejście na postać elektroniczną w systemie teleinformatycznym.

Ponadto w aspekcie elektronizacji administracji publicznej niezbędne jest zrezygnowanie z rozwiązania, zgodnie z którym gminy, jako zadania zlecone, obowiązane są wykonywać czynności związane z prowadzeniem Rejestru, m.in. polegające na zapewnieniu zainteresowanym urzędowych formularzy wniosków wymaganych ustawą do rejestracji spółek jawnych, mimo iż od wielu lat rejestracji tych spółek można dokonać jedynie elektronicznie.

II. Proponowane rozwiązania

1. Zmiana art. 4 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 979 i 1863), zwanej dalej „ustawą o KRS”, polegająca na dodaniu w tej jednostce redakcyjnej kolejnych ustępów ma na celu zapewnienie podmiotom publicznym oraz podmiotom realizującym zadania publiczne możliwości dostępu do informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, w szczególności poprzez interfejsy API, na podstawie decyzji Ministra Sprawiedliwości.

Jak wyjaśniono w motywie 32 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego

wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 172 z 26.06.2019, str. 56) API jest zestawem funkcji, procedur, definicji i protokołów do komunikacji maszyna-maszyna oraz płynnej wymiany danych. Interfejsy API mogą różnić się poziomem złożoności i mogą oznaczać zwykły odnośnik do bazy danych umożliwiający pobranie konkretnych zbiorów danych, interfejs internetowy lub bardziej złożoną konfigurację.

Z kolei art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1524) definiuje interfejs programistyczny aplikacji jako zbiór technicznych funkcji umożliwiających połączenie i wzajemną wymianę danych lub metadanych między programami komputerowymi lub systemami teleinformatycznymi. Możliwość uzyskiwania przez podmioty realizujące zadania publiczne informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych (w szczególności takich danych jak: numer KRS, forma prawna podmiotu, jego nazwa (firma), adres siedziby, data utworzenia, data likwidacji, data zawieszenia działalności czy zakres działalności) może w istotny sposób usprawnić wykonywanie powierzonych im przez ustawodawcę obowiązków.

Uprawnienie do wystąpienia do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o wyrażenie zgody na udostępnianie przez Centralną Informację informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych – będzie przysługiwało podmiotom publicznym w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557, z późn. zm.) oraz innym podmiotom, które realizują zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji. Chodzi tu przede wszystkim o podmioty, które ze względu na charakter powierzonych im przez ustawodawcę zadań są uprawnione do badania sytuacji majątkowej oraz działalności uczestników obrotu prawnego-gospodarczego.

We wniosku należy wskazać konkretne zadania ustawowe, których wykonanie wymaga aby uprawniony podmiot miał dostęp do informacji z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych. Z wnioskiem może wystąpić także podmiot uprawniony do występowania w imieniu grupy podmiotów. Dotyczy to takich podmiotów jak związki i porozumienia międzygminne, o których mowa w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym czy zrzeszeń, o których mowa w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

Zgoda zostanie udzielona, jeżeli podmiot będzie posiadał urządzenia lub systemy teleinformatyczne umożliwiające identyfikację osoby uzyskującej informacje z Rejestru, zakresu informacji oraz daty ich uzyskania, a także będzie dysponował zabezpieczeniami technicznymi i organizacyjnymi chroniącymi przed wykorzystaniem uzyskanych informacji niezgodnie z celem. Przesłanką uzyskania dostępu będzie również istnienie po stronie Centralnej Informacji odpowiednich warunków technicznych.

W przypadku niespełnienia powyższych wymogów Minister Sprawiedliwości odmówi zgody, a jeżeli sytuacja taka nastąpi już po wydaniu zgody, będzie uprawniony do jej cofnięcia. Wskazać należy, że Minister Sprawiedliwości nie ma możliwości pozwalających mu na szybką identyfikację sytuacji, w której podmiot, który otrzymał zgodę na dostęp do danych za pośrednictwem usług sieciowych, zaprzestanie spełniania ustawowych, tj. techniczno-organizacyjnych lub prawnych warunków do uzyskiwania danych z Krajowego Rejestru Sądowego w projektowanym trybie, umowa o zlecenie zadania i udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego z podmiotem niebędącym podmiotem publicznym przestanie obowiązywać albo nastąpi zmiana stosowanych przez podmiot urządzeń lub systemów teleinformatycznych, względnie zasad bezpieczeństwa. Dlatego też podmiot, który otrzymał zgodę na udostępnianie mu informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, będzie obowiązany do niezwłocznego informowania Ministra Sprawiedliwości o okolicznościach wpływających na warunki otrzymania przez niego zgody. Ponadto, w przypadku gdy podmiot nie będzie spełniał ustawowych warunków do uzyskiwania informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, obowiązany będzie do powstrzymania się od korzystania z dostępu do danych za pośrednictwem usług sieciowych. Dodatkowo przewiduje się odpowiedzialność karną za pozyskiwanie z Rejestru, bez uprawnienia informacji za pośrednictwem usług sieciowych.

Warunkiem uzyskania dostępu do KRS za pośrednictwem usług sieciowych będzie pozytywna decyzja Ministra Sprawiedliwości warunkowana przesłankami, o których mowa w projektowanym art. 4 ust. 4e, a także posiadaniem przez Centralną Informację odpowiednich do uruchomienia usługi warunków technicznych. Zarówno wyrażenie zgody, odmowa, jak i cofnięcie zgody będzie następowało w drodze decyzji administracyjnej. Projekt nie przewiduje pobierania przez Centralną Informację KRS opłat za udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych.

2. Celem regulacji znoszącej obowiązek ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonanych w Krajowym Rejestrze Sądowym jest przede

wszystkim obniżenie kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców oraz zmniejszenie obciążeń administracyjnych. Wobec powszechnej dostępności danych z Krajowego Rejestru Sądowego utrzymanie obowiązku ogłaszania treści tych samych wpisów w Monitorze Sądowym i Gospodarczym stanowi nadmierne obciążenie.

Konsekwencją proponowanej zmiany jest oparcie systemu domniemań wynikających z ustawy o KRS na publikacji w tym Rejestrze. Zmiana ta będzie miała pozytywny wpływ na pewność i bezpieczeństwo obrotu poprzez przyjęcie zasady, zgodnie z którą dzień dokonania wpisu w Rejestrze jest dniem, od którego następują określone skutki. Poprzez uchylenie art. 16 ustawy o KRS w projekcie przewidziano ujednolicenie przepisów w zakresie możliwości powoływania się nieznajomość treści wpisu do KRS: w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz niektórych wpisów dokonywanych w rejestrze przedsiębiorców. Zmiana w tym zakresie jest celowa, gdyż prowadzi do jednakowego traktowania podmiotów rejestrowych, a dodatkowo wzmacnia pewność wpisów dokonywanych w Rejestrze również w tym obszarze. Brak jest uzasadnienia, dla którego zasada powszechnej znajomości wpisów dokonywanych w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej miałaby się różnić od ogólnej zasady wynikającej z art. 15 ustawy o KRS.

Zniesienie obowiązku równoległej publikacji wpisów do KRS w Monitorze Sądowym i Gospodarczym niewątpliwie korzystnie wpłynie na odciążenie komórki organizacyjnej Ministerstwa Sprawiedliwości obsługującej Monitor Sądowy i Gospodarczy, która jest obecnie przeciążona z powodu lawinowego wzrostu liczby ogłoszeń o wpisie wzmianki o złożeniu dokumentów finansowych do Repozytorium Dokumentów Finansowych (stanowią one ok. 75,2% ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym). Zważywszy na fakt, że w Monitorze Sądowym i Gospodarczym publikowane są inne istotne ogłoszenia, istniejące opóźnienia w publikacji są niekorzystne zarówno dla podmiotów podlegających wpisowi w Rejestrze jak i dla uczestników obrotu gospodarczego. Mając powyższe na uwadze, niniejszy projekt przewiduje uchylenie przepisu ust. 1 w art. 13, zmianę art. 15, uchylenie art. 16, zmianę art. 19a ust. 6, zmianę art. 20, zmianę art. 20c ust. 3, zmianę art. 42, zmianę art. 47a ust. 4, uchylenie w art. 49 ust. 2 oraz uchylenie art. 58 ustawy o KRS. Projekt przewiduje także zmianę art. 126 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2024 r. poz. 593), zmianę art. 110zf ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146), zmianę art. 6 ust. 3

ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 178 i 620), zmianę art. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 1995 r. o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1395).

Z uwagi na dynamiczny charakter odesłania do dyrektywy – poprzedniczki dyrektywy 2017/1132 (tj. dyrektywy 68/151/EWG) w zakresie sposobu ujawniania informacji, zawartego w art. 9 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2137/85 z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie europejskiego ugrupowania interesów gospodarczych (Dz. Urz. WE L 199 z 31.07.1985, str. 1), w art. 12 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 2157/2001 z dnia 8 października 2001 r. w sprawie statutu spółki europejskiej (Dz. Urz. UE L 294 z 10.11.2001, str. 1), w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1435/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (Dz. Urz. UE L 207 z 18.8.2003, str. 1) – zmiana polegająca na rezygnacji z ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonywanych w rejestrze obejmuje również podmioty wymienione w tych aktach normatywnych. Taka wykładnia przepisów ww. rozporządzeń służy również realizacji zasady równego traktowania podmiotów. W konsekwencji wprowadzanych zmian w ustawie z dnia 4 marca 2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 259) przewidziano uchylenie art. 122 ust. 2, który przewiduje sankcję za nieogłaszanie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym pewnych danych. W związku z rezygnacją z ogłaszania tych danych w tym publikatorze sankcja ta straciła swojej uzasadnienie. Ponadto przedmiotowy projekt przewiduje zmianę art. 5 ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej. Przepis ten określa termin na udostępnienie przez Centralną Informację KRS danych dotyczących europejskiego zgrupowania interesów gospodarczych oraz spółki europejskiej. W związku z rezygnacją z ogłaszania wpisów w Monitorze Sądowym i Gospodarczym termin ten nie będzie biegł od dnia ogłoszenia danych w tym publikatorze ale od dnia ich wpisu do rejestru. Analogiczna zmiana została przewidziana w art. 5 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o spółdzielni europejskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2043). Konieczne również było określenie zasad powoływania się przez osoby trzecie na dane udostępnione w Monitorze Sądowym i Gospodarczym lub rejestrze w przypadku rozbieżności między ogłoszeniem a wpisem do rejestru. Przepis przejściowy przewiduje w tym zakresie utrzymanie obowiązującej dotychczas zasady, zgodnie z którą obowiązuje wówczas wpis w rejestrze.

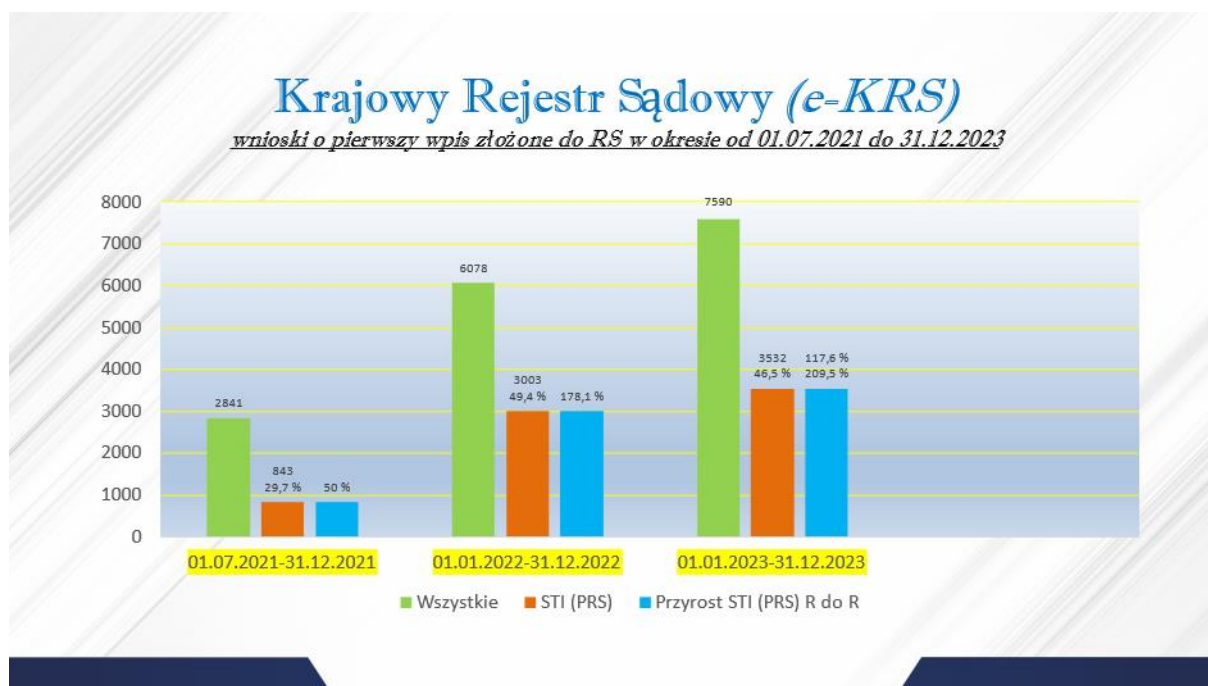
3. Projekt zakłada prowadzenie wyłącznie w systemie teleinformatycznym akt rejestrowych podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu do rejestru stowarzyszeń, innych

organizacji społecznych lub zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów zdrowotnej, a także składania wniosków i pism dotyczących tych podmiotów wyłącznie za pośrednictwem tego systemu. Obecnie wnioski i pisma w przypadku tych podmiotów można składać albo w postaci papierowej albo za pośrednictwem systemu teleinformatycznego przy czym w tym drugim przypadku kompletne akta sprawy rejestrowej mające postać elektroniczną są przetwarzane do postaci papierowej i jako papierowe kopie są składane do akt rejestrowych prowadzonych obecnie w postaci papierowej. W wyniku projektowanej zmiany wymóg prowadzenia akt rejestrowych oraz składania wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wszystkich wniosków o wpis, wniosków innych niż o wpis, a także wszelkich innych pism, będzie dotyczyć również podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu do „rejestru stowarzyszeń” – analogicznie jak ma to miejsce w przypadku podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców. Dotychczasowe akta rejestrowe ww. podmiotów prowadzone aktualnie w postaci papierowej nie będą po wejściu w życie ustawy digitalizowane. Zakłada się, że wejście w życie projektowanego rozwiązania znacząco zmniejszy liczbę wniosków zwracanych z powodu nieprawidłowego wypełniania obecnych papierowych formularzy, co minimalizować będą funkcjonalności systemowe przy składaniu ich elektronicznie. Od 1 lipca 2021 r. w zakresie składania wniosków dotyczących podmiotów podlegających wpisowi do rejestru stowarzyszeń zainteresowanie systemem teleinformatycznym (dalej również jako „STP”) prezentuje się następująco:

1) jeśli chodzi o wnioski o rejestrację (pierwszy wpis do Krajowego Rejestru Sądowego):

- a)** w okresie od 1 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęło** 2.841 takich wniosków, z czego 843 za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (dane za połowę roku), co stanowi **29,7%** wpływu,
- b)** w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęło** 6.078 takich wniosków, z czego 3.003 za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, co stanowi **49,4%** wpływu (i jednocześnie 178,1% w szacunkowym ujęciu do całego roku 2021),
- c)** w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęło** 7.590 takich wniosków, z czego 3.532 za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, co stanowi **46,5%** wpływu (i jednocześnie 117,6% w ujęciu do roku 2022, a 209,5% w szacunkowym ujęciu do całego roku 2021).

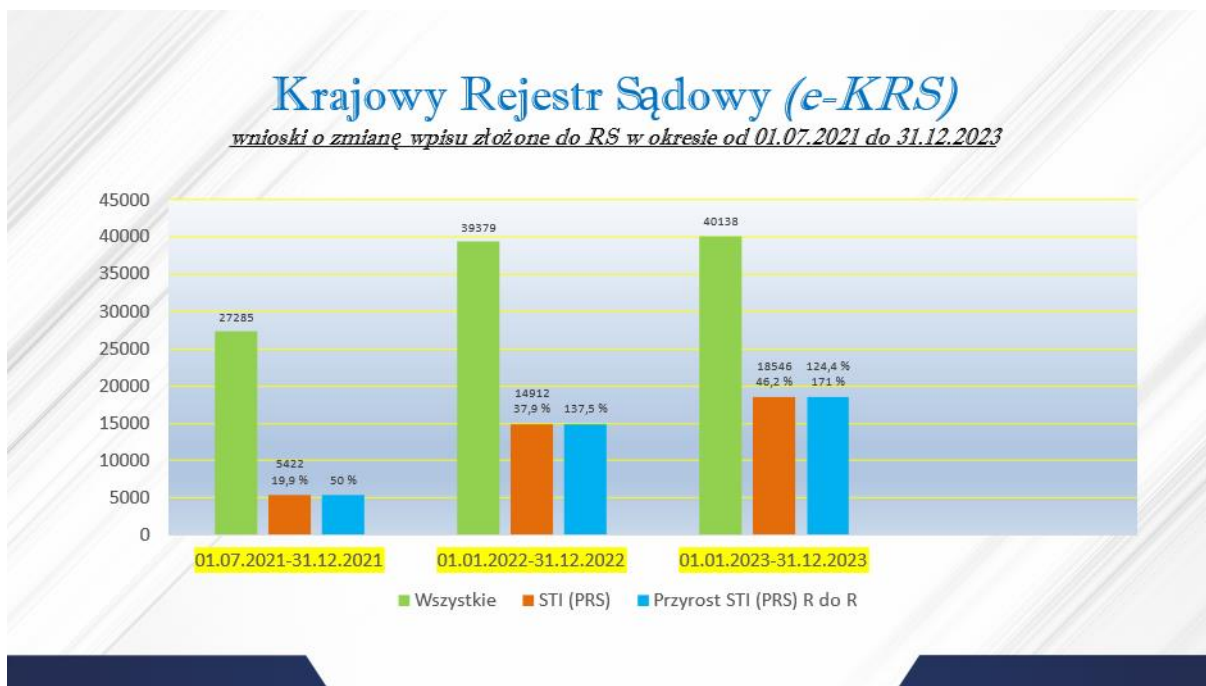
Dane te obrazuje poniższy wykres.

2) jeśli chodzi o **wnioski o zmianę wpisu** (w tym wnioski o wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego):

- a) w okresie od 1 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęło** 27.285 takich wniosków, z czego 5.422 za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (dane za połowę roku), co stanowi **19,9%** wpływu,
- b) w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęło** 39.379 takich wniosków, z czego 14.912 za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, co stanowi **37,9%** wpływu (i jednocześnie 137,5% w ujęciu szacunkowym do całego roku 2021),
- c) w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęło** 40.138 takich wniosków, z czego 18.546 za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, co stanowi **46,2%** wpływu (i jednocześnie 124,4% w ujęciu do roku 2022, a 171% w ujęciu szacunkowym do całego roku 2021).

Dane te obrazuje poniższy wykres.

Powyższe dane wskazują, że zainteresowanie systemem teleinformatycznym w odniesieniu do rejestru stowarzyszeń pojawiło się już w pierwszym półroczu jego funkcjonowania na poziomie aż ok. 30% przy wnioskach o rejestrację i ok. 20% przy wnioskach o zmianę wpisu, aby następnie w roku 2022 osiągnąć poziom prawie 50% przy wnioskach o rejestrację i prawie 38% przy wnioskach o zmianę wpisu, a dalej by w roku 2023 przejść do poziomu ponad 46% przy wnioskach o rejestrację i ponad 46% przy wnioskach o zmianę wpisu. Mając na względzie fakultatywność systemu teleinformatycznego przy wnioskach składanych do rejestru stowarzyszeń, widać wyraźny przełom w dobrowolnym sięganiu przez wnioskodawców po rozwiązania teleinformatyczne w postępowaniu rejestrowym. Na obecną chwilę otwartość i gotowość tych uczestników obrotu prawnego do korzystania z ww. systemu jest na bardzo wysokim poziomie, zbliżającym się do 50%.

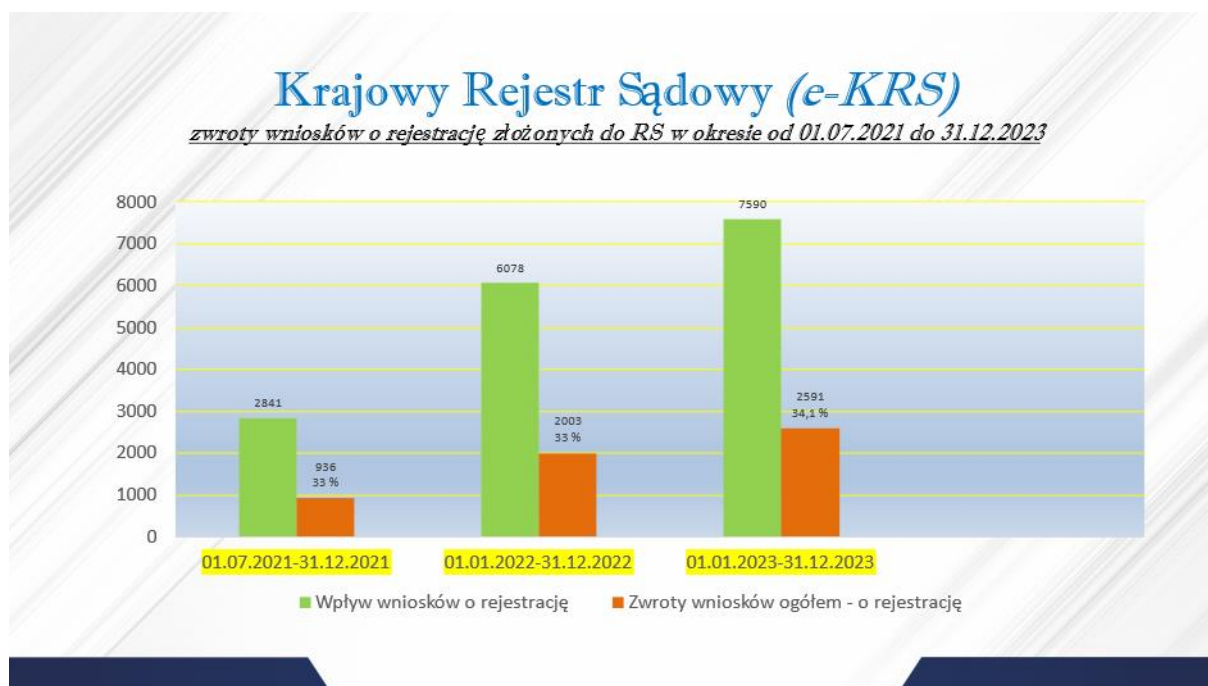
Dane z okresu od połowy 2021 r. do końca 2023 r. pozwalają ustalić nie tylko liczbę wniosków, które wpłynęły do rejestru stowarzyszeń za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, ale również liczbę wniosków, które wpłynęły do rejestru stowarzyszeń, lecz zostały zwrócone jako nieprawidłowo złożone, co daje zestawienie pokazujące, jak liczba ta wygląda na tle analogicznych danych w tym samym okresie w odniesieniu do rejestru przedsiębiorców:

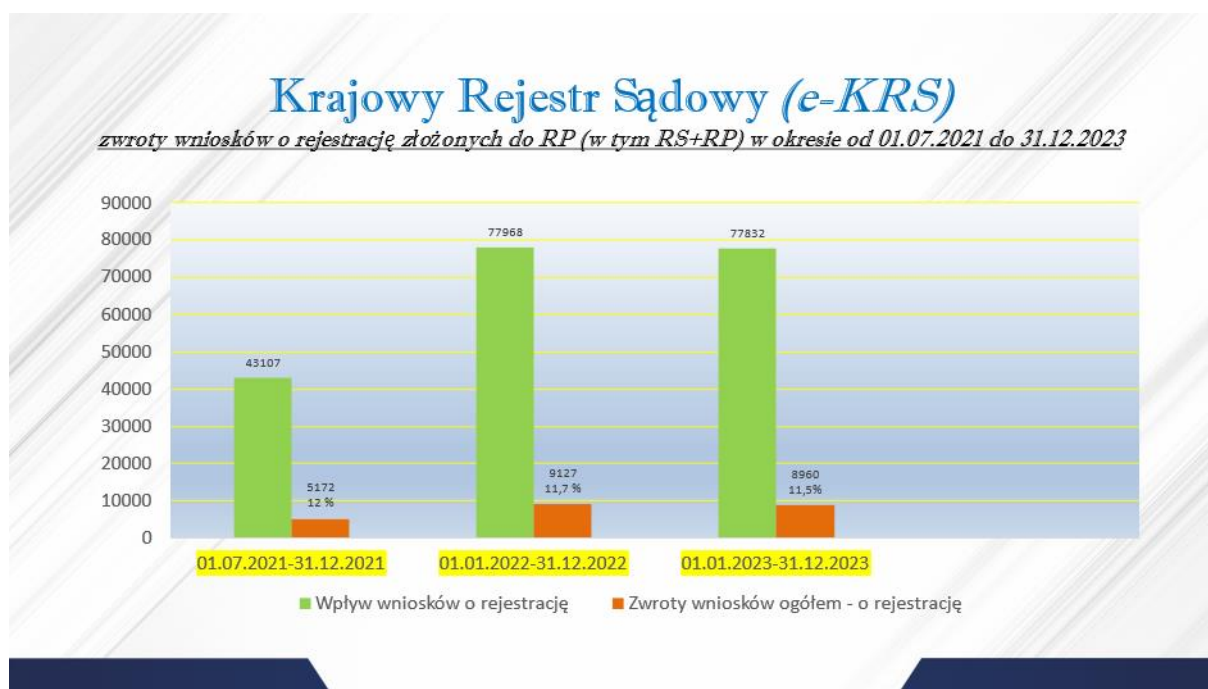
- 1) jeśli chodzi o **wnioski o rejestrację** (pierwszy wpis do Krajowego Rejestru Sądowego):
 - a) w okresie od 1 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęło** 2.841 takich wniosków, z czego **zwróconych** zostało 936, które stanowią aż **33%**

wpływu, podczas gdy spośród takich wniosków złożonych w tym samym okresie do rejestru przedsiębiorców (tj. wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego) zwróconych zostało **12%**,

- b) w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęło** 6.078 takich wniosków, z czego **zwróconych** zostały 2.003, które stanowią aż **33%** wpływu, podczas gdy spośród takich wniosków złożonych w tym samym okresie do rejestru przedsiębiorców (tj. wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego) zwróconych zostało **11,7%**,
- c) w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęło** 7.590 takich wniosków, z czego **zwróconych** zostało 2.591, które stanowią aż **34,1%** wpływu, podczas gdy spośród takich wniosków złożonych w tym samym okresie do rejestru przedsiębiorców (tj. wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego) zwróconych zostało **11,5%**.

Dane te obrazują poniższe wykresy.

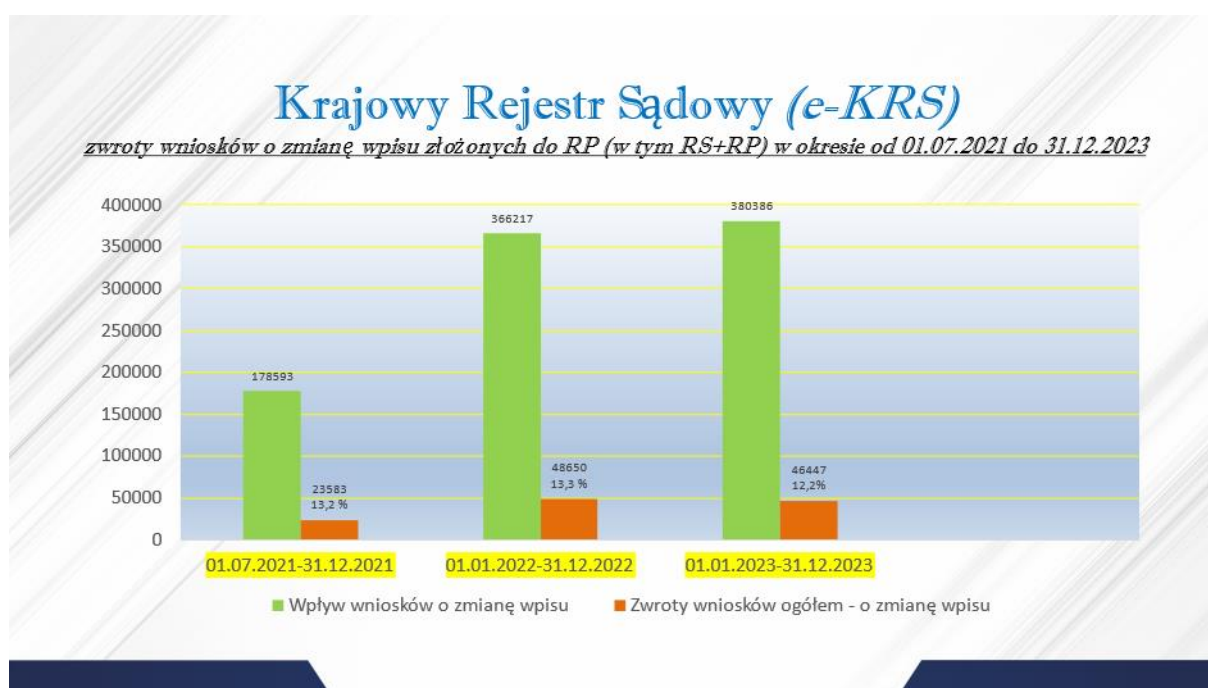
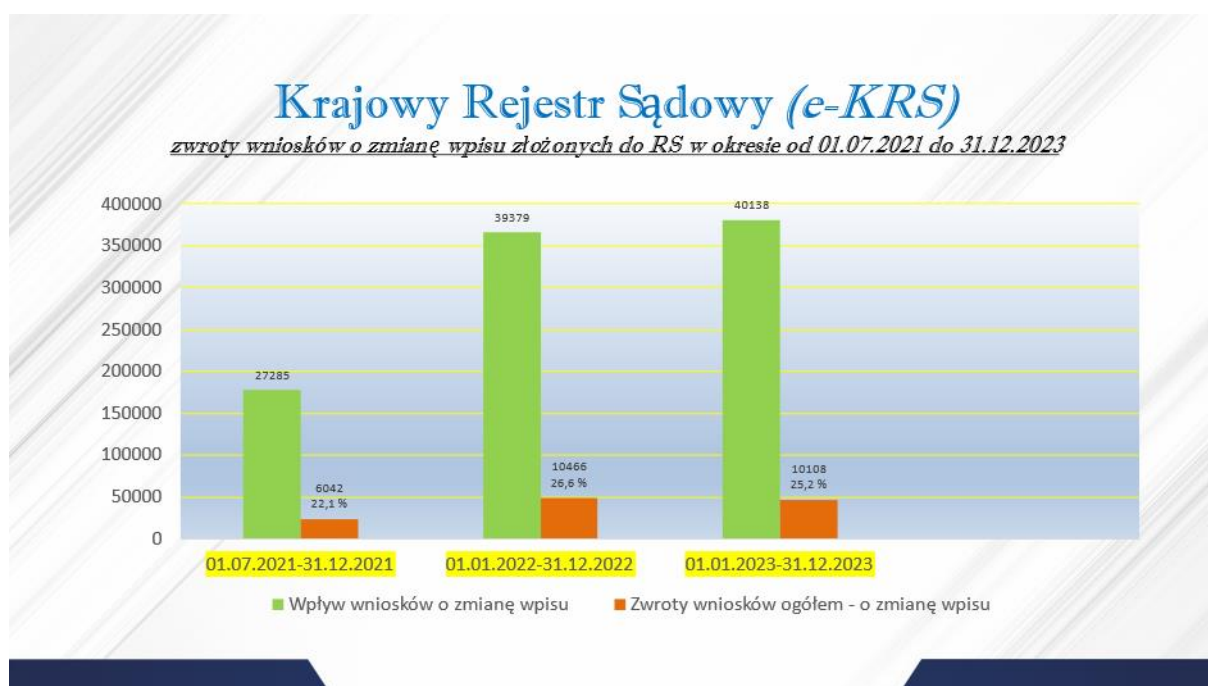

2) jeśli chodzi o **wnioski o zmianę wpisu** (w tym wnioski o wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego):

- a) w okresie od 1 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęły** 27.285 takich wnioski, z czego **zwróconych** zostały 6.042, które stanowią aż **22,1%** wpływu, podczas gdy spośród takich wniosków złożonych w tym samym okresie do rejestru przedsiębiorców (tj. wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego) zwróconych zostało **13,2%**,
- b) w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęło** 39.379 takich wniosków, z czego **zwróconych** zostało 10.466, które stanowią aż **26,6%** wpływu, podczas gdy spośród takich wniosków złożonych w tym samym okresie do rejestru przedsiębiorców (tj. wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego) zwróconych zostało **13,3%**,
- c) w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. do rejestru stowarzyszeń **wpłynęło** 40.138 takich wniosków, z czego **zwróconych** zostało 10.108, które stanowią aż **25,2%** wpływu, podczas gdy spośród takich wniosków złożonych w tym samym okresie do rejestru przedsiębiorców (tj. wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego) zwróconych zostało **12,2%**.

Dane te obrazują poniższe wykresy.

Wynikająca z powyższych zestawień różnica w ilości zwracanych, jako nieprawidłowo złożonych, wniosków składanych do rejestru stowarzyszeń oraz do rejestru przedsiębiorców jest bardzo duża. Ilość ta przy wnioskach o rejestrację wynosi odpowiednio dla tych rejestrów 33% i 12% za drugie półrocze 2021 r., 33% i 11,7% za rok 2022 oraz 34,1% i 11,5% za rok

2023. Z kolei przy wnioskach o zmianę wpisu ilość ta wynosi odpowiednio dla tych rejestrów 22,1% i 13,2% za drugie półrocze 2021 r., 26,6% i 13,3% za rok 2022 oraz 25,2% i 12,2% za rok 2023. Różnica między tymi rejestrami w ilości zwracanych wniosków przy wnioskach o rejestrację jest stabilna, niestety wynosi aż ponad 20%, natomiast przy wnioskach o zmianę wpisu obserwuje się tendencję do zwiększania się tej różnicy na niekorzyść rejestru stowarzyszeń, albowiem za drugą połowę 2021 r. różnica ta wynosiła ok. 9%, aby w roku 2022 wzrosnąć do 13% i utrzymać się na tym poziomie w roku 2023. Na tle tej różnicy widać wyraźnie, że jest bardzo duże pole do poprawienia sytuacji. Nieprawidłowość wypełniania wniosków składanych do rejestru stowarzyszeń zatrzymała się na koniec roku 2023 na bardzo wysokim poziomie ponad 34% (wnioski o rejestrację) i ponad 25% (wnioski o zmianę wpisu), co jest stanem wymagającym podjęcia pilnych przeciwdziałań. Przypomnieć w tym miejscu należy, że m.in. tak wysoki poziom zwrotów nieprawidłowo wypełnianych wniosków składanych do rejestru **przedsiębiorców** stał się powodem objęcia tego rejestru **obowiązkiem** korzystania z systemu teleinformatycznego na mocy ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 398; zwanej dalej „ustawą UA27”). To właśnie projektując tę ustawę podnoszony był potężny problem zwrotów wniosków składanych wówczas na papierowych formularzach urzędowych, którego skala sięgała właśnie 25% wpływu. Projektodawca wyjaśniał wówczas w uzasadnieniu projektu tej ustawy: *„Aktualnie bolączką przedsiębiorców jest konieczność wypełniania wielu papierowych formularzy i załączników, w odniesieniu do których nie zawsze mają pełną wiedzę, w jaki sposób powinny zostać wypełnione poszczególne pola. Skutkuje to częstymi zwrotami wniosków (około 25%), co w sposób oczywisty znacznie oddala moment wydania przez sąd merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie. Docelowo złożenie wniosku za pośrednictwem systemu teleinformatycznego będzie łatwiejsze niż wypełnienie papierowych formularzy. Po pierwsze, system nie pozwoli na pozostawienie jako pustych pól, których wypełnienie jest obligatoryjne. O konieczności wypełnienia danego pola strona będzie informowana. Po drugie, system będzie zawierał szereg podpowiedzi, np. możliwość wyboru z listy, co uniemożliwi wypełnienie wniosku w sposób wadliwy. Po trzecie, po zadeklarowaniu przez wnioskodawcę, jaki jest przedmiot wniosku, system sam „wymusi” podanie przez stronę określonych danych. System będzie działał intuicyjnie i zostanie zbudowany w sposób przyjazny dla użytkownika. Już dziś w ramach działania tzw. systemu S24 zaobserwowano, że w przypadku złożenia wniosku za pośrednictwem systemu*

teleinformatycznego zwracanych jest zaledwie około 6% wniosków, a wskaźnik ten wraz z dopracowaniem systemu powinien się jeszcze zmniejszyć.”¹ Dane statystyczne pokazują, że ilość zwracanych wniosków składanych do rejestru przedsiębiorców zmniejszyła się z 25% (zdiagnozowanych podczas prac nad projektem ustawy UA27) do obecnego stabilnego poziomu poniżej 12%.

Co najmniej taki poziom zwracanych wniosków należy jak najszybciej osiągnąć w przypadku rejestru stowarzyszeń, skoro i tam pozostaje analogiczny problem. Remedium stanowić będzie odejście od postaci papierowej, tj. wykorzystanie w pełnym zakresie możliwości płynących z systemu teleinformatycznego oraz wyeliminowanie utrudnień i ograniczeń, jakie wiążą się z tradycyjną drogą papierową składania wniosków rejestrowych i z prowadzeniem akt rejestrowych w postaci papierowej. Z pełni tych możliwości, jak pokazują powyższe dane statystyczne, dobrowolnie korzysta obecnie już blisko 50% podmiotów z rejestru stowarzyszeń, co jest wynikiem bardzo wysokim, biorąc pod uwagę dotychczasowy okres ponad 2,5 roku funkcjonowania systemu teleinformatycznego obsługującego elektroniczne postępowanie rejestrowe KRS, a także fakultatywny charakter tego systemu dla podmiotów składających wnioski do rejestru stowarzyszeń.

Wprowadzenie w pierwszej kolejności obowiązku korzystania z systemu teleinformatycznego w odniesieniu do wniosków składanych do rejestru przedsiębiorców, zostało nierozdzielnie powiązane z regułą, że akta rejestrowe prowadzone dla przedsiębiorców są prowadzone wyłącznie w tym systemie. Tego rozwiązania co do sposobu prowadzenia akt nie można było przyjąć dla akt rejestrowych prowadzonych dla podmiotów z rejestru stowarzyszeń, wobec których pozostaje nadal możliwość składania wniosków albo w postaci papierowej albo w postaci elektronicznej – według uznania wnioskodawcy. Każdy następny wniosek dotyczący tego samego podmiotu z rejestru stowarzyszeń może mieć zatem inną postać, niż w przypadku wniosku poprzednio składanego, a zatem złożenie wniosku w postaci elektronicznej wcale nie oznacza, że już od tego momentu podmiot z rejestru stowarzyszeń będzie składał wnioski wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Po wniosku w postaci elektronicznej kolejny wniosek może być złożony na papierowych formularzach urzędowych (i odwrotnie), co prowadzi do bałaganu i dezorganizacji pracy sądu oraz komplikuje prowadzenie akt rejestrowych. Konsekwencją

¹ Z uzasadnienia projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr VIII.2067 z dnia 23.11.2017 r., str. 31; link do projektu: <https://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=F08579A859A66F08C12581E8004B4607>)

utrzymania możliwości składania wniosków również w postaci papierowej w odniesieniu do rejestru stowarzyszeń była konieczność utrzymania zasady, że akta podmiotów z tego rejestru prowadzi się w postaci papierowej. Z tym wiąże się konieczność drukowania przez sądy akt spraw prowadzonych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego i załączania wydruków wniosków i wszystkich dokumentów do papierowych akt rejestrowych, po opatrzeniu każdego z nich adnotacją ze wskazaniem osób, które je podpisały. Oznacza to, że już obecnie blisko 50% spraw w zakresie rejestru stowarzyszeń podlega nieracjonalnemu drukowaniu. Praca w tym zakresie angażuje bardzo dużo czasu pracowników sądów rejestrowych i jest bardzo kosztowna dla Skarbu Państwa. Straty czasu i pieniędzy będą coraz większe, ilość spraw wszczynanych i prowadzonych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego będzie się bowiem w sposób naturalny zwiększała. Ponadto zwrócić należy uwagę, że w papierowych aktach rejestrowych znajdują się jedynie kopie (wydruki) dokumentów, oryginalne dokumenty elektroniczne pozostają natomiast w systemie teleinformatycznym (w Systemie Obsługi Wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego; SOW-KRS), gdzie jednak nie stanowią akt rejestrowych (a zatem i nie są objęte prawem przeglądania).

Mając powyższe na uwadze, niniejszy projekt przewiduje uchylenie art. 9 ust. 5, art. 19 ust. 3, 4, 9 i 11 oraz zmianę art. 9 ust. 1, 1a, ust. 6 zdanie pierwsze, ust. 7 zdanie pierwsze oraz art. 19 ust. 2, 7 i ust. 10 zdanie pierwsze.

Projektowane przepisy zmierzają do eliminacji norm prawnych odmiennie regulujących prowadzenie dla podmiotów z rejestru stowarzyszeń akt spraw i akt rejestrowych w postaci papierowej, a także przepisów umożliwiających składanie na papierowych formularzach urzędowych wniosków dotyczących tych podmiotów. Rozpoczęta od rejestru przedsiębiorców pełna elektroniczna postępowania rejestrowego KRS zostanie ukończona poprzez zrównanie reguł prowadzenia i udostępniania akt spraw i akt rejestrowych oraz składania wniosków i pism dotyczących podmiotów z rejestru stowarzyszeń. Podmiotom tym zostaną w ten sposób udostępnione wszystkie możliwości i udogodnienia, z których korzystają obecnie tylko przedsiębiorcy. Projektowana zmiana umożliwi również rozszerzenie na dalsze – poza przedsiębiorcami – podmioty tzw. trybu S24, w którym wszystkie czynności są dokonywane w oparciu o gotowe wzorce udostępnione w systemie teleinformatycznym, a proces rozpoznania złożonego w tym trybie wniosku objęty jest terminem jednego dnia.

Proponuje się zmianę brzmienia zdania drugiego w art. 9 ust. 1 ustawy o KRS przez nadanie mu następującej treści:

„Akta rejestrowe dla podmiotów wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 1 pkt 2 ust. 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, prowadzi się wyłącznie w systemie teleinformatycznym.”.

W związku z taką zmianą nie tylko akta rejestrowe dla podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców, lecz również akta podmiotów wpisanych do rejestru stowarzyszeń będą prowadzone wyłącznie w systemie teleinformatycznym. Od chwili wejścia niniejszej nowelizacji w życie akta rejestrowe dla podmiotów z rejestru stowarzyszeń będą mieć postać wyłącznie elektroniczną. Użycie wyrazu „lub” w wyrażeniu „akta rejestrowe dla podmiotów wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 1 pkt 2 ust. 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2” będzie służyło podkreśleniu, że podmiot może być wpisany do rejestru przedsiębiorców albo do rejestru stowarzyszeń, bądź jednocześnie do obu tych rejestrów, ale bez względu na tę konfigurację jego akta będą prowadzone wyłącznie w systemie teleinformatycznym. Podobnie jak akta rejestrowe prowadzone przed dniem 1 lipca 2021 r. w postaci papierowej dla podmiotów podlegających wpisowi do rejestru przedsiębiorców, tak i akta rejestrowe prowadzone dotychczas w postaci papierowej dla podmiotów podlegających wpisowi do rejestru stowarzyszeń nie będą podlegały po dniu wejścia w życie niniejszej nowelizacji przetworzeniu na akta prowadzone w systemie teleinformatycznym (i odwrotnie). Gwarantować to będzie jednolita regulacja art. 9 ust. 1 zdanie drugie, trzecie i czwarte ustawy o KRS już w ich obecnym brzmieniu.

Analogicznej zmiany wymaga przepis art. 9 ust. 1a ustawy określający sposób prowadzenia akt sprawy o pierwszy wpis podmiotu, dla którego nie są jeszcze prowadzone akta rejestrowe. Dotychczasowe brzmienie tego ustępu odnosi się wyłącznie do akt sprawy o wpis do rejestru przedsiębiorców. W związku ze zrównaniem zasad prowadzenia akt dla podmiotów z rejestru przedsiębiorców i rejestru stowarzyszeń, zasadna jest zmiana przepisu ust. 1a poprzez nadanie mu brzmienia wskazującego, że chodzi w nim również o akta sprawy o wpis do rejestru stowarzyszeń.

Wprowadzenie zasady prowadzenia akt rejestrowych (i akt sprawy rejestrowej) wyłącznie w systemie teleinformatycznym skutkuje koniecznością uchylecia przepisu ust. 5 w art. 9 ustawy o KRS. Przepis ten stanowi, że jeżeli wnioski i dokumenty dotyczące podmiotu wpisanego wyłącznie do rejestru stowarzyszeń zostały złożone za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w aktach rejestrowych przechowuje się wydruk tych wniosków i dokumentów wraz ze wskazaniem osób, które je podpisały. Przepis odnosi się do aktualnego stanu, w którym akta dla podmiotów z rejestru stowarzyszeń są prowadzone wyłącznie w

postaci papierowej, mimo że część spraw jest wszczęta i prowadzona za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. W zakresie tak prowadzonych spraw istnieje konieczność wydrukowania dokumentów złożonych w postaci elektronicznej i załączenia ich do akt w postaci papierowej. Przepis ten stanie się zbędny od dnia, w którym akta rejestrowe dla podmiotów z rejestru stowarzyszeń zaczną być prowadzone wyłącznie w systemie teleinformatycznym. Zdanie drugie natomiast omawianego przepisu ust. 5 odnosi się do składanych w postaci elektronicznej przez samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej dokumentów sprawozdawczych, o których mowa w art. 9a ust. 2. Już obecnie dokumenty te są wyłączone spod reguły przetwarzania ich do postaci papierowej i załączania ich do papierowych akt rejestrowych. Przepis zdania drugiego również stanie się zbędny z chwilą przejścia na zasadę prowadzenia akt dla podmiotów z rejestru stowarzyszeń wyłącznie w systemie teleinformatycznym.

Składanie wniosku rejestrowego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie wyklucza sytuacji, w której niektóre dokumenty mogą mieć postać papierową. Ustawodawca już w ustawie UA27 zwrócił na to uwagę i wprowadził rozwiązania wykluczające konieczność sporządzania dokumentu w postaci elektronicznej, w sytuacji gdy został on już sporządzony w postaci papierowej. Na taką okoliczność przewidziano w art. 694⁴ § 2² i § 2³ kpc, zgodnie z którymi do wniosku składanego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się odpisy elektroniczne poświadczone przez notariusza albo występującego w sprawie pełnomocnika, będącego adwokatem, radcą prawnym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, albo elektroniczne kopie dokumentów (skany), przy czym w przypadku dołączenia do wniosku zwykłej elektronicznej kopii należy w terminie 3 dni przesłać do sądu rejestrowego dokument w postaci papierowej (albo jego oryginał albo jego odpis lub wypis poświadczony urzędowo). Możliwość dosłania do sądu dokumentu sporządzonego w postaci papierowej eliminuje konieczność korzystania w danej sprawie z usługi poświadczenia odpisów elektronicznych przez notariusza, czy występującego w sprawie profesjonalnego pełnomocnika. W ten sposób każdy podmiot ma możliwość złożyć wniosek elektroniczny z kompletem załączników bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów. Dokumenty sporządzone w postaci papierowej składa się w sądzie do zbioru dokumentów, który obecnie prowadzony jest dla podmiotów z rejestru przedsiębiorców i który może być przeglądany analogicznie jak akta rejestrowe, co gwarantuje dostęp do wszystkich dokumentów składanych w sprawie, a nie tylko – po części – do ich kopii. Taki zbiór dokumentów w postaci papierowej będzie prowadzony również dla wszystkich

podmiotów z rejestru stowarzyszeń od czasu przejścia na zasadę prowadzenia dla nich akt wyłącznie w systemie teleinformatycznym.

W konsekwencji konieczna będzie również zmiana przepisu art. 9 ust. 7 ustawy o KRS, zgodnie z którym dokument w postaci papierowej, stanowiący podstawę do podjęcia przez sąd czynności z urzędu, przetwarza się na postać elektroniczną oraz składa się do zbioru dokumentów, o którym mowa w ust. 6, a dokument przetworzony na postać elektroniczną dołącza się do akt rejestrowych prowadzonych w systemie teleinformatycznym. Obecnie przepis ten odnosi się do dokumentów dotyczących przedsiębiorców, jednakże będzie on dotyczył również dokumentów dot. podmiotów z rejestru stowarzyszeń. Jeżeli wnioski i pisma można składać wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, to złożenie pisma w postaci papierowej nie wywołuje w ogóle skutku, jaki ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu. Nie dotyczy to jednak sytuacji, gdy pismo w postaci papierowej obligowałoby sąd do podjęcia czynności z urzędu, np. wszczęcia postępowania przymuszającego. W takich przypadkach pismo w postaci papierowej musi zostać przetworzone na postać elektroniczną i załączone do akt prowadzonych w systemie teleinformatycznym.

Przewiduje się ponadto dokonanie zmian w obrębie art. 19 ustawy o KRS, regulującym sposób składania wniosków rejestrowych.

Dotychczasowa regulacja ust. 2 przewidująca składanie wniosków wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego odnosi się jedynie do wniosków dotyczących podmiotów podlegających wpisowi do rejestru przedsiębiorców. Rozszerzenie tej regulacji również na wnioski dotyczące podmiotów podlegających wpisowi do rejestru stowarzyszeń prowadzić będzie do nadania temu przepisowi następującego brzmienia:

„2. Wnioski dotyczące podmiotu podlegającego wpisowi do rejestru, o którym mowa w art. 1 pkt 2 ust. 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, składa się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.” W ten sposób wnioski odnoszące się do obu tych rejestrów będą składane jednolicie, za pośrednictwem ww. systemu, dzięki odejściu od dopuszczalnej jeszcze obecnie drogi składania wniosków na papierowych formularzach urzędowych.

W konsekwencji tej zmiany należy uchylić przepis art. 19 ust. 3 ustawy o KRS, który przewiduje składanie wniosków o wpis w rejestrze stowarzyszeń na urzędowych formularzach, bądź jego kopiach, obok drogi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Uchylenia wymagać będzie też przepis ust. 4, który przewiduje możliwość składania za

pośrednictwem systemu teleinformatycznego wniosków innych niż o wpis dotyczących podmiotów z rejestru stowarzyszeń. Z uwagi na objęcie wszystkich wniosków dotyczących podmiotów z rejestru stowarzyszeń regułą składania ich wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, oba ww. przepisy staną się zbędne.

Przepis art. 19 ust. 5 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym stanowi ogólną zasadę, że wniosek w postępowaniu przed sądem rejestrowym składa się wraz z opłatą. Skutek nieopłacenia wniosków składanych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, zarówno tych dotyczących rejestru przedsiębiorców, jak i rejestru stowarzyszeń, będzie jednolicie regulowany przez przepis art. 130 § 6 zdanie drugie kpc. Wniosek złożony bez opłaty nie wywoła skutku, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu, o czym sąd pouczy wnioskodawcę, zawiadamiając go o bezskuteczności czynności (oczywiście z wyjątkiem przypadku, gdy wnoszący pismo jest zwolniony od kosztów sądowych albo gdy o zwolnienie takie wnioskował).

Konieczne będzie także uchylenie art. 19 ust. 9 ustawy o KRS, przewidującego, że wniosek o wpis dotyczący rejestru stowarzyszeń złożony z naruszeniem ust. 3 podlega zwróceniu bez wzywania do uzupełnienia braków. Przepis ust. 9 odnosi się do przypadku złożenia takiego wniosku bez zachowania wymogu użycia formularza urzędowego albo bez skorzystania z systemu teleinformatycznego. Przepis ten, w części odnoszącej się do formularza urzędowego, straci swą aktualność w momencie objęcia wniosków dotyczących podmiotów z rejestru stowarzyszeń obowiązkiem korzystania z systemu teleinformatycznego. W części odnoszącej się do systemu teleinformatycznego – wykorzystywanego w tym przypadku na zasadzie dobrowolności – przepis ten straci swą aktualność z uwagi na wprowadzenie obowiązku korzystania z tego systemu.

W konsekwencji uchylenia ust. 9 zmiany wymagać będzie ust. 10 zdanie pierwsze w art. 19 ustawy o KRS. Zgodnie bowiem z jego brzmieniem „w razie zwrócenia wniosku zgodnie z ust. 7–9 może on być ponownie złożony w terminie 7 dni o daty doręczenia zarządzenia o zwrocie.” Wskazanie w przepisie tym na ust. 9 stanie się bezprzedmiotowe, skoro ustęp ten zostanie uchylony. Dlatego proponuje się, aby zdanie pierwsze w ust. 10 otrzymało następujące brzmienie:

„W razie zwrócenia wniosku zgodnie z ust. 7 i 8 może on być ponownie złożony w terminie 7 dni od daty doręczenia zarządzenia o zwrocie.”.

Odejście od sposobu składania wniosków dotyczących podmiotów z rejestru stowarzyszeń z wykorzystaniem papierowych formularzy urzędowych skutkować będzie koniecznością uchylecia ust. 11 w art. 19 ustawy o KRS, który stanowi ustawową delegację dla Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia określającego wzory, sposób i miejsce udostępniania takich formularzy.

W art. 2 projektowanej ustawy przewiduje się regułę, zgodnie z którą do postępowań przed sądem rejestrowym wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Analogicznie, jak to miało miejsce przy przechodzeniu na zasadę składania wniosków dotyczących podmiotów z rejestru przedsiębiorców wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego oraz prowadzenia dla nich akt sprawy i akt rejestrowych w tym systemie, także i w przypadku rejestru stowarzyszeń do wszelkich postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej nowelizacji zastosowanie będą miały przepisy dotychczasowe. Dopiero nowe postępowania wszczęte od dnia wejścia w życie nowelizacji będą odbywać się według przepisów w niej przewidzianych.

4. Natomiast kwestia rezygnacji z rozwiązania, zgodnie z którym gminy, jako zadania zlecone, wykonują czynności związane z prowadzeniem Rejestru, polegające na zapewnieniu zainteresowanym papierowej postaci urzędowych formularzy wniosków o rejestrację spółek jawnych, związanego z tym wglądu do Polskiej Klasyfikacji Działalności oraz udzielania informacji o wysokości opłat, sposobie ich uiszczania oraz o właściwości miejscowej sądów rejestrowych, zostanie zrealizowana przez uchylenie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym. Wymienione czynności gmin są reliktem przeszłości, gdyż od 1 lipca 2021 r. wnioski dotyczące spółek jawnych (jako przedsiębiorców) są składane wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego; żadnych wniosków i pism dotyczących przedsiębiorców nie można składać w postaci papierowej. Podczas składania wniosku elektronicznego, w tym dotyczącego spółek jawnych, wysokość opłat sądowych jest wyliczana i sugerowana przez system teleinformatyczny, a ponadto wysokość opłat sądowych od poszczególnych wniosków rejestrowych jest podawana na stronie internetowej każdego sądu rejestrowego. Podczas składania wniosku elektronicznego system teleinformatyczny automatycznie sugeruje sąd rejestrowy, który jest właściwy do rozpoznania wniosku, a także udostępnia słownik przedmiotów działalności gospodarczej do wyboru z gotowej listy; pełna treść Polskiej Działalności Gospodarczej jest także dostępna na portalu Ministra Sprawiedliwości dedykowanym do składania wniosków

rejestrowych KRS pod adresem prs.ms.gov.p/aktualności. Dodatkowo konieczne będzie uchylene art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, który zawiera upoważnienie do określenia przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, w drodze rozporządzenia, sposobu wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2, oraz sposobu współpracy sądów rejestrowych i wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) w tych sprawach, w szczególności wskazując sposób postępowania i przekazywania przez sądy rejestrowe niezbędnych informacji, mając na względzie ułatwienie dostępu do Rejestru.

III. Terminy wejścia ustawy w życie

Zgodnie z art. 10 projektu ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 1 pkt 3 i 7, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia. Tak sformułowany okres *vacatio legis* będzie stanowił wydłużony czas na pełne przystosowanie się podmiotów z rejestru stowarzyszeń do uchwalonych przepisów. Posłużenie się sposobem określenia daty wejścia w życie niniejszej ustawy poprzez odwołanie się nie tylko do upływu 12 miesięcy, lecz poprzez wskazanie na pierwszy dzień miesiąca następującego po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia, pozwoli każdemu na łatwiejsze i precyzyjne ustalenie miesiąca i dnia, od którego postępowania rejestrowe dotyczące również podmiotów z rejestru stowarzyszeń będą prowadzone wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Przyjęty okres *vacatio legis* powinien być wystarczającym czasem na przygotowanie się podmiotów z rejestru stowarzyszeń do składania wniosków rejestrowych bez użycia papierowych formularzy urzędowych. Z drugiej strony zakładany termin wejścia w życie projektowanej ustawy powinien zapewnić czas na dostosowanie systemu teleinformatycznego do prowadzenia w nim akt również dla podmiotów z rejestru stowarzyszeń, bądź inne niezbędne modyfikacje. Czas ten pozwoli również na dokonanie niezbędnych zmian w aktach wykonawczych regulujących funkcjonowanie sądów rejestrowych i pracę ich sekretariatów.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji w trybie określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677), a także mając na uwadze § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P.

z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Wejście w życie ustawy nie będzie miało negatywnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, jak również nie będzie miało negatywnego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

W celu spełnienia wymogu, o którym mowa w § 42 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt został skierowany do Koordynatora OSR w celu wyrażenia opinii.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu <u>pod względem legislacyjnym:</u> Arkadiusz Myrcha – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu <u>opiekun legislacyjny:</u> Łukasz Paszka – Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego e-mail: sekretariat.dl@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 764 Leszek Wójcik – główny specjalista, Departament Legislacyjny e-mail: leszek.wojcik@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 229 <u>opiekun merytoryczny:</u> Przemysław Wołowski – Zastępca Dyrektora Departamentu Prawa Cywilnego i Gospodarczego e-mail: sekretariat.dpcig@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 423	Data sporządzenia 13.05.2025 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD50
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W związku z dynamicznie postępującą informatyzacją usług publicznych, coraz więcej podmiotów zgłasza do Ministra Sprawiedliwości, potrzebę uzyskania dostępu do danych z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych.

Ponadto wobec powszechnej dostępności do danych w Krajowym Rejestrze Sądowym zasadnym jest zniesienie obowiązku ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym treści wpisów dokonywanych w Krajowym Rejestrze Sądowym. Aktualnie Monitor Sądowy i Gospodarczy jest przeciążony z powodu lawinowego wzrostu liczby ogłoszeń o wpisie (wzmianki o złożeniu dokumentów finansowych do Repozytorium Dokumentów Finansowych stanowią ok. 75,2% ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym). Zważywszy na fakt, że w Monitorze Sądowym i Gospodarczym publikowane są inne istotne ogłoszenia, istniejące znaczne opóźnienia w publikacji są niekorzystne zarówno dla podmiotów podlegających wpisowi w Krajowym Rejestrze Sądowym jak i dla uczestników obrotu gospodarczego.

Na mocy ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw¹, od 1 lipca 2021 r. wszystkie postępowania rejestrowe dotyczące rejestru przedsiębiorców odbywają się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, natomiast postępowania rejestrowe dotyczące rejestru stowarzyszeń odbywają się wyłącznie w taki sposób, jeżeli wnioskodawca dokonał wyboru systemu teleinformatycznego na potrzeby danej sprawy. Nadal jednak pozostaje dostępny tryb, w którym wnioskodawca może zdecydować się na złożenie wniosku wszczynającego postępowanie rejestrowe podmiotu w rejestrze stowarzyszeń, na papierowych formularzach urzędowych.

System teleinformatyczny obsługujący postępowanie rejestrowe w zakresie Krajowego Rejestru Sądowego został tak przygotowany i udostępniony, aby wszelkie wnioski w takim postępowaniu mogły być składane za pośrednictwem tego systemu – zarówno te dotyczące podmiotów podlegających wpisowi do rejestru przedsiębiorców, jak i te dotyczące podmiotów podlegających wpisowi do rejestru stowarzyszeń. Docelowo, oba te rejestry mają funkcjonować wyłącznie w oparciu o system teleinformatyczny.

Celem projektowanej ustawy jest:

- zniesienie obowiązku ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonanych w Krajowym Rejestrze Sądowym – w konsekwencji obniżenie kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców oraz zmniejszenie obciążeń administracyjnych,

¹ (Dz. U. poz. 398; dalej: ustawa UA27)

- zapewnienie podmiotom publicznym oraz podmiotom realizującym zadania publiczne możliwości dostępu do informacji z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych, w szczególności poprzez interfejsy API, na podstawie decyzji Ministra Sprawiedliwości,
- zmianę wymogu w zakresie sposobu składania wniosków o wpis do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych lub zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz sposobu prowadzenia akt rejestrowych podmiotów wpisanych do tego rejestru stowarzyszeń. W obu przypadkach przewiduje się przejście na postać elektroniczną w systemie teleinformatycznym.
- rezygnacja z rozwiązania, zgodnie z którym gminy, jako zadania zlecone, wykonują czynności związane z prowadzeniem Rejestru, polegające na zapewnieniu zainteresowanym papierowej postaci urzędowych formularzy wniosków o rejestrację spółek jawnych, związanego z tym wglądu do Polskiej Klasyfikacji Działalności oraz udzielania informacji o wysokości opłat, sposobie ich uiszczania oraz o właściwości miejscowej sądów rejestrowych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając na uwadze kwestie omówione w pkt. 1 OSR, proponuje się następujące rozwiązania legislacyjne:

- zmianę art. 4 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 979 i 1863, zwanej dalej „ustawą o KRS”), polegająca na dodaniu w tej jednostce redakcyjnej kolejnych ustępów, które mają na celu zapewnienie podmiotom publicznym oraz podmiotom realizującym zadania publiczne możliwości dostępu do informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, w szczególności poprzez interfejsy API, na podstawie decyzji Ministra Sprawiedliwości.

Jak wyjaśniono w motywie 32 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 172 z 26.06.2019, str. 56) API jest zestawem funkcji, procedur, definicji i protokołów do komunikacji maszyna-maszyna oraz płynnej wymiany danych.

Interfejsy API mogą różnić się poziomem złożoności i mogą oznaczać zwykły odnośnik do bazy danych umożliwiający pobranie konkretnych zbiorów danych, interfejs internetowy lub bardziej złożoną konfigurację. Możliwość uzyskiwania przez podmioty realizujące zadania publiczne informacji z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych (w szczególności takich danych jak: numer KRS, forma prawna podmiotu, jego nazwa (firma), adres siedziby, data utworzenia, data likwidacji, data zawieszenia działalności czy zakres działalności) może w istotny sposób usprawnić wykonywanie powierzonych im przez ustawodawcę obowiązków.

Uprawnienie do wystąpienia do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o wyrażenie zgody na udostępnianie przez Centralną Informację informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych – będzie przysługiwało podmiotom publicznym w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717) oraz innym podmiotom, które realizują zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji. Chodzi tu przede wszystkim o podmioty, które ze względu na charakter powierzonych im przez ustawodawcę zadań są uprawnione do badania sytuacji majątkowej oraz działalności uczestników obrotu prawnego-gospodarczego.

Uprawniony podmiot powinien wskazać we wniosku konkretne zadania ustawowe, których wykonanie wymaga dostępu do informacji z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych.

Z wnioskiem może wystąpić także podmiot uprawniony do występowania w imieniu grupy podmiotów.

Zgoda zostanie udzielona, jeżeli podmiot będzie posiadał urządzenia lub systemy teleinformatyczne umożliwiające identyfikację osoby uzyskującej informacje z Rejestru, zakresu informacji oraz daty ich uzyskania, a także będzie dysponował zabezpieczeniami technicznymi i organizacyjnymi chroniącymi przed wykorzystaniem uzyskanych informacji niezgodnie z celem.

Przesłanką uzyskania dostępu będzie również istnienie po stronie Centralnej Informacji odpowiednich warunków technicznych.

W przypadku niespełnienia powyższych wymogów Minister Sprawiedliwości odmówi zgody, a jeżeli sytuacja taka nastąpi już po wydaniu zgody, będzie uprawniony do jej cofnięcia. Zarówno wyrażenie, odmowa, jak i cofnięcie zgody

będzie następowało w drodze decyzji administracyjnej.

Projekt nie przewiduje pobierania przez Centralną Informację KRS opłat za udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych.

- zniesienie obowiązku ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonanych w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Wobec powszechnej dostępności danych z Krajowego Rejestru Sądowego utrzymanie obowiązku ogłaszania treści tych samych wpisów w Monitorze Sądowym i Gospodarczym stanowi nadmierne obciążenie. Konsekwencją proponowanej zmiany jest oparcie systemu domniemań wynikających z ustawy o KRS na publikacji w tym rejestrze. Zmiana ta będzie miała pozytywny wpływ na pewność i bezpieczeństwo obrotu poprzez przyjęcie zasady, zgodnie z którą dzień dokonania wpisu w rejestrze jest dniem, od którego następują określone skutki.

Mając powyższe na uwadze, niniejszy projekt przewiduje uchycenie przepisu ust. 1 w art. 13, zmianę art. 15, uchycenie art. 16, zmianę art. 19a ust. 6, zmianę art. 20 zmianę art. 20c ust. 3, zmianę art. 42, zmianę art. 47a ust. 4, uchycenie w art. 49 ust. 2 oraz uchycenie art. 58 ustawy o KRS.

Projekt przewiduje także:

- zmianę art. 126 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2024 r. poz. 593),
- zmianę art. 110zf ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146),
- zmianę art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 178 i 620),
- zmianę art. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 1995 r. o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1395),
- uchycenie pkt 3 w art. 6 ust. 9 w ustawie z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 295 oraz z 2025 r. poz. 680).
- Z uwagi na dynamiczny charakter odesłania do dyrektywy – poprzedniczki dyrektywy 2017/1132 (tj. dyrektywy 68/151/EWG) w zakresie sposobu ujawniania informacji, zawartego w: 1) art. 9 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2137/85 z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie europejskiego ugrupowania interesów gospodarczych (Dz. Urz. WE L 199 z 31.07.1985, str. 1); 2) art. 12 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 2157/2001 z dnia 8 października 2001 r. w sprawie statutu spółki europejskiej (Dz. Urz. UE L 294 z 10.11.2001, str. 1); 3) rozporządzeniu Rady (WE) nr 1435/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (Dz. Urz. UE L 207 z 18.8.2003, str. 1); – zmiana polegająca na rezygnacji z ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonywanych w rejestrze obejmuje również podmioty wymienione w tych aktach normatywnych. Taka wykładnia przepisów służy również realizacji zasady równego traktowania podmiotów.

W konsekwencji wprowadzanych zmian w ustawie z dnia 4 marca 2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 259) przewidziano uchycenie art. 122 ust. 2, który przewiduje sankcję za nieogłaszanie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym pewnych danych. W związku z rezygnacją z ogłaszania tych danych w tym publikatorze sankcja ta straciła swojej uzasadnienie.

Ponadto przedmiotowy projekt przewiduje zmianę art. 5 ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej. Przepis ten określa termin na udostępnienie przez Centralną Informację Krajowego Rejestru Sądowego danych dotyczących europejskiego zgrupowania interesów gospodarczych oraz spółki europejskiej. W związku z rezygnacją z ogłaszania wpisów w Monitorze Sądowym i Gospodarczym termin ten nie będzie biegł od dnia ogłoszenia danych w tym publikatorze ale od dnia ich wpisu do rejestru.

Analogiczna zmiana została przewidziana w art. 5 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o spółdzielni europejskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2043).

Konieczne również było określenie zasad powoływania się przez osoby trzecie na dane udostępnione w Monitorze lub rejestrze w przypadku rozbieżności pomiędzy ogłoszeniem a wpisem do rejestru.

Przepis przejściowy przewiduje w tym zakresie utrzymanie obowiązującej dotychczas zasady, zgodnie z którą obowiązuje wówczas wpis w rejestrze.

- w odniesieniu do regulacji dotyczącej składania wniosków do rejestru stowarzyszeń za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, należy wskazać, że projektowane zmiany nie odnoszą się do sposobu składania wniosków - takie zmiany zostały już wprowadzone na mocy ustawy UA27, a jedynie do kwestii odejścia od papierowych wniosków oraz papierowych akt rejestrowych i zastąpienie obowiązkiem fakultatywności obecnej drogi składania wniosków za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do rejestru stowarzyszeń.

W ustawie o KRS proponuje się ponadto następujące zmiany:

- zmianę brzmienia zdania drugiego w **art. 9 ust. 1** ustawy poprzez nadanie mu następującej treści:

„Akta rejestrowe dla podmiotów wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 1 pkt 2 ust. 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, prowadzi się wyłącznie w systemie teleinformatycznym.”

W konsekwencji wprowadzenia tej zmiany nie tylko akta rejestrowe dla podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców, lecz również akta podmiotów wpisanych do rejestru stowarzyszeń będą mieć postać wyłącznie elektroniczną. Akta rejestrowe prowadzone dotychczas w postaci papierowej dla podmiotów podlegających wpisowi do rejestru stowarzyszeń nie będą podlegały po dniu wejścia w życie niniejszej nowelizacji przetworzeniu na akta prowadzone w systemie teleinformatycznym (i odwrotnie). Gwarantować to będzie jednolita regulacja art. 9 ust. 1 zdanie drugie, trzecie i czwarte ustawy o KRS już w ich obecnym brzmieniu;

- analogiczna zmiana nastąpi również w przypadku przepisu **ust. 1a w art. 9**, który otrzyma brzmienie:

„1a. Przepis ust. 1 zdanie drugie stosuje się również do akt spraw o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 1 pkt 2 ust. 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, jeżeli wniosek został prawomocnie zwrócony, odrzucony albo oddalony lub postępowanie umorzono, oraz do innych spraw należących do właściwości sądu rejestrowego.”

Dotychczasowe brzmienie tego ustępu odnosi się wyłącznie do akt sprawy o wpis do rejestru przedsiębiorców. W związku ze zrównaniem zasad prowadzenia akt dla podmiotów z rejestru przedsiębiorców i rejestru stowarzyszeń, zasadna jest powyższa zmiana przepisu;

- konieczne jest uchylenie przepisu **ust. 5 w art. 9**, który stanowi, że jeżeli wnioski i dokumenty dotyczące podmiotu wpisanego wyłącznie do rejestru stowarzyszeń zostały złożone za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w aktach rejestrowych przechowuje się wydruk tych wniosków i dokumentów wraz ze wskazaniem osób, które je podpisały. Taka norma prawna jest potrzebna obecnie, kiedy akta dla podmiotów z rejestru stowarzyszeń są prowadzone wyłącznie w postaci papierowej, mimo że część spraw jest wszczęta i prowadzona za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Zdanie drugie natomiast omawianego przepisu ust. 5 odnosi się do składanych w postaci elektronicznej przez samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej dokumentów sprawozdawczych, o których mowa w art. 9a ust. 2. Już obecnie dokumenty te są wyłączone spod reguły przetwarzania ich do postaci papierowej i załączania ich do papierowych akt rejestrowych.;
- proponuje się zmianę treści przepisu **art. 9 ust. 6** ustawy o KRS poprzez nadanie mu brzmienia uwzględniającego również podmioty z rejestru stowarzyszeń:

Zapis ten jest konieczny aby całkowicie nie wykluczać sytuacji, w której niektóre dokumenty mogą mieć postać papierową, co stanowić ma zabezpieczenie wnioskodawców i uczestników przed koniecznością sporządzania od nowa dokumentu w postaci elektronicznej, kiedy dokument o pożądanej treści został już sporządzony w postaci papierowej. Na mocy w art. 694⁴ § 2² i § 2³ KPC, do wniosku składanego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się odpisy elektroniczne poświadczone przez notariusza albo występującego w sprawie pełnomocnika, będącego adwokatem, radcą prawnym lub radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, albo po prostu elektroniczne kopie dokumentów (skany), przy czym w przypadku dołączenia do wniosku zwykłej elektronicznej kopii należy w terminie 3 dni przesłać do sądu rejestrowego dokument w postaci papierowej (albo jego oryginał albo jego odpis lub wypis poświadczony urzędowo). Możliwość dosłania do sądu dokumentu sporządzonego w postaci papierowej eliminuje konieczność korzystania w danej sprawie z usługi poświadczenia odpisów elektronicznych przez notariusza, czy występującego w sprawie profesjonalnego pełnomocnika. W ten sposób każdy podmiot ma możliwość bez dodatkowych kosztów złożyć wniosek elektroniczny z kompletem załączników. Takie dosłane dokumenty sporządzone w postaci papierowej składa się w sądzie do zbioru dokumentów, który obecnie prowadzony jest dla podmiotów z rejestru przedsiębiorców i który objęty jest, analogicznie jak akta rejestrowe, prawem przeglądania, co gwarantuje dostęp do wszystkich dokumentów składanych w sprawie, a nie tylko – po części – do ich kopii;

- zmianie ulegnie również **art. 9 ust. 7**, zgodnie z którym dokument w postaci papierowej, stanowiący podstawę

do podjęcia przez sąd czynności z urzędu, przetwarza się na postać elektroniczną oraz składa się do zbioru dokumentów, o którym mowa w ust. 6, a dokument przetworzony na postać elektroniczną dołącza się do akt rejestrowych prowadzonych w systemie teleinformatycznym. Obecnie przepis ten odnosi się do dokumentów dotyczących przedsiębiorców, konieczne jest jednak uregulowanie, kwestii takich dokumentów dotyczących podmiotów z rejestru stowarzyszeń;

- wprowadza się zmianę w **art. 19** regulującym sposób składania wniosków rejestrowych poprzez rozszerzenie tej regulacji również na wnioski dotyczące podmiotów podlegających wpisowi do rejestru stowarzyszeń;
- uchyla się przepis **art. 19 ust. 3**, który przewiduje składanie wniosków o wpis w rejestrze stowarzyszeń na urzędowych formularzach, bądź jego kopiach, obok drogi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Uchylenia wymagać będzie też przepis **ust. 4**, który przewiduje możliwość składania za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wniosków innych niż o wpis dotyczących podmiotów z rejestru stowarzyszeń. Z uwagi na objęcie wszystkich wniosków dotyczących podmiotów z rejestru stowarzyszeń regułą składania ich wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego;

- **art. 19 ust. 7** otrzymuje brzmienie:

„7. Wniosek o wpis w rejestrze, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3, złożony z naruszeniem ust. 5 podlega zwróceniu bez wzywania do uzupełnienia braków.”

Dotyczy on skutków nieopłacenia wniosków składanych w innej formie niż za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. W wyniku objęcia wniosków dotyczących rejestru stowarzyszeń obowiązkiem składania ich za pośrednictwem systemu teleinformatycznego przepis ten będzie się odnosił już tylko wyłącznie do wniosków składanych do rejestru dłużników niewypłacalnych, które składa się w tradycyjnej formie papierowej, albowiem ustawa o KRS nie przewiduje co do nich formy szczególnej, tj. urzędowego formularza ani systemu teleinformatycznego. Dlatego zasadnym jest nadanie temu przepisowi brzmienia, z którego będzie klarownie wynikać, że chodzi konkretnie o te wnioski;

- uchyla się **art. 19 ust. 9**, który przewiduje, że wniosek o wpis dotyczący rejestru stowarzyszeń złożony z naruszeniem ust. 3 podlega zwróceniu bez wzywania do uzupełnienia braków. Przepis ust. 9 odnosi się do przypadku złożenia takiego wniosku bez zachowania wymogu użycia formularza urzędowego albo bez skorzystania z systemu teleinformatycznego i stanie się bezzasadny.
- w konsekwencji, zmiany wymaga również **art. 19 ust. 10** zdanie pierwsze na mocy, którego „w razie zwrócenia wniosku zgodnie z ust. 7–9 może on być ponownie złożony w terminie 7 dni o daty doręczenia zarządzenia o zwrocie.” Wskazanie w przepisie tym na ust. 9 stanie się bezprzedmiotowe, skoro ustęp ten zostanie uchylony. Dlatego proponuje się, aby zdanie pierwsze w ust. 10 otrzymało następujące brzmienie:

„W razie zwrócenia wniosku zgodnie z ust. 7 i 8 może on być ponownie złożony w terminie 7 dni od daty doręczenia zarządzenia o zwrocie.”

- uchyla się **art. 19 ust. 11**, który stanowi ustawową delegację dla Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia określającego wzory, sposób i miejsce udostępniania papierowych formularzy urzędowych.
- **art. 2** projektowanej ustawy przewiduje regułę, zgodnie z którą do postępowań przed sądem rejestrowym wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Dopiero nowe postępowania wszczęte od dnia wejścia w życie nowelizacji będą odbywać się według przepisów w niej przewidzianych.
- **art. 3** projektowanej ustawy stanowi, że wejdzie ona w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia. Tak wskazany okres vacatio legis zapewni wydłużony czas na pełne przystosowanie się podmiotów z rejestru stowarzyszeń do nowo uchwalonych przepisów.

Natomiast kwestia rezygnacji z rozwiązania, zgodnie z którym gminy, jako zadania zlecone, wykonują czynności związane z prowadzeniem Rejestru, polegające na zapewnieniu zainteresowanym papierowej postaci urzędowych formularzy wniosków o rejestrację spółek jawnych, związanego z tym wglądu do Polskiej Klasyfikacji Działalności oraz udzielania informacji o wysokości opłat, sposobie ich uiszczania oraz o właściwości miejscowej sądów rejestrowych zostanie zrealizowana przez uchylenie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym. Dodatkowo konieczne będzie uchylenie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, który zawiera upoważnienie do określenia przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, w drodze rozporządzenia, sposobu wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2, oraz

sposobu współpracy sądów rejestrowych i wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) w tych sprawach, w szczególności wskazując sposób postępowania i przekazywania przez sądy rejestrowe niezbędnych informacji, mając na względzie ułatwienie dostępu do Rejestru.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Niemcy

W Niemczech rejestr handlowy w jego obecnej formie utworzono w 1861 r., a od 1 stycznia 2007 r. jest on w całości dostępny w wersji elektronicznej. Portal rejestru handlowego pod adresem <http://www.handelsregister.de/> umożliwia scentralizowany dostęp do lokalnych rejestrów handlowych, rejestrów spółdzielni, rejestrów spółek partnerskich i stowarzyszeń oraz do związanych z tymi rejestrami ogłoszeń. Poza wpisami w wyżej wymienionych rejestrach – można znaleźć dodatkowe informacje na temat przedsiębiorstw, np. dokumentację księgową i sprawozdania finansowe, ogłoszenia z zakresu prawa spółek oraz ogłoszenia sądów właściwych w sprawach niewypłacalności, jak również informacje na temat rynku kapitałowego. Wnioski o wpis do rejestru należy składać wyłącznie elektronicznie w formie urzędowo uwierzytelnionej. Uwierzytelnienia dokonuje notariusz w formie zwykłego zaświadczenia elektronicznego. Od 1 sierpnia 2022 r. notariusze mogą także uwierzytelniać kwalifikowane podpisy elektroniczne przez internet przy użyciu komunikacji wideo w zakresie wpisów do rejestru handlowego spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. Dokumenty także składa się w formie elektronicznej w postaci skanów. Do dokumentów uwierzytelnionych lub poświadczonych notarialnie należy dołączyć zwykłe zaświadczenie elektroniczne sporządzone przez notariusza.²

Estonia

Rejestr działalności gospodarczej oraz rejestr stowarzyszeń nienastawionych na zysk i fundacji prowadzi wydział rejestrowy Sądu Rejonowego w Tartu. Rejestry są prowadzone przez sądy, co ma na celu zapewnienie niezależności i właściwego poziomu wiedzy prawniczej urzędnika rejestrowego. Wpisy do tych rejestrów mają wysoką moc prawną, a ich celem jest realizacja zasady pewności prawa. Rejestry prowadzi się w formie elektronicznej. Sprawy dotyczące rejestrów są rozpoznawane przez sąd w pisemnym postępowaniu nieprocesowym. Wpisy do rejestru wprowadza się na podstawie wniosku o dokonanie wpisu, orzeczenia sądu lub na innej podstawie wskazanej w odpowiednich przepisach. Wnioski o dokonanie wpisu muszą być opatrzone podpisem elektronicznym lub być sporządzone w formie aktu notarialnego.³

Chorwacja

W Chorwacji rejestr sądowy (sudski registar) to księga, która zawiera dane i dokumenty dotyczące podmiotów podlegające wpisowi do rejestru na podstawie przepisów prawa. Każdy sąd, który dokonuje rejestracji, jest odpowiedzialny za wiarygodność wpisów do rejestru. Wpisowi do rejestru podlegają następujące podmioty: spółki handlowe (javna trgovačka društva), spółki komandytowe (komanditna društva), ugrupowania interesów gospodarczych (gospodarska interesna udruženja), spółki akcyjne (dionička društva), spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (društva s ograničenom odgovornošću), osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (trgovci pojedinci), spółki europejskie (SEs), europejskie ugrupowania interesów gospodarczych (EEIGs), spółdzielnie europejskie (SCEs), instytucje (ustanove), zrzeszenia instytucji (zajednice ustanova), spółdzielnie (zadruga), związki spółdzielni (savezi zadruga), kasy oszczędnościowo-kredytowe (kreditne unije), uproszczone spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (jednostavna društva s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.)) oraz inne podmioty, które nie podlegają wpisowi do rejestru. Spółki zależne są wpisywane do rejestru, gdy jest to wymagane przepisami prawa. Do rejestru nie wpisuje się rzemieślników lub stowarzyszeń. Postępowanie rejestrowe wszczyna się w drodze złożenia pisemnego wniosku o wpis danych bądź dokonanie zmian we wpisie. Wniosek składa się w wersji papierowej lub elektronicznej do sądu rejestrowego. Wniosek należy złożyć w sądzie w terminie 15 dni od dnia spełnienia warunków wpisu, o ile prawo nie stanowi inaczej. Sąd może wszcząć postępowanie z urzędu, jeżeli prawo tak stanowi. Notariusze mogą komunikować się elektronicznie z sądem, który prowadzi postępowanie rejestrowe, w granicach swoich uprawnień i zgodnie z przepisami ustawy o rejestrze sądowym.⁴

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
-------	----------	---------------	---------------

² https://e-justice.europa.eu/106/PL/business_registers_in_eu_countries?GERMANY&member=1, dostęp 24.04. 2024 r.

³ https://e-justice.europa.eu/106/PL/business_registers_in_eu_countries?ESTONIA&member=1, dostęp 24.04.2024 r.

⁴ https://e-justice.europa.eu/106/PL/business_registers_in_eu_countries?ROMANIA&member=1, dostęp 25.04.2024 r.

Minister Sprawiedliwości	1	Informacja ogólnodostępna	Wyrażenie zgody na udostępnianie przez Centralną Informację informacji z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych. Uchylenie obowiązku wydawania rozporządzenia określającego wzory, sposób i miejsce udostępniania papierowych formularzy urzędowych.
Ministerstwo Sprawiedliwości	1	Informacja ogólnodostępna	Obsługa wniosków o zgodę Ministra Sprawiedliwości na udostępnianie przez Centralną Informację informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych. Zniesienie obowiązku równoległej publikacji wpisów do KRS w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.
Liczba podmiotów wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego	700 546 wg stanu na 31.03.2024 r. (publikacja dotyczy także wpisu do KRS – a zatem nowych, nieistniejących jeszcze podmiotów)	Ministerstwo Sprawiedliwości	Zwolnienie z obowiązku publikacji ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.
Podmioty publiczne w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne ⁵ oraz inne podmioty, które realizują zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji.	Wielkość trudna do oszacowania		Możliwość uzyskiwania przez podmioty realizujące zadania publiczne informacji z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych.
Wydziały KRS sądów rejonowych	27	Informacja ogólnodostępna	Odejście od papierowych wniosków oraz papierowych akt rejestrowych i zastąpienie obowiązkiem fakultatywności obecnej drogi składania wniosków za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do rejestru stowarzyszeń.
Podmioty dokonujące wpisu do rejestru stowarzyszeń	ok. 7,6 tys. - podmioty dokonujące pierwszego wpisu ok. 40,1 tys. - podmioty dokonujące zmiany w KRS	Ministerstwo Sprawiedliwości	Dostęp online do akt rejestrowych i akt sprawy (zbiorów dokumentów). Komunikowanie się z sądem i z uczestnikami postępowania za pomocą systemu teleinformatycznego.
Ogół podmiotów i osób fizycznych uczestniczących w obrocie gospodarczym			Ułatwienie dostępu do pełnych danych zamieszczanych w rejestrze stowarzyszeń.

⁵ (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717)

Gminy	2 479	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (stan na 1.01.2025 r.)	Rezygnacja z wykonywania czynności związanych z prowadzeniem Rejestru, tj. zapewnienia papierowej postaci urzędowych formularzy wniosków umożliwiających rejestrację spółek jawnych.
-------	-------	---	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677), a także mając na uwadze § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W celu uzyskania opinii projekt otrzymały organizacje związkowe i organizacje pracodawców:

- 1) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
- 2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 3) Forum Związków Zawodowych,
- 4) Konfederacja Lewiatan,
- 5) Pracodawcy RP,
- 6) Związek Pracodawców Business Centre Club,
- 7) Związek Rzemiosła Polskiego,
- 8) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
- 9) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
- 10) Polskie Towarzystwo Gospodarcze,
- 11) Związek Przedsiębiorstw Finansowych.

W celu uzyskania opinii projekt otrzymały:

- 1) Prokuratoria Generalna RP,
- 2) Prokurator Krajowy,
- 3) sądy apelacyjne,
- 4) Sąd Najwyższy,
- 5) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
- 6) Krajowa Rada Sądownictwa.

W ramach konsultacji publicznych projekt otrzymały:

- 1) Naczelna Rada Adwokacka,
- 2) Krajowa Izba Radców Prawnych,
- 3) Krajowa Rada Notarialna,
- 4) Krajowa Rada Komornicza,
- 5) Krajowa Rada Kuratorów,
- 6) Krajowa Izba Biegłych Rewidentów,
- 7) Krajowa Izba Gospodarcza,
- 8) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych z siedzibą w Warszawie,
- 9) Rada Działalności Pożytku Publicznego,
- 10) Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”,
- 11) Stowarzyszenie Sędziów „Themis”,
- 12) Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych Rzeczypospolitej Polskiej,
- 13) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych,
- 14) Fundacja Polskie Towarzystwo Prawnicze Opus Iuris,
- 15) Związek Banków Polskich,
- 16) Porozumienie Samorządów Zawodowych i Stowarzyszeń Prawniczych,
- 17) Polska Rada Biznesu.

Etap opiniowania i konsultacji publicznych trwał 7 dni. Za skróceniem terminu przemawiał deregulacyjny charakter niektórych rozwiązań przewidzianych w przedmiotowym projekcie.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z 2025 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	-13,93	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-292,53
budżet państwa	-14,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-294,00
JST	0,07	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	1,47
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0,60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,60
budżet państwa	0,6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,60
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-14,53	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-27,86	-293,13
budżet państwa	-14,6	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-28,00	-294,60
JST	0,07	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	1,47
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Skutki finansowe: Koszty zmian w systemie eKRS wynikające z <u>rezygnacji z obowiązku publikacji wpisów do rejestru w Monitorze Sądowym i Gospodarczym</u> zostaną w całości pokryte ze środków budżetu państwa, z części 15-Sądy powszechne dział 755, rozdział 75502 z obecnie podpisanej umowy nr 5 z 2023 r. na utrzymanie i rozwój systemu KRS. Przewidywane koszty obejmują wytworzenie systemu, sprzęt i licencje w pierwszym roku oraz utrzymanie usługi w kolejnych latach. Projektowana zmiana spowoduje także spadek dochodów budżetu państwa o około 28 mln zł rocznie (na potrzeby obliczeń przyjmuje się półroczny okres obowiązywania ustawy w 2025 r., stąd wykazana kwota –14 mln zł). Zmniejszenie dochodów budżetowych nastąpi w części 15 Sądy powszechne. Finansowanie <u>modyfikacji dot. rejestru stowarzyszeń</u> nastąpi z budżetu państwa (cz. 15, dział 755, rozdział 75502 oraz cz. 37 dział 755, rozdział 75501), a środki na ten cel mogą zostać pokryte w ramach aktualnej umowy utrzymaniowo-rozwojowej z wykonawcą. Szacuje się, iż projektowana zmiana wywoła skutki finansowe dla budżetu państwa w kwocie pomiędzy 400 000 zł a 600 000 zł. Koszty te są wydatkiem jednorazowym związanym z koniecznością wdrożenia modyfikacji systemu eKRS. W dalszej perspektywie zakładana nowelizacja nie wywoła innych kosztów, ponieważ modyfikacja obejmuje utrzymywany już komponent systemu eKRS. W tabeli zaprezentowano maksymalne szacowane koszty wprowadzanej regulacji. Przedstawione koszty określone zostały w oparciu o dotychczasowe doświadczenie związane z szacowaniem kosztów do projektu ustawy UA27 przy uwzględnieniu aktualnych realiów cenowych. Szczegółowe doprecyzowanie kosztów będzie możliwe dopiero po dokonaniu analizy biznesowej projektu zakładanych prac przez zewnętrznego wykonawcę. Propozycja uchylecia art. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS mająca na celu rezygnację wykonywania przez gminy – jako zadania zlecone – czynności związanych z prowadzeniem Rejestru polegających na zapewnieniu papierowej postaci urzędowych formularzy wniosków umożliwiających rejestrację spółek jawnych nie będzie wywoływać skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Ewentualne oszczędności jakie mogą się pojawić z tego tytułu zostaną przeznaczone na realizację innych zadań gminy. Skutki finansowe wejścia w życie projektowanej ustawy zostaną pokryte w ramach											

	dotychczasowych środków budżetowych poszczególnych dysponentów i nie będą stanowiły podstawy do planowania oraz ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa w roku wejścia w życie ustawy oraz latach kolejnych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<u>Zniesienie obowiązku ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonanych w Krajowym Rejestrze Sądowym.</u> Zgodnie z art. 1 ust. 3 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 22 grudnia 1995 r. o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1395) w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ogłasza się: 1) wszystkie wpisy do Krajowego Rejestru Sądowego, chyba że ustawa stanowi inaczej; 2) ogłoszenia wymagane przez Kodeks spółek handlowych; 3) ogłoszenia przewidziane przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, o ile obowiązek ich ogłaszania wynika z tej ustawy; 4) inne obwieszczenia i ogłoszenia, jeżeli ich ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym jest wymagane lub dopuszczone przez ustawy. Zamieszczanie obwieszczeń i ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym podlega opłacie, z wyjątkiem ogłoszeń o wpisie do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dokonywanych przez sąd rejestrowy z urzędu oraz gdy ustawa stanowi inaczej (art. 1 ust. 3a), zaś wpływy pochodzące z wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego stanowią dochód budżetu państwa (art. 1 ust. 6). Ponadto na podstawie § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 maja 2014 r. w sprawie wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1957) opłata za zamieszczenie w Monitorze ogłoszenia lub obwieszczenia o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego, o ile jego ogłoszenie podlega opłacie, jest stała i wynosi 100 zł. W tym miejscu należy podkreślić, iż na mocy § 7 ww. rozporządzenia, opłaty za ogłoszenie wpisu, o którym mowa w § 6 ust. 1, pobiera się z góry na rachunek bieżący dochodów sądu rejonowego przyjmującego wniosek o dokonanie wpisu. Przeprowadzona analiza na podstawie danych z Sytemu Obsługi Wydziałów KRS za rok 2023 wykazała, że liczba odpłatnych wpisów na wniosek podlegających ogłoszeniu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym to ok. 274 300, co przekłada się na kwotę ok. 27.430.000 PLN. Dodatkowo celem przedstawienia zmniejszenia dochodów w budżecie państwa równolegle przeanalizowane zostały informacje o wpływach budżetowych związanych z realizacją przedmiotowych opłat w latach 2022 i 2023 (średni wpływ rocznie ok. 28 mln zł). Projektowana regulacja polegająca na zniesieniu obowiązku ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonanych w Krajowym Rejestrze Sądowym wpłynie na dochody gmin z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC). Zmiana ta ograniczy liczbę przypadków pomniejszania przez spółki, jako podatników PCC, podstawy opodatkowania przy umowie spółki (zmianie umowy) zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 3 ustawy o PCC. Przepis ten dotyczy opłaty za zamieszczenie w Monitorze ogłoszenia o ww. wpisach. Skutkiem tej zmiany będzie zwiększenie dochodów własnych gmin z wpływów z tego podatku w wysokości 0,5% opłaty za zamieszczenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ogłoszenia o wpisach. W przedmiotowej OSR wskazano, że kwota wynikająca z odpłatnych wpisów na wniosek podlegających ogłoszeniu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym to ok. 28 mln zł rocznie. Biorąc powyższe pod uwagę zakłada się, że skutki finansowe wynikające z projektowanej regulacji spowodują wzrost dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego na poziomie ok. 140 tys. zł w skali roku. Wprowadzenie rezygnacji z obowiązku wpisów do rejestru w krajowym biuletynie wpłynie na spadek kosztów obsługi Monitora Sądowego i Gospodarczego, jednocześnie jednak stale wzrasta liczba zadań związanych z publikacją np. rosnącej liczby ogłoszeń w postępowaniach cywilnych,

	co w konsekwencji, nie daje wystarczających podstaw do wyrażenia jednoznacznego stwierdzenia o możliwości powstania oszczędności wynikających z odciążenia sądów rejestrowych. Należy bowiem przypuszczać, iż osobom wykonującym obecnie przedmiotowe obowiązki w sądach są obecnie powierzone – lub zostaną powierzone - również inne zadania do realizacji. Przedmiotowy projekt ustawy <u>zakłada pełną elektronizację rejestru stowarzyszeń</u>, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i związany z tym obligatoryjny sposób składania wniosków o wpis w tym rejestrze wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Kluczową zmianą związaną z przewidywaną nowelizacją przepisów jest konieczność zmiany struktury Repozytorium Akt Rejestrowych (RAR), która obecnie nie zakłada prowadzenia w jej ramach akt rejestrowych podmiotów wpisanych wyłącznie do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Zatem niezbędnym będzie umożliwienie prowadzenia dla podmiotów wpisanych wyłącznie do ww. rejestru akt rejestrowych w systemie teleinformatycznym, a tym samym przebudowa RAR i umieszczenie w jego strukturze akt rejestrowych dla nowego rejestru i wchodzących w jego zakres podmiotów.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa	14	28	28	28	28	28	294,00
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby z niepełnosprawnością i starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt zmniejszy obciążenia administracyjne poprzez rezygnację z ogłaszania wpisów do rejestru w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Podniesienie wiarygodności danych w Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez uniknięcie rozbieżności z danymi umieszczanymi w Monitorze Sądowym i Gospodarczym zwiększy wiarygodność przedsiębiorców na rynku i zwiększy zainteresowanie oferowanymi przez nie towarami i usługami.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby z niepełnosprawnością i starsze	Ułatwienie dostępu do pełnych informacji zamieszczanych w rejestrze stowarzyszeń oraz wzmocnienie pewności i bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.						
Niemierzalne		Wprowadzone rozwiązania mogą wpływać na postrzeganie administracji publicznej jako sfery o wysokim zawansowaniu informatycznym, korzystającej z nowoczesnych rozwiązań pozwalających na optymalizację procesów. Często brak komunikacji pomiędzy organami państwa skutkujący dodatkowymi obowiązkami dla obywateli, w tym przedsiębiorców jest powszechnie krytykowany. Dlatego też proponowane rozwiązanie winno zyskać aprobatę społeczną, w tym w sektorze przedsiębiorców i stowarzyszeń.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Celem regulacji znoszącej obowiązek ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonanych w Krajowym Rejestrze Sądowym jest przede wszystkim obniżenie kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców. Wobec powszechnej dostępności danych z Krajowego Rejestru Sądowego utrzymanie obowiązku ogłaszania treści tych samych wpisów w Monitorze Sądowym i Gospodarczym stanowi nadmierne obciążenie. Konsekwencją proponowanej zmiany jest oparcie systemu domniemań wynikających z ustawy o KRS na publikacji w tym rejestrze. Zmiana ta będzie miała pozytywny wpływ na pewność i bezpieczeństwo obrotu poprzez przyjęcie zasady, zgodnie z którą dzień dokonania wpisu w rejestrze jest dniem, od którego następują określone skutki. Wprowadzane zmiany dotyczące odejścia od papierowych wniosków składanych do rejestru stowarzyszeń przyczynią się do skrócenia czasu załatwienia sprawy poprzez zminimalizowanie mankamentów związanych ze składaniem wniosków w postaci papierowej, a tym samym zmniejszenie liczby zwróconych nieprawidłowo wypełnionych wniosków i skrócenie czasu oczekiwania na ich rozpoznanie.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Zapewnienie podmiotom publicznym oraz podmiotom realizującym zadania publiczne możliwości dostępu do informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, w szczególności poprzez interfejsy API. Wpływ na wydziały KRS sądów rejonowych oraz na informatyzację ze względu na odejście od papierowych wniosków oraz papierowych akt rejestrowych i zastąpienie fakultatywności obecnej drogi obowiązkiem składania wniosków za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do rejestru stowarzyszeń.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Zakłada się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 1 pkt 3 i 7, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja efektów projektu będzie mogła nastąpić po 3 latach obowiązywania projektowanych przepisów. W celu jej dokonania można zastosować następujące mierniki: - liczba złożonych wniosków o rejestrację w rejestrze stowarzyszeń, - liczba zwróconych wniosków o rejestrację w rejestrze stowarzyszeń, - liczba złożonych wniosków o zmianę wpisu w rejestrze stowarzyszeń, - liczba zwróconych wniosków o zmianę wpisu w rejestrze stowarzyszeń, - czas oczekiwania na rozpoznanie wniosku, - liczba spraw pozostałych do rozpoznania z poprzedniego roku sprawozdawczego.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

Brak załączników.

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (UD50)

1. Przebieg konsultacji publicznych i opiniowania.

W dniu 23 kwietnia 2025 r. Minister Sprawiedliwości przekazał do konsultacji publicznych i opiniowania **projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (UD50)**. Etap opiniowania i konsultacji publicznych trwał 7 dni. Za skróceniem terminu przemawiał deregulacyjny charakter niektórych rozwiązań przewidzianych w przedmiotowym projekcie.

W celu uzyskania opinii projekt otrzymały organizacje związkowe i organizacje pracodawców:

- 1) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Konfederacja Lewiatan;
- 5) Pracodawcy RP;
- 6) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 7) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 8) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 9) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 10) Polskie Towarzystwo Gospodarcze;
- 11) Związek Przedsiębiorstw Finansowych.

W celu uzyskania opinii projekt otrzymały:

- 1) Prokuratoria Generalna RP;
- 2) Prokurator Krajowy;
- 3) sądy apelacyjne;
- 4) Sąd Najwyższy;
- 5) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 6) Krajowa Rada Sądownictwa.

W ramach konsultacji publicznych projekt otrzymały:

- 1) Naczelna Rada Adwokacka;
- 2) Krajowa Izba Radców Prawnych;
- 3) Krajowa Rada Notarialna;
- 4) Krajowa Rada Komornicza;
- 5) Krajowa Rada Kuratorów;
- 6) Krajowa Izba Biegłych Rewidentów;
- 7) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 8) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych z siedzibą w Warszawie;
- 9) Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- 10) Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”;
- 11) Stowarzyszenie Sędziów „Themis”;
- 12) Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych;
- 14) Fundacja Polskie Towarzystwo Prawnicze Opus Iuris;
- 15) Związek Banków Polskich;
- 16) Porozumienie Samorządów Zawodowych i Stowarzyszeń Prawniczych;

17) Polska Rada Biznesu.

2. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Szczegółowe odniesienia do zgłoszonych uwag znajdują się w tabelach uwag załączonych do Raportu.

3. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

4. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Zestawienie uwag nieuwzględnionych z etapu opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (UD50)

Lp.	Przepis	Podmiot	Treść uwagi	Stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości
1.	Uwaga ogólna	SSR Maciej J. Naworski (SR Toruń, Przewodniczący V Wydziału Gospodarczego)	Po pierwsze, w moim przekonaniu zachodzi konieczność umieszczenia przepisów o obowiązku składania wniosków dotyczących podmiotu podlegającego wpisowi do Rejestru za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w kodeksie postępowania cywilnego. Umieszczenie ich w ustawie o KRS sugeruje (<i>argumentum a rubrica</i>), że obowiązek dotyczy jedynie postępowania rejestrowego sensu stricto (o wpis w Rejestrze) nie zaś innych postępowań rejestrowych, prowadzonych przez sąd rejestrowy. Wprawdzie dominuje to drugie zapatrywanie, jednak moim zdaniem budzi ono zasadnicze wątpliwości.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga niezasadna. KPC reguluje wszystkie postępowania rejestrowe, a nie do wszystkich będzie miała zastosowanie zasada składania wniosków za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Postępowanie rejestrowe przed sądem prowadzącym KRS jest na zasadzie <i>lex specialis</i> uregulowane w art. 19 ustawy o KRS, tam jest obecnie zawarty wymóg co do sposobu składania wniosków, tam też wymóg ten powinien pozostać, jako odnoszący się wyłącznie do postępowania rejestrowego w zakresie KRS. Wpis w KRS następuje na wniosek (wyjątek: z urzędu, bądź poprzez automatyczne zamieszczenie), dlatego przepis dotyczy tego, w jaki sposób składać wniosek. Jeśli wniosek zostanie złożony za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, wówczas wszystkie inne pisma w sprawie obligatoryjnie należy składać w taki sam sposób, co wynika z art. 694(3a) kpc. Przepis wymagający złożenia wniosku o wpis do KRS za pośrednictwem systemu teleinformatycznego jest w ustawie o KRS, gdyż dotyczy tylko postępowania rejestrowego KRS, a nie innych postępowań rejestrowych. Natomiast przepis wymagający składania pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w sprawie,

				w której wniosek został złożony w taki sposób, może dotyczyć innych postępowań rejestrowych, dlatego przepis ten jest w kpc. Obecnie w innych postępowaniach rejestrowych nie ma obligu składania wniosków za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (dlatego art. 19 ustawy o KRS reguluje oblig takiego sposobu składania wniosków tylko w odniesieniu do KRS, w ustawie właściwej dla KRS).
2.	Uwaga ogólna	SSR Maciej J. Naworski (SR Toruń, Przewodniczący V Wydziału Gospodarczego)	Po drugie, pełna elektronizacja postępowania i wykluczenie składania w sposób tradycyjny wniosków, które nie dotyczą przedsiębiorców, godzi w konstytucyjne prawo do sądu. Praktyka pokazuje bowiem, że obsługa systemu KRS przekracza zdolności wielu podmiotów, których nie stać na obsługę prawną. Trudności mają zresztą także fachowi pełnomocnicy i przedsiębiorcy (w tym np. niewielkie spółdzielnie, z czym Sąd Rejonowy w Toruniu miał do czynienia w ostatnim czasie). W tym wypadku można ewentualnie stwierdzić, że samo podjęcie działalności rodzi określone obowiązki, w tym używania systemu elektronicznego w kontaktach z Sądem. Ten argument nie wchodzi jednak w rachubę w przypadku stowarzyszeń, fundacji i całego szeregu innych podmiotów, które muszą zarejestrować się w KRS.	Uwaga nieuwzględniona Projekt nie dotyczy podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców (np. spółdzielni), zatem uwaga jest w tej części bezprzedmiotowa. Chybionym argumentem jest, że problemy ze składaniem wniosku elektronicznego mają także „fachowi pełnomocnicy”. Projekt nie dotyczy pełnomocników procesowych, nie jest jego rzeczą utrzymywanie stanu ewentualnego nieradzenia sobie przez takich pełnomocników, od których można i należy wymagać „fachowości”. Na takie sytuacje władze palestry organizują szkolenia dla pełnomocników, których odbywanie jest cyklicznym obowiązkiem pełnomocników. Projekt stanowi kolejny krok w zakresie elektronizacji KRS, która rozpoczęła się w 2013 r. Ze względu na jednostki nie radzące sobie z elektronizacją nigdy nie można by przyjąć, że jest właściwy czas na rozwój, a wymiar sprawiedliwości nie mógłby się wpisywać w postęp na miarę XXI wieku.
3.	Uwaga ogólna	SSR Maciej J. Naworski	Po trzecie, wątpliwości pryncypialnej natury rodzi brak nałożenia na Ministra Sprawiedliwości obowiązku wydania i opublikowania rozporządzenia zawierającego opis systemu	Uwaga nieuwzględniona W systemie teleinformatycznym nie funkcjonują

		(SR Toruń, Przewodniczący V Wydziału Gospodarczego)	teleinformatycznego na wzór rozporządzeń, które obecnie wprowadzają formularze wniosków. Przecież system teleinformatyczny spełnia tą samą rolę co formularz a narzucenie podmiotom prawa cywilnego obowiązku składania oświadczeń w konkretnym porządku, formie i tylko w określony sposób wymaga przepisu prawa powszechnie obowiązującego.	elektroniczne odpowiedniki papierowych formularzy, lecz system ten opiera się na formatkach ekranowych (pewnej liczbie pól wyświetlanych po sobie), które wyświetlają się po kolei w zależności od tego, o co wnioskodawca wnosi i jakie pola wypełnia. Poprzez te formatki ekranowe wnioskodawca jest prowadzony „za rękę” przez system, m.in. za pomocą licznych opisów pól, pouczeń wyświetlanych w trakcie wypełniania poszczególnych pól, w tym informujących, że dane pola muszą być wypełnione obowiązkowo. Kwestie wymagające wydania aktu wykonawczego przez Ministra Sprawiedliwości są w istocie objęte rozporządzeniami, np. wzorce dokumentów i czynności podejmowanych w systemie teleinformatycznym w ramach tzw. trybu S24. Jednakże kwestie czysto techniczne, np. instrukcje obsługi systemu, nie wymagają regulacji w akcie wykonawczym, dlatego są one stale udostępniane na właściwym portalu pod adresem prs.ms.gov.pl/krs-pomoc (np. instrukcja założenia konta, oddzielne instrukcje składania poszczególnych wniosków). W tym właśnie miejscu Minister udostępnia wszelkie szczegółowe instrukcje, jak korzystać z systemu teleinformatycznego, w tym w zakresie Krajowego Rejestru Sądowego (dokumentacja w tym zakresie zawiera szczegółowe opisy wszystkich funkcjonalności systemu, wskazuje krok po kroku, jak sporządzać i składać konkretne wnioski i pisma w toku postępowania rejestrowego, jak załączać dokumenty, podpisywać pisma, uiszczać opłaty, wysyłać pisma, itd., a każdy z etapów procesu składania pisma jest opatrzony w tych instrukcjach na bieżąco licznymi zrzutami z ekranu obrazującymi wnioskodawcy, jak wyglądają poszczególne formatki ekranowe).
--	--	--	--	---

4.	Uwaga ogólna	SSR Maciej J. Naworski (SR Toruń, Przewodnic zący V Wydziału Gospodarcz ego)	Przy okazji pozwalam sobie zwrócić uwagę, że system teleinformatyczny KRS jest dysfunkcyjny. Najbardziej razi konieczność osobnego otwierania każdego pisma w sprawie a zwłaszcza odrębnie każdego załącznika. Jest to zajęcie żmudne, czasochłonne, przy którym łatwo o pomyłkę, jeżeli załączników jest więcej niż kilka. (Czy naprawdę nie da się tak zaprojektować systemu, aby otwierał na raz cały dokument (wniosek, pismo procesowe) wraz z załącznikami oraz wprowadzenie opcji otwarcia w jednym dokumencie całych akt (wniosku, załączników, pism, zwrotek itd. w porządku chronologicznym) ?	Uwaga nieuwzględniona Uwaga o dysfunkcyjności systemu teleinformatycznego KRS nie dotyczy zakresu projektu.
5.	Uwaga ogólna	Ignaszewski i Witold, SRS Sądu Rejonowego w Zielonej Górze (SA Poznań)	W mojej ocenie projektowana zmiana wymogu w zakresie sposobu składania wniosków o wpis do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych lub zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz sposobu prowadzenia akt rejestrowych podmiotów wpisanych do tego rejestru stowarzyszeń, jest irracjonalna i - wbrew pozorom - spowodować może więcej problemów niż przynieść korzyści. Przewidywane zniesienie papierowej postaci wniosków i papierowej postaci akt rejestrowych w przypadku rejestru stowarzyszeń, przy jednoczesnym pozostawieniu możliwości składania elektronicznie tych wniosków i prowadzenia tych akt rejestrowych, przysporzyć może dodatkowej pracy zarówno samym wnioskodawcom jak i orzecznikom w wydziałach rejestrowych.	Uwaga nieuwzględniona Subiektywna ocena jednego orzecznika nie może być argumentem przeciwko postępowi w zakresie postępowania rejestrowego KRS. W resorcie dokonano szczegółowej analizy danych, których orzecznik ten nie zna, a być może czeka on na moment, kiedy wszystkie podmioty z RS skorzystają ze sposobu składania wniosku rejestrowego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Oznaczałoby to, że czas na postęp w tym zakresie nigdy nie będzie właściwy, zawsze znajdzie się bowiem ktoś, kto temu postępowi będzie w danym czasie przeciwny. Zastanawia mocno – i to jest widoczne również przy uwadze tego orzecznika – że głosy twierdzące, że podmioty z RS są i będą „wykluczone”, że nie poradzą sobie (nigdy) z wnioskami elektronicznymi, pochodzą od podmiotów trzecich, przy czym od samych podmiotów z RS takie stanowiska nie zostały zgłoszone. Świadczy to o tym, że podmioty z RS bardziej chcą postępu, rozwoju, dostępu do elektronicznej ich postępowania na miarę elektronicznej, z której korzystają przedsiębiorcy, ale szansy na ten rozwój odmawiają im podmioty trzecie.

				M.in. niektórzy pracownicy sądów rejestrowych wypowiadają się przeciwnie, odmawiając tej szansy tym podmiotom, czy wyrównania ich statusu względem statusu, z którego korzystają przedsiębiorcy.
6.	Uwaga ogólna	Ignaszewski i Witold, SRS Sądu Rejonowego w Zielonej Górze (SA Poznań)	Podkreślić należy, że podmioty figurujące w rejestrze stowarzyszeń KRS znacznie rzadziej niż podmioty figurujące w rejestrze przedsiębiorców KRS (z uwagi na ograniczenia co do kosztów prowadzonej działalności) pozwolili sobie mogą na korzystanie z pomocy profesjonalnych pełnomocników procesowych. Niejednokrotnie ww. podmioty bywają reprezentowane przez osoby, których zaawansowanie informatyczne - delikatnie mówiąc - nie jest na najwyższym poziomie. W konsekwencji wprowadzenie konieczności składania wniosków wyłącznie w formie elektronicznej dla podmiotów figurujących w rejestrze stowarzyszeń KRS będzie dla znacznej części tych podmiotów bardzo kłopotliwe i to nie tylko w „pierwszych dniach” obowiązywania ewentualnie nowowprowadzonych przepisów, ale „w ogóle”. Oczywiście jest bowiem, że w przypadku nieskutecznego złożenia wniosku „na nowych zasadach” podmioty figurujące w rejestrze stowarzyszeń KRS będą zmuszone taki wniosek ponawiać, niewykluczone, że kilkakrotnie. Z dużą dozą prawdopodobieństwa można założyć, że wnioski „na nowych zasadach” będą przez wnioskodawców składane metodą „prób i błędów” do skutku. Powyższe sprawi, że zarówno sami wnioskodawcy figurujący w rejestrze stowarzyszeń KRS (w zakresie wypełnienia i złożenia wniosków) jak orzecznicy w wydziałach rejestrowych (w zakresie weryfikacji złożonych wniosków) będą musieli poświęcić znacznie więcej czasu niż dotychczas. Pozostawienie możliwości papierowej postaci wniosków i papierowej postaci akt rejestrowych w	Uwaga nieuwzględniona Uwaga w tej części neguje fakt, że przy składaniu w postaci papierowej wniosku podmioty z RS właśnie obecnie muszą nierzadko korzystać z pomocy wykwalifikowanych osób, w tym profesjonalnych pełnomocników, z czym wiąże się dodatkowych koszt. Przejście na wnioski wyłącznie elektroniczne ma z kolei m.in. na celu eliminację takiej konieczności, albowiem na każdym etapie składania wniosku elektronicznego system na bieżąco podpowiada wnioskodawcy, jak wypełnić wniosek, jak załączyć dokumenty, jak podpisać, opłacić wniosek itd. Tych okoliczności autor uwagi nie bierze pod uwagę. Argumenty o wielokrotnym, „wiecznym” składaniu wniosków elektronicznie z błędami, jest chybiony, albowiem wnioski elektroniczne uniemożliwiają popełnianie błędów, do których nągminnie i wielokrotnie dochodzi właśnie przy urzędowych formularzach w postaci papierowej. Co do osób mniej radzących sobie z komputerem, przewidziany jest mechanizm wsparcia dla nich, w postaci stanowiska komputerowego w sądach rejestrowych z dostępem do internetu i portalu prs.ms.gov.pl. Rozwiązanie to jest przewidziane na poziomie przepisów wykonawczych, w tym rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości - Regulamin urzędowania sądów powszechnych.

			przypadku rejestru stowarzyszeń wydaje się być posunięciem „humanitarnym”, które - w odniesieniu do niemałej części podmiotów rejestrowych - nie będzie prowadzić de facto do ich „wykluczenia rejestrowego”. Reasumując, opisaną wyżej projektowaną zmianę, uważam za zmianę pozorną, która w rzeczywistości nie przyniesie nikomu wymiernych korzyści.	Na wypadek posiadania dokumentu w postaci papierowej rozwiązanie jest już przewidziane w kpc - papierowy oryginał należy dosłać do sądu, a w ramach wniosku elektronicznego należy załączyć do niego elektroniczną kopię (skan/zdjęcie) oryginału papierowego, o czym traktuje art. 694(4) kpc.
7.	Uwaga ogólna	Porozumienie Związków Zawodowych „KADRA”	Porozumienie Związków Zawodowych „KADRA” negatywnie ocenia pomysł wprowadzenia obowiązku składania wniosków o wpis do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Organizacje, o których mowa, często są organizacjami małymi zrzeszającymi po kilkanaście osób, które nie mają odpowiednich kompetencji cyfrowych. Uważamy, że wprowadzenie takich rozwiązań jest w istocie próbą likwidacji wszystkich organizacji społecznych w tym związków zawodowych prowadzoną „tylnymi drzwiami”.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga niesłuszna, podszyta nieuzasadnioną obawą o zamiar likwidacji organizacji społecznych. Przede wszystkim z danych statystycznych wynika, że zdecydowana większość organizacji społecznych i tak dobrowolnie składa obecnie wnioski rejestrowe KRS w postaci elektronicznej, tj. na zasadzie wyboru, a zatem mniejszość ze sposobu tego jeszcze nie wybrała. Oczekiwanie na moment, kiedy wszystkie takie organizacji dobrowolnie skorzystają z wniosku elektronicznego, to oczekiwanie w nieskończoność, zawsze bowiem znajdzie się podmiot, który ze sposobu tego jeszcze nie skorzystał, i z powodów tylko jemu znanych będzie temu sposobowi nadal przeciwny czy niechętny, najprawdopodobniej natomiast z papierowej drogi składania wniosku rejestrowego będzie korzystał po prostu z nawyku, bez racjonalnego argumentu, bez zwracania uwagi, że papierowy sposób składania wniosku wymaga większego zaangażowania, biorąc pod uwagę konieczność najpierw pozyskania papierowych druków formularzy, wypełnienie ich, dostarczenie ich do urzędu pocztowego czy bezpośrednio do sądu na biuro podawcze, z czym wiązą się dodatkowe koszty. Odejście

				od postaci papierowej nie ma absolutnie na celu likwidacji organizacji społecznych, a zasadnicze znaczenie ma to, że odejście to jest wynikiem postulatów samych organizacji pozarządowych, które dążą do uzyskania statusu równego przedsiębiorcom, w tym do udostępnienia dla nich tzw. trybu S24, w którym w ciągu jednego dnia, za mniejszą opłatą, w pełni elektronicznie, wniosek rejestrowy zostanie złożony i rozpoznany, zakończony wpisem w KRS – w oparciu o gotowe wzorce pełnych dokumentów i czynności udostępnione w systemie teleinformatycznym, dzięki którym ryzyko popełnienia błędów ulega istotnemu zminimalizowaniu, a dotychczas niezbędna wykwalifikowana wiedza zostanie zastąpiona gotowymi wzorcami dokumentów. Rezygnacja z postaci papierowej to szansa na rozwój, postęp, w tym na przyspieszenie złożenia i rozpoznania wniosku nawet do jednego dnia, jak to ma miejsce w przypadku spółek.
8.	Uwaga ogólna	Główny Urząd Statystyczny	Urząd Statystyczny w Krakowie od 2024 roku korzysta z certyfikowanego dostępu do Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych – zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz wydawanym corocznie na jej podstawie rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej dane z Krajowego Rejestru Sądowego wykorzystywane są do realizacji badania 1.04.01 <i>Stowarzyszenia, fundacje, samorząd gospodarczy i zawodowy oraz społeczne jednostki wyznaniowe</i>. Zmiany proponowane w projekcie ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw wprowadzają obowiązek wystąpienia do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o wyrażenie zgody na udostępnianie informacji z Krajowego Rejestru Sądowego	Uwaga nieuwzględniona Jak wynika z treści uwagi Urząd Statystyczny w Krakowie korzysta zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz wydawanym corocznie na jej podstawie rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej z certyfikowanego dostępu do Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych. Projekt ustawy nie zmienia ustawy o statystyce publicznej, a tym samym nie wpływa na podstawę prawną, z której korzysta Urząd Statystyczny w Krakowie.

			za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4e projektu). W związku z powyższym proponuje się dodać w projekcie przepis, który określać będzie, że podmioty posiadające dotychczas dostęp do Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych, będą mogły korzystać z danych z tego rejestru, do czasu uzyskania zgody Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w art. 4 ust. 4e ustawy.	
9.	Uwaga ogólna	Główny Urząd Statystyczny	Ponadto proponuje się, dla uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, określenie w ww. ustawie co należy rozumieć przez „usługę sieciową”, (...).	Uwaga nieuwzględniona Termin usługa sieciowa występuje w wielu aktach prawnych, tj. ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (art. 15a i art. 19c), ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (art. 3, art. 30, art. 37). W żadnej z ustaw termin ten nie został zdefiniowany, gdyż jest to termin ogólny, bardzo szeroki, techniczny, pochodzący z zakresu informatyki i cechujący się zmiennością dlatego też zdefiniowanie go jest niecelowe. Aktualnie, biorąc pod uwagę powyższe wytyczne interpretacja tego terminu jest możliwa i nie budzi wątpliwości przy stosowaniu przepisów, które do tego terminu się odnoszą.
10.	Uwaga ogólna art. 9 (art. 1 pkt 3 projektu). art. 3a ust. 4	Krajowa Izba Radców Prawnych	Projektowane zmiany w założeniu projektodawcy ma regulować poniższe istotne z perspektywy niniejszej opinii obszary: 1) dalszy rozwój procesu informatyzacji KRS, 2) rozszerzanie katalogu podmiotów, dla których akta rejestrowe prowadzi się w systemie teleinformatycznym, 3) rolę i kompetencje Ministra Sprawiedliwości w procesie informatyzacji KRS. Zgodnie z założeniami projektodawcy, w przypadku uchwalenia projektowana ustawa miałaby wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 1 pkt 3 i	Uwaga nieuwzględniona Uwaga zawarta w części IV pisma Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 5 maja 2025 r., dotycząca art. 1 pkt 3 projektu ustawy UD50 przewidującego zmiany w obrębie art. 9 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, jest bezprzedmiotowa. Dotyczy ona art. 3a tej ustawy, który nie jest przedmiotem zmiany w ramach projektu ustawy UD50. Uwaga zatem nie dotyczy tego projektu. Projektowana zmiana art. 9 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym nie ma żadnego przełożenia na uprawnienia procesowe, czy też ustrojowe Ministra Sprawiedliwości w zakresie dostępu

		7, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia. Po zapoznaniu się z treścią przedmiotowego projektu regulacji, wskazujemy, że projekt wpisuje się w założenia strategii dalszego rozwoju elektronizacji i informatyzacji polskiego sądownictwa powszechnego, a także stopniowego odchodzenia od papierowej postaci akt sądowych. Jest to kierunek pożądaný, zmierzający do ograniczenia kosztów i czasu związanego z obiegiem akt tradycyjnych. Tym samym projekt należy ocenić pozytywnie w zakresie dwóch pierwszych wymienionych w niniejszej opinii obszarów, tj. dalszego rozwoju procesu informatyzacji KRS oraz rozszerzania katalogu podmiotów, dla których akta rejestrowe prowadzi się w systemie teleinformatycznym. Natomiast trzeci obszar, a mianowicie rola i kompetencje Ministra Sprawiedliwości w procesie informatyzacji KRS, budzi wątpliwości co do zgodności z ustawą ustrojową (PUSP). Uwaga do art. 1 pkt 3 projektu ustawy zmieniającej, który wprowadza zmiany w treści art. 9 ustawy o KRS - w związku z obecnie obowiązującym art. 3a ustawy o KRS, który nie podlega zmianom na mocy opiniowanego projektu. Uwaga dotyczy takiego ukształtowania przez regulacje prawne organizacyjnych i technicznych warunków funkcjonowania Rejestru i możliwości dokonywania czynności w postępowaniu rejestrowym, które daje Ministrowi Sprawiedliwości potencjalny dostęp do akt sądowych (akt rejestrowych) prowadzonych przez sądy rejestrowe w systemie teleinformatycznym, utrzymywanym przez Ministra Sprawiedliwości. W celu przedstawienia prawnego kontekstu tej uwagi należy odnieść się do regulacji ogólnych i bardziej szczegółowych dotyczących akt sądowych. Sądy powszechne, sprawując wymiar sprawiedliwości oraz wykonując inne powierzone	do akt sądowych. Uprawnienia te nie są przedmiotem projektu ustawy UD50. W tym zakresie nie nastąpi też w wyniku tego projektu żadna zmiana. Zmiana art. 9 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym ma na celu zrównanie sposobu prowadzenia w systemie teleinformatycznym akt rejestrowych oraz składania za jego pośrednictwem wniosków i pism dotyczących podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu do „rejestru stowarzyszeń” ze sposobem, który z dniem 1 lipca 2021 r. został już wprowadzony względem podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców. Żadnych innych zmian projekt ustawy UD50 nie przewiduje.
--	--	--	--

			w drodze ustaw zadania z zakresu ochrony prawnej, rozstrzygają sprawy zainicjowane przez strony postępowania. Przebieg sprawy dokumentują akta sprawy, w skład których wchodzi dokumenty wytworzone przez sąd, strony oraz uczestników postępowania w zakresie, w jakim dotyczą rozpoznawanej sprawy. Zatem istnienie, przebieg i wyniki sprawy - w prawnoteknicznym znaczeniu tego pojęcia - dokumentują akta sądowe, będące zbiorem dokumentów, przedstawianych przez strony i sporządzanych przez sąd, tworzących w sposób synoptyczny pewną całość, mającą walor dowodowy, archiwalny, a niekiedy historyczny. Akta dokumentują istnienie, przebieg i wynik sprawy, pozwalają na ustalenie nie tylko stanu faktycznego leżącego u podstaw danej sprawy, lecz także dostarczają wiele innych informacji. Z tej przyczyny dostęp do akt sprawy sądowej przysługuje jedynie określonym w ustawie podmiotom. Akta sądowe zostały uregulowane w art. 53 § 1 PUSP. Zgodnie z brzmieniem jego § 1: <i>Dla każdej sprawy z zakresu, o którym mowa w art. 1 § 2 i 3 tworzy się akta. Akta mogą być tworzone i przetwarzane także z wykorzystaniem technik informatycznych.</i> Z kolei jego § 2 precyzuje: <i>Akta sprawy przechowuje się w sądzie lub systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe przez okres niezbędny ze względu na rodzaj i charakter sprawy, terminy przedawnienia, interesy osób biorących udział w postępowaniu oraz znaczenie materiałów zawartych w aktach jako źródła informacji.</i> Akta rejestrowe zostały także uregulowane w § 198-199a Regulaminu urzędowania sądów powszechnych oraz w § 180-181 zarządzenia MS ws. biurowości sądowej. Dopuszczalne jest zatem przechowywanie akt sądowych w systemie teleinformatycznym. Natomiast odpowiedzi wymaga następujące pytanie: czy Minister Sprawiedliwości może mieć techniczny dostęp albo możliwość technicznego	
--	--	--	--	--

			dostępu do akt rejestrowych prowadzonych przez sąd rejestrowy? Brzmienie przepisu art. 53 PUSP ulegało zmianom, które należy zacytować w kontekście zgłaszanych uwag do opiniowanego projektu ustawy. Do art. 53 PUSP dodano § 1a, 1b i 1c na mocy ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1909) oraz zmieniono brzmienie jego § 2. Zmiany te weszły w życie z dniem 1 grudnia 2021 r. Warto zacytować ówczesne brzmienie tych przepisów art. 53 PUSP: <i>§ 1a. System teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe, w którym tworzy się i przetwarza akta sprawy, utrzymuje Minister Sprawiedliwości.</i> <i>§ 1b. Minister Sprawiedliwości jest administratorem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe.</i> <i>§ 1c. Minister Sprawiedliwości, jako administrator systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe nie ma dostępu do akt postępowania.</i> <i>§ 2. Akta sprawy przechowuje się w sądzie lub systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe przez okres niezbędny ze względu na rodzaj i charakter sprawy, terminy przedawnienia, interesy osób biorących udział w postępowaniu oraz znaczenie materiałów zawartych w aktach jako źródła informacji.</i> Zakaz dostępu Ministra Sprawiedliwości do akt sądowych znajdował się zatem w grupie przepisów ustawy ustrojowej, dotyczącej akt sądowych. Natomiast paragrafy 1a, 1b oraz 1c art. 53 PUSP zostały uchylone z dniem 14 marca 2024 r. na mocy art. 2 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1860; przepisy § 2 pozostały w niezmienionym brzmieniu) i przeniesione do treści	
--	--	--	--	--

		całkowicie nowego art. 175 da PUSP, znajdującego się w Dziale IVA „Przetwarzanie danych osobowych, telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych oraz informatyzacja sądownictwa powszechnego”. Nowy art. 175da PUSP wszedł w życie z dniem 14 marca 2024 r. Jego § 1, 2 oraz 3 dotyczą kompetencji Ministra Sprawiedliwości z zakresu informatyzacji sądownictwa. Mają one następujące brzmienie: <i>§ 1. Minister Sprawiedliwości wykonuje zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa polegające w szczególności na projektowaniu, wdrażaniu, eksploatacji, integracji, utrzymaniu, rozwoju, administrowaniu i udostępnianiu sądowych systemów teleinformatycznych, zabezpieczaniu danych osobowych przetwarzanych w tych systemach, koordynowaniu tych działań oraz zapewnianiu możliwości wymiany informacji pomiędzy tymi systemami.</i> <i>§ 2. O ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej, Minister Sprawiedliwości może tworzyć i utrzymywać systemy teleinformatyczne wspierające działalność administracyjną sądów, systemy teleinformatyczne obsługujące postępowania sądowe lub ich części, w tym systemy, w których tworzy się lub przetwarza akta sprawy, systemy teleinformatyczne, w których są prowadzone rejestry sądowe, systemy teleinformatyczne, w których są prowadzone urzędnienia ewidencyjne, lub inne systemy teleinformatyczne wykorzystywane w działalności sądów, w tym portal informacyjny (sądowe systemy teleinformatyczne).</i> <i>§ 3. Minister Sprawiedliwości jest administratorem sądowych systemów teleinformatycznych.</i> Paragraf 2 art. 175da PUSP <i>expressis verbis</i> daje Ministrowi Sprawiedliwości uprawnienie do tworzenia i utrzymywania systemów teleinformatycznych, w których tworzy się lub przetwarza akta sprawy.	
--	--	---	--

			Z kolei art. 3a ust. 1 ustawy o KRS w obecnie obowiązującym brzmieniu (które nie podlega nowelizacji na mocy opiniowanego projektu) określa uprawnienie Ministra Sprawiedliwości dotyczące utrzymywania systemu teleinformatycznego służące m. in. do prowadzenia Rejestru, umożliwiającego (...) <i>podejmowanie czynności w postępowaniu rejestrowym w odniesieniu do podmiotów podlegających wpisowi do Rejestru, udzielanie informacji z Rejestru i udostępnianie akt rejestrowych</i>. Pojęcie „podejmowanie czynności w postępowaniu rejestrowym w odniesieniu do podmiotów podlegających wpisowi do Rejestru” należy rozumieć także jako dokumentowanie tych czynności w aktach sądowych (aktach rejestrowych). Następstwem wpływu sprawy do sądu jest podjęcie szeregu czynności technicznych związanych z wytworzeniem akt: rejestracji pisma, umieszczenia go w odpowiednio znaczonej teczce, ponumerowania kart, zszycia, oznaczenia sygnaturą. W dalszym toku postępowania w aktach umieszcza się pisma i dokumenty w porządku chronologicznym. Niektóre z dokumentów przechowywane są poza aktami, a do akt dołącza się odpisy z adnotacją o miejscu przechowywania (zob. J. Kremer, komentarz do art. 53 (w) A. Górski (red.), Prawo o ustroju sądów powszechnych. Komentarz, LEX 2013, pkt 2). Dotyczy to oczywiście akt prowadzonych tradycyjnie, poza systemem teleinformatycznym. Choć instytucja systemu teleinformatycznego występuje wielokrotnie w przepisach ustawy o KRS, to pojęcie systemu teleinformatycznego nie jest tam zdefiniowane. Nie odesłano również wprost do definicji z innego aktu prawnego. Opis funkcjonalności systemu teleinformatycznego występuje jednak w art. 3a ust. 1 ustawy o KRS. Jest to swoista definicja systemu teleinformatycznego, przy czym ustanowiono ją dopiero z dniem 7.2.2021 r. (wtedy wszedł w życie art. 3a ust. 1	
--	--	--	--	--

			ustawy o KRS). Jednak jej wprowadzenie nie rozwiązało kluczowego problemu prawnego związanego z zakresem pojęcia systemu teleinformatycznego. Z powodu wielokrotnego występowania tego pojęcia w ustawie o KRS można mieć wątpliwość, czy chodzi we wszystkich przepisach o ten sam system teleinformatyczny, czy też o kilka systemów teleinformatycznych (np. że odrębnym, niejako autonomicznym, systemem jest ten, o którym mowa w art. 21a ustawy o KRS). Ustawodawca jest przy tym niekonsekwentny w nazewnictwie systemów teleinformatycznych. Najczęściej posługuje się ogólnie pojęciem systemu teleinformatycznego, jednak czasami dookreśla je, wskazując np. na „system teleinformatyczny służący do prowadzenia Rejestru” (tak art. 3a ust. 1 ustawy o KRS); z kolei w art. 19e ust. 3a ustawy o KRS (który wszedł w życie 1.4.2019 r.) odsyła w zakresie określenia systemów teleinformatycznych do odrębnych, określonych wprost w przywołanym przepisie, ustaw. Nieścisłości związane z określeniem zakresu pojęcia systemu teleinformatycznego wynikają w znacznej mierze z posługiwania się pojęciem systemu teleinformatycznego nie tylko dla określenia z informatyzowanego rejestru publicznego, ale też jako określenie elektronicznej wymiany informacji (czyli elektronicznego wnoszenia pism lub – ujmując jeszcze inaczej – „drogi elektronicznej”), kiedy używa się sformułowania „za pośrednictwem systemu teleinformatycznego”. Również ogólne przepisy postępowania cywilnego tak określają kwestie komunikacji elektronicznej (np. art. 125 § 21 KPC). Pierwotnie regulacje procedury cywilnej posługiwały się pojęciem drogi elektronicznej, jednak obecnie posługują się sformułowaniem „za pośrednictwem systemu teleinformatycznego”.	
--	--	--	--	--

			W istocie jednak mamy do czynienia z jednolitym teleinformatycznym systemem ogólnokrajowym obsługującym Rejestr i postępowanie rejestrowe, a także umożliwiającym wgląd do tego systemu użytkownikom zewnętrznym. Każdy sąd rejestrowy ma dostęp do tego samego systemu teleinformatycznego utrzymywanego przez Ministra Sprawiedliwości; czyli nie jest tak, że poszczególne sądy rejestrowe mają swoje systemy teleinformatyczne. Obecnie funkcjonują dedykowane dla określonych użytkowników współpracujące ze sobą „elementy” tego systemu teleinformatycznego: System Obsługi Wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego (SOW) dla pracowników sądowych, orzeczników oraz Portal Rejestrów Sądowych (PRS) dla zewnętrznych interesariuszy. Przy czym dla dalszych rozważań prawnych dotyczących potencjalnego dostępu Ministra Sprawiedliwości do akt rejestrowych prowadzonych w systemie teleinformatycznym istotne jest stwierdzenie, że konstrukcja systemu teleinformatycznego nie może wpływać na interpretację regulacji prawnych lub modyfikować stosowania orzeczeń sądowych. Należy wyraźnie podkreślić, że: 1) Rejestr prowadzą sądy (władza sądownicza); 2) Rejestr jest prowadzony w systemie teleinformatycznym; 3) system teleinformatyczny jest utrzymywany przez Ministra Sprawiedliwości (władza wykonawcza); 4) Rejestr jest jawny; 5) każdy ma prawo przeglądania akt rejestrowych (prowadzonych przez sądy) podmiotów wpisanych do Rejestru oraz zbioru dokumentów, o którym mowa w art. 9 ust. 6, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 10 ust. 1 ustawy o KRS); przy czym z praktyki wskazać należy, iż nie wszystkie informacje zawarte w aktach rejestrowych znajdują odzwierciedlenie w Rejestrze.	
--	--	--	---	--

			Ustawa o KRS wyraźnie reguluje zakres danych i informacji podlegających publikacji w Rejestrze. Jest on węższy od informacji i dokumentów umieszczanych w aktach rejestrowych, o którym mowa w art. 9 ustawy o KRS. Zgodnie z art. 9 ust. 1 akta rejestrowe prowadzi się w systemie teleinformatycznym albo w postaci papierowej. Akta rejestrowe prowadzone w systemie teleinformatycznym udostępnia się za pośrednictwem ogólnodostępnych sieci teleinformatycznych i w siedzibie sądu rejestrowego, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego. 6) każdy ma prawo dostępu do danych zawartych w Rejestrze za pośrednictwem Centralnej Informacji KRS; 7) każdy ma prawo otrzymać, również drogą elektroniczną, poświadczone odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje z Rejestru; 8) jawny jest również katalog obejmujący dokumenty spółek szczegółowo regulowane ustawą (art. 8a Ustawy o KRS), Powyższe przepisy stosuje się także do akt sprawy rozpoznawanej przez sąd rejestrowy i odpowiednio do akt sprawy rozpoznanej przez sąd drugiej instancji oraz Sąd Najwyższy. Postępowanie rejestrowe regulowane jest zaś przepisami art. 6941 - 6948 KPC. Z kolei Dział VII zarządzenia MS w sprawie biurowości sądowej reguluje kwestie związane z zakładaniem i prowadzeniem akt rejestrowych przez sądy. Przepisy § 181a ww. zarządzenia wskazuje na możliwość anonimizacji i pseudonimizacji danych, które włącza się do akt rejestrowych. Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 9 ust. 1 zd. 2 ustawy o KRS, <i>Akta rejestrowe dla podmiotów wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, prowadzi się wyłącznie w systemie teleinformatycznym.</i>	
--	--	--	---	--

			Przepis art. 9 ust. 1 po wprowadzeniu projektowanych zmian uzyskałby brzmienie: <i>Dla podmiotu wpisanego do Rejestru prowadzi się odrębne akta rejestrowe obejmujące w szczególności dokumenty stanowiące podstawę wpisu. Akta rejestrowe dla podmiotów wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, prowadzi się wyłącznie w systemie teleinformatycznym. Akta rejestrowe prowadzone w postaci papierowej nie podlegają przetworzeniu na akta prowadzone w systemie teleinformatycznym. Akta rejestrowe prowadzone w systemie teleinformatycznym nie podlegają przetworzeniu na postać papierową.</i> Patrząc z szerszej ustrojowej perspektywy na zagadnienie prowadzenia akt sądowych w systemie teleinformatycznym utrzymywanym przez Ministra Sprawiedliwości należy zwrócić szczególną uwagę na zagadnienia związane z rolą i kompetencjami Ministra Sprawiedliwości w procesie informatyzacji sądownictwa, określone m. in. w art. 175da PUSP oraz art. 3a ustawy o KRS, mając równocześnie na uwadze gwarancje wynikające z art. 10 i 45 Konstytucji RP oraz art. 47 Karty praw podstawowych, jak również art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, tj. prawo do sprawiedliwego i jawnego procesu przed niezawisłym i bezstronnym sądem, z jednoczesnym uwzględnieniem zasady trójpodziału władzy. Zadaniem Ministra Sprawiedliwości jest utrzymywanie systemu teleinformatycznego, w którym tworzy się i przetwarza akta sprawy. Utrzymywanie sądowych systemów teleinformatycznych jako zadanie Ministra Sprawiedliwości z zakresu informatyzacji sądów, oznacza, posiłkując się definicjami słownikowymi, że Minister ma obowiązek zachować te systemy w stanie należytym, jak również pokrywać koszty związane z ich eksploatacją, a nawet „nie stracić nad nimi panowania”. Oznacza to, że nie wystarczy wdrożenie sądowych systemów	
--	--	--	--	--

		teleinformatycznych i stworzenie warunków do ich eksploatacji, ale należy także czuwać nad ich prawidłowym działaniem, stworzyć odpowiednie rozwiązania w celu reagowania na incydenty naruszające bezpieczeństwo systemów czy ich nieprawidłowe działanie (awarie). Zadań tych Minister Sprawiedliwości nie musi wykonywać samodzielnie, bowiem zgodnie z art. 175da § 7 PUSP, <i>Minister Sprawiedliwości może powierzyć, w drodze zarządzenia, dyrektorom sądów apelacyjnych wykonywanie niektórych zadań związanych z informatyzacją sądownictwa, mając na uwadze efektywność wymiaru sprawiedliwości oraz możliwości techniczne i organizacyjne sądów, a także potrzebę sprawnego działania sądowego systemu teleinformatycznego przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa.</i> Przepis ten jest stosowany przez Ministra Sprawiedliwości; obecnie obowiązuje zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 października 2024 r. w sprawie powierzenia dyrektorom sądów apelacyjnych wykonywania zadań związanych z informatyzacją sądownictwa w obszarze projektowania, wdrażania, utrzymywania oraz zapewnienia bezpieczeństwa sądowych systemów teleinformatycznych (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2024 r., poz. 260). Mając na względzie powyższe okoliczności, należy jednoznacznie wskazać, iż Minister Sprawiedliwości, poza przypadkami wyraźnie przewidzianymi w przepisach rangi ustawowej, nie jest uprawniony do dostępu do akt postępowań sądowych, w tym akt rejestrowych. Nie ma na to wpływu jawność akt rejestrowych w szczególności w świetle § 181a zarządzenia MS w sprawie biurowości sądowej. W analizowanym kontekście dostrzegalna jest potrzeba wyraźnego rozróżnienia między kompetencjami procesowymi a kompetencjami ustrojowymi Ministra Sprawiedliwości. Należy bowiem zauważyć, że inne uprawnienia przysługują podmiotom w oparciu o przepisy	
--	--	--	--

			procesowe i regulujące obszar postępowania rejestrowego, a inne wynikają z funkcji ustrojowej Ministra jako członka Rady Ministrów. Kompetencje procesowe, obejmujące m.in. dostęp do akt na zasadach określonych w przepisach procesowych, nie mogą być utożsamiane z kompetencjami wynikającymi z ustrojowej pozycji Ministra Sprawiedliwości i norm regulujących działalność administracji rządowej. Różnica ta wynika z odrębnych źródeł prawa i sposobów ich realizacji. Jakiegokolwiek odstępstwa od tej zasady mogą wynikać wyłącznie z przepisów szczególnych rangi ustawowej. Przykładem wyjątku o takim charakterze są regulacje zawarte w art. 53c PUSP, które przyznają Ministrowi Sprawiedliwości uprawnienie do żądania przedstawienia akt sprawy wyłącznie w przypadkach związanych z realizacją obowiązków Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie prawa międzynarodowego lub reprezentacji przed sądami i organami międzynarodowymi. Mając zaś na uwadze kompetencje Ministra, związane z informatyzacją KRS, wynikające z ustawy o KRS, należy je zestawiać każdorazowo z przepisami ustrojowymi. Zgodnie z art. 175da § 1 i 2 PUSP, Minister Sprawiedliwości wykonuje zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa, pełniąc zarazem funkcję administratora systemów teleinformatycznych w ujęciu technicznym (art. 175da § 3 PUSP), oraz współadministratora danych osobowych w tych systemach (art. 175da § 5 PUSP). Niemniej jednak, uprawnienia te podlegają ograniczeniom wynikającym z konstytucyjnej zasady trójpodziału władzy, wyrażonej w art. 10 Konstytucji RP oraz potrzeby zachowania niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów wynikającej z art 45 Konstytucji RP (oraz art. 47 Karty praw podstawowych, jak również art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności).	
--	--	--	--	--

			Stosownie do art. 175da § 4 PrUSP, Minister Sprawiedliwości, jako administrator systemów teleinformatycznych (w tym system, o którym mowa w art. 3a ust. 1 Ustawy o KRS) nie posiada prawa dostępu do akt postępowań sądowych, również wówczas, gdy akta te są w całości lub części przetwarzane w systemach informatycznych obsługujących sądy. Jednocześnie art. 175da § 6 PrUSP enumeratywnie określa kategorie danych, które mogą być przetwarzane przez Ministra wyłącznie w 9 zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań, ze szczególnym uwzględnieniem zadań z zakresu informatyzacji sądownictwa. W konsekwencji, żadna norma ustawowa nie przyznaje Ministrowi Sprawiedliwości kompetencji do przetwarzania akt spraw sądowych w sądowych systemach teleinformatycznych, niezależnie od ich postaci (papierowej czy elektronicznej). Uregulowania zawarte w art. 175da PrUSP wyznaczają tym samym ramy prawne działalności Ministra w zakresie administrowania sądowymi systemami teleinformatycznymi w tym systemem, w którym prowadzi się Rejestr, jednocześnie wyraźnie wskazując, iż nie obejmują one prawa dostępu do akt postępowań sądowych. W tym kontekście relewantne pozostaje stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w wyroku z dnia 14 października 2015 r., sygn. Kp 1/15, w którym wskazano, iż uprawnienia administratora systemu informatycznego są odmienne od uprawnień przysługujących administratorowi danych osobowych (przypomnieć należy, iż zgodnie z art. art. 3a ust. 3 Ustawy o KRS Minister Sprawiedliwości jest wyłącznie administratorem danych użytkowników systemu teleinformatycznego służącego do prowadzenia Rejestru). Trybunał w swoim wyroku podkreślił, że Minister Sprawiedliwości, wykonując funkcję administratora systemów, nie posiada kompetencji do zarządzania danymi, które są przypisane wyłącznie administratorowi danych	
--	--	--	--	--

		osobowych. Aktualnie stanowisko to zostało potwierdzone <i>expressis verbis</i> w treści art. 175da § 4 i § 6 PrUSP, stanowiąc wyraz implementacji konstytucyjnych gwarancji zachowania autonomii sądów oraz zasady poufności danych osobowych, przetwarzanych w aktach spraw sądowych. Tym bardziej istotne jest to stanowisko w świetle kompetencji sądu do anonimizacji lub pseudonimizacji danych w aktach rejestrowych (§ 181a Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie biurowości sądowej). Nie ulega jednak wątpliwości, że dalszy rozwój informatyzacji sądownictwa pozostaje potrzebą systemową. W celu pogodzenia tej potrzeby z zasadą trójpodziału władzy, racjonalny ustawodawca wprowadził rozwiązanie polegające na powierzaniu przez Ministra zadań z zakresu informatyzacji sądom apelacyjnym, dysponującym odpowiednim zapleczem organizacyjnym i technicznym. Działania te, realizowane dotychczas na podstawie art. 34a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz.U. z 2024 r. poz. 1050 z późn. zm.) oraz § 19 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 867 z późn. zm.), obecnie znajdują oparcie w art. 175da § 7 PrUSP. Minister Sprawiedliwości, celem uniknięcia zagrożeń związanych z potencjalnym naruszeniem zasady trójpodziału władzy oraz ochrony danych zawartych w aktach sądowych, powierza te zadania dyrektorom wybranych sądów apelacyjnych. Podsumowując, fakt wskazania Ministra Sprawiedliwości jako administratora sądowych systemów teleinformatycznych utrzymującego system teleinformatyczny służący do prowadzenia Rejestru (art. 3a ust. 1 Ustawy o KRS w zw. z art. 175da § 3 PUSP) nie może być interpretowany jako przyznanie mu kompetencji do przetwarzania akt sądowych (w tym rejestrowych) – w żadnej formie. Zakaz ten wynika wprost z art. 175da § 4 w	
--	--	---	--

			zw. z art. 175da § 6 PUSP. Rola współadministrowania danymi (art. 175da § 5 PUSP) musi być interpretowana w sposób spójny z treścią art. 175da § 4–7 PUSP i ograniczona do realizacji zadań ustrojowych, wyłączających możliwość ingerencji w treść akt sądowych. W praktyce, w przypadku sądowych systemów teleinformatycznych, w których tworzy się lub przetwarza akta postępowań sądowych, kompetencje Ministra ograniczają się do powierzania zadań informatyzacyjnych dyrektorom sądów apelacyjnych oraz decydowania o alokacji środków budżetowych przeznaczonych na rozwój systemów informatycznych. Jeżeli jest to zaś jeden system do prowadzenia Rejestru i służący przetwarzaniu akt rejestrowych, to winien być rozdzielony 10 fizycznie lub logicznie w celu uniemożliwienia niezgodnego z przepisami przetwarzania przez Ministra akt postępowań sądowych, odpowiednio akt rejestrowych i w części, w której przetwarzane są akta rejestrowe, powierzony do utrzymania w oparciu o art. 175da § 7 PrUSP. Przyjęcie odmiennej interpretacji byłoby sprzeczne z zasadami konstytucyjnymi. Proponuje się dodanie do art. 3a ustawy o KRS kolejnego ustępu o następującym brzmieniu: <i>4. Minister Sprawiedliwości powierza, w drodze zarządzenia, jednemu lub kilku dyrektorom sądów apelacyjnych wykonywanie zadania związanego z informatyzacją sądownictwa, polegającego na utrzymywaniu systemu teleinformatycznego, w którym prowadzone są akta rejestrowe, mając na uwadze efektywność wymiaru sprawiedliwości oraz możliwości techniczne i organizacyjne sądów, a także potrzebę sprawnego działania sądowego systemu teleinformatycznego przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa.</i>	
--	--	--	--	--

11.	art. 9 ustawy o KRS (art. 1 pkt 3 projektu)	Sąd Okręgowy w Częstochowie	Co do zasady proponowane zmiany ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (UD50) nie budzą zastrzeżeń, gdyż stanowią realizację wcześniejszych założeń dotyczących wprowadzenia pełnej elektronizacji postępowań nie tylko związanych z rozpoznawaniem wniosków, ale i udzielenia informacji z rejestru za pośrednictwem usług sieciowych. Jedyne wątpliwości, a zarazem obawy budzi zamiar wprowadzenia wymogu korzystania jedynie z drogi elektronicznej przy składaniu wniosków do Krajowego Rejestru Sądowego (art. 9 przesłanego projektu) a w konsekwencji prowadzenia elektronicznych akt rejestrowych przez podmioty wpisane do Rejestru Stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Podnieść należy, że wprowadzenie jedynie drogi elektronicznej może ograniczyć dostęp do akt rejestrowych, jak i znacznie utrudnić drogę ujawnienia zmian w KRS podmiotom wpisanym do drugiego rejestru. Nie bez znaczenia pozostaje dla negatywnej oceny proponowanej zmiany fakt, że wielokrotnie organizacje, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, prowadzone są przez osoby starsze, dla których droga papierowa jest jedynie możliwa do realizacji. Nie można zapominać, że takie organizacje mają na celu działalność charytatywną i kierują się przede wszystkim celami społecznie użytecznymi i nie dysponują zatem środkami finansowymi koniecznymi dla korzystania z pomocy fachowej obsługi prawnej dla składania wniosków do KRS. Obecnie obowiązująca regulacja stanowiąca o możliwości składania wniosków zarówno w formie	Uwaga nieuwzględniona Niezasadna jest uwaga, że postać elektroniczna akt rejestrowych może: 1/ „ograniczyć dostęp do akt rejestrowych” – taki stan faktyczny nie ma uzasadnienia prawnego i byłby sprzeczny z przepisami prawa o prawie wglądu do akt rejestrowych; 2/ „znacznie utrudnić drogę ujawnienia zmian w KRS podmiotom wpisanym do drugiego rejestru” – postać elektroniczna akt rejestrowych nie ma żadnego znaczenia dla samego ujawnienia zmian w KRS, które to zmiany dokonywane były i są wyłącznie w postaci elektronicznej, w systemie teleinformatycznym; uwaga w tym zakresie nie do końca jest zrozumiała, co autor miał na myśli. Argument, że członkowie organizacji społecznych będą musiały z powodu odejścia od postaci papierowej korzystać z pomocy fachowej obsługi prawnej dla składania wniosków do KRS, jest chybiony, albowiem po pierwsze dane statystyczne dowodzą, że zdecydowana mniejszość tych podmiotów korzysta jeszcze z papierowych formularzy, większość wybiera już dobrowolnie system teleinformatyczny, a niestety właśnie do wypełnienia papierowych formularzy częściej jest im potrzebna pomoc np. profesjonalnego pełnomocnika, gdyż to właśnie na tych formularzach jest znacznie więcej możliwości popełnienia błędów. Wnioski w systemie teleinformatycznym są tak skonstruowane i przygotowane, że typowych błędów nagminnie popełnianych na formularzach papierowych nie da się popełnić w postaci elektronicznej. Całkowicie niezrozumiała jest uwaga, że odejście od postaci papierowej „narazi bezpieczeństwo obrotu gospodarczego albowiem zmiany mimo ich zaistnienia
-----	---	-----------------------------	---	---

			papierowej jak i elektronicznej jest w pełni adekwatna do istniejących potrzeb. Jej zmiana narazi bezpieczeństwo obrotu gospodarczego albowiem zmiany mimo ich zaistnienia mogą nie być ujawniane w rejestrze.	mogą nie być ujawniane w rejestrze”. Sytuacji takiej nie sposób sobie wyobrazić, a autor uwagi nie podał przykładu dostrzeganego przez siebie niebezpieczeństwa dla obrotu gospodarczego. Podkreślić należy, że elektroniczacja akt podmiotów z RP w żaden sposób nie „naraża bezpieczeństwa obrotu”, tym samym nie będzie to miało miejsca w przypadku elektroniczacji akt podmiotów z RS.
12.	Uwaga ogólna	SSO Wrocław (SSA Wrocław), w tym Inspektor Ochrony Danych osobowych	Po pierwsze, duże zastrzeżenia budzi zaproponowane w tym projekcie ustawy rozwiązanie zmierzające do rezygnacji z możliwości składania w postaci papierowej wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego (tj. wpis, zmianę i wykreślenie) oraz wniosków niezwiązanych z wpisem w przypadku stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych oraz fundacji. Podmioty, które nie są wpisane do rejestru przedsiębiorców, dalej powinny mieć możliwość składania wniosku w postaci papierowej do sądu rejestrowego przy wykorzystaniu dotychczasowych formularzy rejestrowych. Wzorce wymaganych w postępowaniu rejestrowym formularzy zostały bowiem określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości i funkcjonują w obrocie od ponad 20 lat. Są one powszechnie dostępne, dobrze znane i zawierają pouczenia, jak należy prawidłowo wypełnić dany formularz. Dlatego też posługiwanie się takimi formularzami ułatwia składanie wniosków do sądu rejestrowego i jest korzystne dla wnioskodawców. Z tego powodu nie należy rezygnować z takiego rozwiązania, gdyż dotychczasowa praktyka wskazuje, że w przypadku rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych oraz fundacji zdecydowana	Uwaga nieuwzględniona Bycie przedsiębiorcą, czy nie bycie nie przedsiębiorcą nie ma realnie żadnego przełożenia na to, czy podmiot jest w stanie złożyć wniosek elektronicznie, czy nie jest. To są kompletnie oddzielne cechy, czy podmiot jest przedsiębiorcą, czy nie, a z drugiej strony, czy ma komputer i potrafię z niego skorzystać. Nie należy mieszać tutaj faktu bycia przedsiębiorcą z faktem możliwości złożenia wniosku online. Nie jest argumentem, że wzorce papierowych wniosków są określone w rozporządzeniu i są powszechnie dostępne, zawierają pouczenia itd. Przecież wnioski

			większość wniosków jest składana w postaci papierowej. Skoro podmioty wpisane do tego rejestru wybierają przy składaniu wniosku do sądu rejestrowego głównie postać papierową, to znaczy, że takie rozwiązanie jest dla nich korzystne. Osoby składające wniosek w postaci papierowej mogą bowiem podpisać się pod nim własnoręcznie i nie muszą mieć podpisu elektronicznego, żeby skutecznie złożyć wniosek.	elektroniczne też są powszechnie dostępne, zawierają jeszcze więcej pouczeń, podpowiedzi, nie da się w nich popełnić tylu błędów, jak to ma miejsce przy papierowych wnioskach itd. Nie można zgodzić się, że składanie wniosków w postaci papierowej jest korzystne, należy świadomie stwierdzić, że wybór drogi papierowej jest wynikiem raczej nawyku, czy obawy przed nieznanym. Nie jest korzystniejsza droga papierowa, przy której formularz papierowy wniosku najpierw trzeba pozyskać. W tym celu, zwłaszcza jeśli ktoś jest „wykluczony cyfrowo”, twierdzi, że nie ma dostępu do komputera/internetu/drukarki, musi pojechać do sądu gospodarczego i tam pobrać druki papierowych wniosków. Jeśli nie chce jechać do sądu po druki wniosków, to i tak musi poprosić o wydrukowanie ich kogoś, kto ma dostęp do internetu/komputera. To pierwsza niedogodność. Następnie musi wypełnić papierowe formularze i udać się do urzędu pocztowego, aby je wysłać (i za wysyłkę zapłacić), albo udać się do miasta-siedziby sądu gospodarczego KRS, aby złożyć wniosek papierowy na biurze podawczym. To rodzi dodatkowe koszty. O jakiej „korzyści” myśli zatem autor uwagi, tego nie wyjaśnił. Podpis elektroniczny jest równoważny z własnoręcznym. Podpis zaufany jest całkowicie darmowy, nie ma żadnych problemów, żeby taki podpis wyrobić. Nie wiem, jak jest we Wrocławiu, ale ten argument jest na wyrost. Poza techniczną nowością, jaką jest komputer
--	--	--	---	---

			Poza tym z reguły nie korzystają one z pomocy prawnej i wsparcia profesjonalnych pełnomocników procesowych (adwokatów i radców prawnych), a zatem muszą samodzielnie przygotować i przesłać wniosek do sądu rejestrowego. Nie bez znaczenia jest też fakt, że system	i internet, wniosek elektroniczny nie będzie wymagał pomocy pełnomocnika w takim rozmiarze, jak przy wniosku papierowym, aczkolwiek nawet i pomoc pełnomocnika przy papierowym wniosku nierzadko jest niewystarczająca, bo i oni popełniają błędy – we wnioskach elektronicznych możliwość popełnienia błędów jest zminimalizowana, a liczne pouczenia i wskazówki umożliwią złożenie wniosku tym, którzy nie radzą sobie z wypełnieniem formularza papierowego. To nie ograniczenie praw podmiotowych. To jest dokładnie taka sama sytuacja, jaka miała miejsce przy elektronizacji RP, kiedy nie było wątpliwości, że elektronizacja nie oznacza ograniczenia praw podmiotowych. Poza tym to nie ma związku z tym, czy podmiot jest, czy nie jest przedsiębiorcą. Pytanie istotne w tym temacie brzmi: czy ma dostęp do komputera/internetu i czy potrafi z niego korzystać/ma kogoś, kto pomoże mu korzystać, bo tylko to ma znaczenie, a nie to, czy jest przedsiębiorcą, a nawet czy chciałby być przedsiębiorcą. Zwrócić bowiem należy uwagę, że wystarczy, że podmiot chciałby zostać przedsiębiorcą, to już musi złożyć wniosek rejestrowy za pośrednictwem systemu teleinformatycznego i nie ma znaczenia, czy ma doświadczenie w obrocie prawnym/gospodarczym, m.in. czy jest podmiotem dotychczas wpisanym do RS.
--	--	--	---	--

		teleinformatyczny Portalu Rejestrów Sądowych (PRS), który służy do składania wniosku do sądu rejestrowego, jest mało intuicyjny. Osoby, które korzystają z tego systemu sporadycznie lub okazjonalnie, mogą mieć duże problemy ze złożeniem prawidłowego elektronicznego wniosku do sądu rejestrowego, co będzie przekładać się na szybkość postępowania. Wydaje się, że w uzasadnieniu tego projektu ustawy pominięto istotę problemu polegającą na tym, iż wprowadzając proponowane regulacje prawne, że w rzeczywistości w znacznym stopniu ogranicza się w dotychczasowe prawa podmiotów niebędących przedsiębiorcami.	Wnioski elektroniczne mają ułatwić a nie utrudnić, system teleinformatyczny pozwala wyeliminować nieprawidłowości, liczne błędy, przyspieszyć rozpoznanie wniosków, w tym w trybie S24.
--	--	--	--

			Takie podmioty powinny bowiem mieć możliwość wyboru, co do sposobu składania wniosków w postaci papierowej lub w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Przyjęte w projekcie tej ustawy rozwiązanie tak naprawdę odbiera podmiotom niewpisanym do rejestru przedsiębiorców prawo do składania wniosków w postaci papierowej, a zatem utrudnia ich działanie. Informatyzacja postępowania sądowego oraz wymóg elektronicznego składania wniosków powinny służyć	I nadal każdy będzie mógł się zapoznać, zarówno z dotychczasowymi papierowymi, jak i tymi w postaci elektronicznej. Kompletnie nie ma znaczenia, czy jest zbyt duże, czy nie jest zbyt duże zainteresowanie przeglądaniem akt rejestrowych podmiotów z RS. Prawo wglądu do akt jest jednakowe, niezależne od stopnia zainteresowania. I prawo wglądu jest jednakowe, czy akta są w postaci papierowej, czy elektronicznej. Koszty zostały uwzględnione w OSR. Ochrona danych i anonimizacja są jednakowo wymagane bez względu na postać akt rejestrowych.
--	--	--	--	---

		przede wszystkim ludziom, którzy składają wnioski do sądu, oraz ułatwiać prowadzenie postępowania rejestrowego. Dlatego też proponowane rozwiązania nie powinny zmierzać od tego, żeby de facto utrudniać składanie wniosków do sądu rejestrowego i pozbawiać wnioskodawców oraz uczestników postępowania ich dotychczasowych praw, które są dla nich ważne. Po drugie, wysoce wątpliwe jest to, czy w przypadku podmiotów wpisywanych tylko do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych oraz fundacji konieczne jest odstąpienie od papierowych akt rejestrowych i wprowadzenie w ich miejsce elektronicznych akt rejestrowych. Każdy, kto chce, może obecnie w czytelni sądu rejestrowego zapoznać się z papierowymi aktami rejestrowymi. Zainteresowanie przeglądaniem akt rejestrowych wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej nie jest zbyt duże w przeciwieństwie do podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców. Dlatego też wydaje się, że obecnie nie ma potrzeby udostępniania w internecie akt rejestrowych podmiotów, które nie są wpisane do rejestru przedsiębiorców. Poza tym takie rozwiązanie jest kosztowne, gdyż do jego wprowadzenia konieczne będą dodatkowe wydatki na zakup i utrzymanie nowych serwerów, na których będą zgromadzone dane zawarte w elektronicznych aktach rejestrowych podmiotów należących do tej kategorii.	Uwaga nieuwzględniona Odstąpienie od dotychczasowych regulacji przewidujących co do zasady konieczność ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonanych w rejestrze przedsiębiorców jest w aktualnych realiach uzasadnione i przyczyni się do wzmocnienia bezpieczeństwa obrotu. Obecnie domniemanie prawdziwości wpisów w KRS jest skorelowane z ogłoszeniem wpisu w MSiG, a nie ujawnieniem danych w tym rejestrze. Zważywszy, że pomiędzy wpisem w KRS a jego ogłoszeniem w MSiG upływa pewien czas, w tym okresie nie działa domniemanie prawdziwości, co ujemnie wpływa na pewność i bezpieczeństwo obrotu gospodarczego. Dlatego też zasadne jest pozostawienie przedmiotowej regulacji w dotychczasowym kształcie.
--	--	--	---

		Oprócz tego po planowanych zmianach mogą pojawić się problemy z ochroną danych osobowych oraz koniecznością anonimizacji licznych dokumentów znajdujących się w elektronicznych aktach rejestrowych podmiotów wpisanych do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych oraz fundacji. Będzie to stanowić dodatkowe wyzwanie dla sądów rejestrowych oraz pracowników zatrudnionych w sekretariatach sądów rejestrowych. Po trzecie, należy się zastanowić, czy konieczne jest odstąpienie od dotychczasowych regulacji przewidujących co do zasady konieczność ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonanych w rejestrze przedsiębiorców. Wydaje się, że przyjęte w przypadku tej zmiany przepisów 14-dniowe vacatio legis jest zbyt krótkie. Tymczasem jest to istotna zmiana dla bezpieczeństwa i pewności obrotu gospodarczego, gdyż ma ona wpływ zasadę jawności materialnej i skuteczność wpisu w rejestrze przedsiębiorców uregulowaną w art.15 ust.1 ustawy z 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym. Po czwarte, zastrzeżenia należy zgłosić do planowanej zmiany w treści art. 19 ustawy z 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym. Dotychczas ten przepis budził pewne wątpliwości interpretacyjne w doktrynie oraz praktyce sądów rejestrowych, gdyż regulował kwestie związane z bezskutecznością wniosku oraz zwrotem	Wniosek złożony za pośrednictwem s.t. i nieopłacony to przypadek, którego dotyczy art. 19 ust. 6 uKRS. W związku z tym uwaga jest niezasadna. Natomiast przepis ust. 7 w art. 19 uKRS będzie dotyczył po zmianie jego brzmienia wyłącznie rejestru z art. 1 ust. 2 pkt 3, czyli RDN. Tylko odnośnie tego rejestru wnioski składa się w postaci papierowej, a do pozostałych dwóch rejestrów wnioski objęte będą obowiązkiem składania ich za pośrednictwem s.t.
--	--	--	---

		wniosku złożonego do sądu rejestrowego. Wydaje się, że zaproponowane zmiany nie rozwiązują wszystkim problemów, jakie mogą być związane z wykładnią tego przepisu i jego stosowanie przez sądy rejestrowe. Nie budzi wątpliwości, że po wejściu w życie projektowanych przepisów w przypadku wniosków niezłożonych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, nadal zastosowanie będzie mieć art. 125 § 2(1) zd. drugie Kodeksu postępowania cywilnego. Można natomiast zastanawiać się, czy w zasadna jest zaproponowana zmiana ust. 7 w art. 19 ustawy z 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym. Przepis ten powinien bowiem jednoznacznie regulować kwestię, co powinien zrobić sąd rejestrowy, kiedy wniosek został złożony za pośrednictwem systemu teleinformatycznego i jest nieopłacony. W uzasadnieniu projektu ustawy mowa jest o tym, że ma wówczas zastosowanie regulacja zawarta w art. 130 § 6 zdanie drugie Kodeksu postępowania cywilnego. Tymczasem pomija się, że może być to problematyczne w świetle art. 511(1) § 1 Kodeksu postępowania cywilnego. Przepis ten stanowi wprost, że inna jest sankcja w przypadku braku opłaty stałej w postępowaniu rejestrowym i tą sankcją jest zwrot wniosku. Dlatego też może wystąpić w praktyce problem, czy w przypadku wniosków złożonych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego i nieopłaconych powinien mieć zastosowanie art. 130 § 6 zdanie drugie Kodeksu postępowania cywilnego (sankcja bezskuteczności	Należy wycofać się z uchylecia ust. 6 w art. 19 uKRS, gdyż przepis ten przewiduje na zasadzie <i>lex specialis</i> wobec kpc konsekwencję nieopłacenia wniosku składanego za pośrednictwem s.t. – jest nią nie wywołuje skutku (...), a także stosuje się art. 130 § 7 i 8 kpc.
--	--	--	--

		wniosku), czy też art. 511(1) § 1 Kodeksu postępowania cywilnego (sankcja zwrotu wniosku). Nie wiadomo bowiem, który z tym przepisów stanowi lex specialis, a który jest lex generalis. Dlatego powyższa kwestia powinna zostać uregulowana w sposób niebudzący wątpliwości art.19 ustawy z 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.” Inspektor Ochrony Danych w Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu „Zważywszy na treść nowelizowanego art. 9 przedmiotowej ustawy wskazać należy na zakres kompetencji Ministra Sprawiedliwości wynikający z ustawowego rozdziału pojęć Rejestru i akt rejestrowych zakładanych i prowadzonych przez sądy rejestrowe. Ustawowe kompetencje Ministra Sprawiedliwości do prowadzenia i udostępniania Rejestru nie są tożsame z prawem dostępu do akt rejestrowych. Zgodnie z art. 175da § 4 PrUSP Minister Sprawiedliwości, jako administrator systemów teleinformatycznych, nie posiada dostępu do akt postępowania, które w całości lub w części mogą być przetwarzane w sądowych systemach teleinformatycznych. Jednocześnie w art. 175da § 6 .PrUSP określono zakres danych, które Minister Sprawiedliwości może przetwarzać wyłącznie w zakresie niezbędnym dla realizacji ustawowych zadań, w szczególności związanych z informatyzacją sądownictwa. Żaden przepis ustawy nie wskazuje kompetencji Ministra Sprawiedliwości do	
--	--	--	--

			przetwarzania akt sądowych w sądowych systemach teleinformatycznych obsługujących postępowania sądowe w całości lub w części. W przypadku rejestrów istnieją zaś przepisy szczególne regulujące kompetencje Ministra do dostępu do danych rejestrowych. Dla akt rejestrowych brak analogicznych przepisów, a podkreślenia wymaga, że uprawnienia Ministra w odniesieniu do danych rejestrowych nie są równoznaczne prawu dostępu do akt prowadzonych przez sądy w postępowaniu rejestrowym lub wieczystoksięgowym. Zatem w przypadku sądowych systemów teleinformatycznych, w których tworzy się lub przetwarza akta postępowań sądowych (odpowiednio akta rejestrowe), zadania Ministra ograniczą się jedynie do powierzenia tych systemów dyrektorom odpowiednich sądów apelacyjnych oraz do decydowania o środkach przeznaczanych na utrzymanie i rozwój tych systemów i celach, w jakich te środki są pożytkowane z uwagi na fakt, że budżet sądów nadal jest częścią budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości. Odmienne rozumienie relacji tych dwóch norm byłoby sprzeczne z Konstytucją.”	Stanowisko IOD niezrozumiałe, jako pomijające fakt, że przedmiotowy projekt jedynie rozszerza katalog akt, które mają być prowadzone w systemie teleinformatycznym na akta podmiotów z RS, gdyż w taki sposób są już prowadzone akta podmiotów z RP. Projekt bowiem nie wprowadza nowego rozwiązania, lecz obejmuje zasadą prowadzenia w systemie teleinformatycznym dalsze akta rejestrowe, tj. akta kolejnych podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu w KRS. Na tym tle stwierdzić należy, że uwaga wydaje się bezprzedmiotowa, mówimy bowiem o rozwiązaniu, które funkcjonuje od wielu lat.
13.	(art. 4 ust. 4c–4m ustawy o KRS (art. 1 pkt 2 projektu)	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Organ właściwy w sprawie ochrony danych osobowych nie neguje, że przedstawiony do zaopiniowania projekt wprowadza do ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym , powoływanej dalej z zastosowaniem skrótu „u.K.R.S.”, nową procedurę udostępniania podmiotom publicznym w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz podmiotom niebędącym podmiotami publicznymi, ale realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez	Uwaga nieuwzględniona Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych wskazuje, że niezrozumiała dla organu nadzorczego jest dyspozycja projektowanego art. 4 ust. 4h w ustawie o KRS w myśl, którego Minister Sprawiedliwości jedynie może, a więc nie jest zobligowany (prawnie zobowiązany), żądać szczegółowego wykazania przez podmiot publiczny oraz podmiot niebędący podmiotem

		podmiot publiczny ich realizacji, informacji z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4c–4m u.K.R.S., dodawane przez art. 1 pkt 2 projektu). Nie można jednocześnie pominąć, że nawet po rozpoczęciu stosowania tej procedury udostępniania informacji (danych) na administratorze w dalszym ciągu ciążyć będzie obowiązek sprawowania kontroli: komu, jakie, na jakiej podstawie i w jakim celu dane z Krajowego Rejestru Sądowego zostały udostępnione (art. 24 ust. 1 zdanie pierwsze w zw. z art. 5 rozporządzenia 2016/679) . Art. 1 pkt 2 projektu wprowadza do u.K.R.S.: przesłanki wyrażenia zgody na udostępnianie informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4e u.K.R.S.), wymagania co do wniosku o wyrażenie zgody na udostępnianie informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4g u.K.R.S.), wymóg wydania przez Ministra Sprawiedliwości decyzji administracyjnej o wyrażeniu zgody na udostępnianie informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4d u.K.R.S.), przesłanki odmowy wyrażenia przez Ministra Sprawiedliwości zgody na udostępnianie informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych oraz formę prawną tej odmowy (art. 4 ust. 4i u.K.R.S.). W tym kontekście niezrozumiała dla organu nadzorczego jest natomiast dyspozycja art. 4 ust. 4h u.K.R.S. W myśl art. 4 ust. 4h u.K.R.S., dodawanego przez art. 1 pkt 2 projektu, Minister Sprawiedliwości jedynie może, a więc nie jest zobligowany (prawnie zobowiązany), żądać szczegółowego wykazania przez podmiot publiczny oraz podmiot niebędący podmiotem publicznym, ale realizujący zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich	publicznym, ale realizujący zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, spełnienia przesłanek, o których mowa w projektowanym art. 4 ust. 4e pkt 1–3 w ustawie o KRS. Takie brzmienie projektowanego art. 4 ust. 4e pkt 1–3 w ustawie o KRS, w opinii Prezesa rodzi pytanie, na jakich ustaleniach faktycznych miałby oprzeć się Minister Sprawiedliwości wydający decyzję administracyjną. Jak wskazuje Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych tylko po szczegółowym zbadaniu, przed wydaniem decyzji administracyjnej o wyrażeniu zgody na udostępnianie podmiotowi publicznemu informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych, przez Ministra Sprawiedliwości: 1) czy dane z tego rejestru są temu podmiotowi faktycznie niezbędne do realizacji jego zadań ustawowych lub realizacji zadań powierzonych lub zleconych mu przez podmiot publiczny, 2) czy podmiot ten rzeczywiście posiada i stosuje urządzenia lub systemy teleinformatyczne umożliwiające identyfikację osoby uzyskującej informacje z Krajowego Rejestru Sądowego, zakres informacji oraz daty ich uzyskania, 3) czy podmiot posiada i stosuje zabezpieczenia techniczne i organizacyjne chroniące przed wykorzystaniem uzyskanych informacji niezgodnie z celem, udostępnianie temu podmiotowi informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego będzie legalne w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 2016/679. Zgodzić należy się z Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych, że wydanie decyzji
--	--	--	---

		realizacji, spełnienia przesłanek, o których mowa w art. 4 ust. 4e pkt 1–3 u.K.R.S., dodawanym przez art. 1 pkt 2 projektu. Takie brzmienie art. 4 ust. 4h u.K.R.S., dodawanego przez art. 1 pkt 2 projektu, rodzi pytanie, na jakich ustaleniach faktycznych miałby oprzeć się Minister Sprawiedliwości wydający decyzję administracyjną, o której mowa w art. 4 ust. 4d u.K.R.S., dodawanym przez art. 1 pkt 2 projektu, w przypadku niezbadania spełnienia przez podmiot publiczny ubiegający się o wyrażenie zgody na udostępnianie mu informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych przesłanek z art. 4 ust. 4e pkt 1–3 u.K.R.S., dodawanego przez art. 1 pkt 2 projektu. Abstrahując wszakże od kwestii, o której mowa wyżej, opiniowany art. 4 ust. 4h u.K.R.S., dodawany przez art. 1 pkt 2 projektu, wprowadzając dobrowolność podjęcia działań przez Ministra Sprawiedliwości narusza zasadę zgodności z prawem (legalizmu) z art. 5 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 2016/679 . Tylko po szczegółowym zbadaniu, przed wydaniem decyzji administracyjnej o wyrażeniu zgody na udostępnianie podmiotowi publicznemu informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych, przez Ministra Sprawiedliwości: – czy dane z tego rejestru są temu podmiotowi faktycznie niezbędne do realizacji jego zadań ustawowych lub realizacji zadań powierzonych lub zleconych mu przez podmiot publiczny, – czy podmiot ten rzeczywiście posiada i stosuje urządzenia lub systemy teleinformatyczne umożliwiające identyfikację osoby uzyskującej informacje z Krajowego Rejestru Sądowego, zakres informacji oraz daty ich uzyskania, – czy podmiot posiada i stosuje zabezpieczenia techniczne i organizacyjne chroniące przed wykorzystaniem	przez Ministra Sprawiedliwości będzie musiało być poprzedzone przedmiotowym badaniem. Takie wymogi, o charakterze obligatoryjnym, są bowiem przewidziane w projektowanym art. 4 ust. 4i w ustawie o KRS. Projektowany art. 4 ust. 4h jednoznacznie przesądza, że Minister Sprawiedliwości będzie mógł żądać przedłożenia dowodów, celem szczegółowego wykazania przesłanek do uzyskania zgody na udostępnianie informacji z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych, mając na uwadze konieczność dokonania każdorazowej oceny spełnienia przez podmiot przesłanek do wydania decyzji. W opinii resortu sprawiedliwości postulat Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych zmierzający do zmiany dyspozycji projektowanego art. 4 ust. 4h w ustawie o KRS, w taki sposób, by z przepisu tego wynikał obowiązek Ministra Sprawiedliwości poczynienia jednoznacznych ustaleń w kwestii spełnienia przez podmiot publiczny przesłanek, o których mowa w art. 4 ust. 4e pkt 1–3 u.K.R.S., jest realizowany poprzez projektowany art. 4 ust. 4i w ustawie o KRS. Odnosząc się natomiast do kwestii zapewnienia kontroli Ministra Sprawiedliwości nad spełnieniem w trakcie korzystania z usługi przesłanek, o których mowa w projektowanym art. 4 ust. 4e w ustawie o KRS przez podmiot zobowiązany, resort sprawiedliwości wskazuje, że projekt zawiera mechanizmy zmierzające do ciągłego kontrolowania czy podmiot korzystający z usługi dostępu do danych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego cały czas spełnia przesłanki do korzystania w tym trybie z dostępu do danych z Krajowego Rejestru Sądowego. Takim mechanizmem jest nałożenie na podmiot, któremu Minister
--	--	--	--

		uzyskanych informacji niezgodnie z celem, udostępnianie temu podmiotowi informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego będzie legalne w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 2016/679. Jedynie bowiem w przypadku stwierdzenia przez Ministra Sprawiedliwości, że spełnione są wszystkie przesłanki z pkt 1–3, możliwy będzie do wypełnienia wymóg rozliczalności, o którym mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679. Dlatego Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych wnioskuje o zmianę dyspozycji art. 4 ust. 4h u.K.R.S., dodawanego przez art. 1 pkt 2 projektu, w taki sposób, by z przepisu tego wynikał obowiązek Ministra Sprawiedliwości poczynienia jednoznacznych ustaleń w kwestii spełnienia przez podmiot publiczny przesłanek, o których mowa w art. 4 ust. 4e pkt 1–3 u.K.R.S., dodawanym przez art. 1 pkt 2 projektu, warunkujących uzyskanie zgody na udostępnianie mu informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych. Projektodawca poprzestał w projekcie na nałożeniu na podmiot, któremu Minister Sprawiedliwości wyraził w drodze decyzji administracyjnej zgodę na udostępnianie mu informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych, a w odniesieniu do którego nastąpiła zmiana co do realizowanych przez niego zadań ustawowych lub stosowanych przez niego urządzeń, systemów teleinformatycznych, zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych, obowiązku niezwłocznego poinformowania o tych zmianach Ministra Sprawiedliwości (art. 4 ust. 4j u.K.R.S., dodawany przez art. 1 pkt 2 projektu) i – ewentualnie – powstrzymania się od korzystania z dostępu do danych za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4l u.K.R.S., dodawany przez art. 1 pkt 2 projektu). Pomiął wszakże milczeniem kwestię zapewnienia kontroli Ministra Sprawiedliwości nad spełnieniem powyższych obowiązków przez podmiot	Sprawiedliwości wyraził zgodę na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych obowiązek niezwłocznego poinformowania o zaprzestaniu realizacji zadań ustawowych lub realizacji powierzonych lub zleconych mu przez podmiot publiczny zadań publicznych uzasadniających dostęp do informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, o zmianie stosowanych urządzeń lub systemów teleinformatycznych umożliwiających identyfikację osoby uzyskującej informacje z Rejestru, zakresu informacji oraz daty ich uzyskania oraz zmianie posiadanych zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych chroniących przed wykorzystaniem uzyskanych informacji niezgodnie z celem. Nadto projekt przewiduje, że Minister Sprawiedliwości cofa, w drodze decyzji administracyjnej, zgodę na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, jeżeli przestaną istnieć przesłanki, o których mowa w projektowanym art. 4 ust. 4e ustawy o KRS. Projekt wprowadza również obowiązek powstrzymania się od korzystania z dostępu do danych za pośrednictwem usług sieciowych w sytuacji niespełniania przesłanek, o których mowa w ust. 4e. Mechanizmy te dodatkowo wzmocnione zostały odpowiedzialnością karną przewidzianą w projektowanym art. 60a ustawy o KRS. Przepisy te mają na celu wsparcie administratora w kontroli nad spełnieniem przez podmiot zobowiązany wymagań, o który mowa w projektowanym art. 4 ust. 4e ustawy o KRS. Projektowane rozwiązania nie pozbawiają jednak administratora możliwości podejmowania innych działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych, których to wynikiem może być cofnięcie zgody na udostępnianie
--	--	--	---

		zobowiązany. Tymczasem w powoływanym już wyżej wyroku z 19 lipca 2018 r. (sygn. akt II SA/Wa 2168/17) Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie – na gruncie bardzo zbliżonych do zaproponowanych w projekcie przepisów dotyczących udostępniania danych z rejestru PESEL – stwierdził, że: „[...] obowiązkiem Ministra Cyfryzacji winno być odpowiednie zadbanie o bezpieczeństwo [...] danych nie tylko na etapie przyznawania dostępu do rejestru PESEL za pomocą urządzeń teletransmisji danych, ale także na etapie pobierania danych osobowych z tego rejestru i tym samym Minister Cyfryzacji powinien wprowadzić odpowiednie środki organizacyjno-techniczne w celu zabezpieczenia i prawidłowego, zgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych [...]”. To stanowisko sądu administracyjnego, potwierdzone wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego, można – w opinii organu właściwego w sprawie ochrony danych osobowych – odnieść odpowiednio do obowiązku zapewnienia stałej kontroli nad informacjami (danymi) udostępnianymi z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych. Wobec tego Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych pozostawia pod rozwagę i ocenę projektodawcy, czy unormowania zawarte w art. 4 ust. 4j–4m u.K.R.S., dodawanych przez art. 1 pkt 2 projektu, są wystarczające dla zapewnienia bezpieczeństwa informacji (danych) udostępnianych z Krajowego Rejestru Sądowego. Ocena taka winna być załączona do projektu, na przykład zamieszczona w jego uzasadnieniu.	informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych. Zauważyć bowiem należy, że regulacja dotycząca cofnięcia zgody nie odnosi się jedynie do sytuacji pozyskania informacji w trybie projektowanego art. 4 ust. 4j.
--	--	---	---

Zestawienie uwag z konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (UD50)

Lp.	Przepis	Podmiot	Treść uwagi	Stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości
1.	Uwaga ogólna	SSR Maciej J. Naworski (SR Toruń, Przewodniczący V Wydziału Gospodarczego)	Po pierwsze, w moim przekonaniu zachodzi konieczność umieszczenia przepisów o obowiązku składania wniosków dotyczących podmiotu podlegającego wpisowi do Rejestru za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w kodeksie postępowania cywilnego. Umieszczenie ich w ustawie o KRS sugeruje (<i>argumentum a rubrica</i>), że obowiązek dotyczy jedynie postępowania rejestrowego sensu stricto (o wpis w Rejestrze) nie zaś innych postępowań rejestrowych, prowadzonych przez sąd rejestrowy. Wprawdzie dominuje to drugie zapatrywanie, jednak moim zdaniem budzi ono zasadnicze wątpliwości.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga niezasadna. KPC reguluje wszystkie postępowania rejestrowe, a nie do wszystkich będzie miała zastosowanie zasada składania wniosków za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Postępowanie rejestrowe przed sądem prowadzącym KRS jest na zasadzie <i>lex specialis</i> uregulowane w art. 19 ustawy o KRS, tam jest obecnie zawarty wymóg co do sposobu składania wniosków, tam też wymóg ten powinien pozostać, jako odnoszący się wyłącznie do postępowania rejestrowego w zakresie KRS. Wpis w KRS następuje na wniosek (wyjątek: z urzędu, bądź poprzez automatyczne zamieszczenie), dlatego przepis dotyczy tego, w jaki sposób składać wniosek. Jeśli wniosek zostanie złożony za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, wówczas wszystkie inne pisma w sprawie obligatoryjnie należy składać w taki sam sposób, co wynika z art. 694(3a) kpc. Przepis wymagający złożenia wniosku o wpis do KRS za pośrednictwem systemu teleinformatycznego jest w ustawie o KRS, gdyż dotyczy tylko postępowania rejestrowego KRS, a nie innych postępowań rejestrowych. Natomiast przepis wymagający składania pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w sprawie, w której wniosek został złożony w taki sposób, może dotyczyć innych postępowań rejestrowych, dlatego przepis ten jest w kpc. Obecnie w innych postępowaniach rejestrowych nie ma obligu składania wniosków za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (dlatego art. 19 ustawy o KRS reguluje oblig takiego sposobu składania wniosków tylko w odniesieniu do KRS, w ustawie właściwej dla KRS).

2.	Uwaga ogólna	SSR Maciej J. Naworski (SR Toruń, Przewodnic zący V Wydziału Gospodarcz ego)	Po drugie, pełna elektronizacja postępowania i wykluczenie składania w sposób tradycyjny wniosków, które nie dotyczą przedsiębiorców, godzi w konstytucyjne prawo do sądu. Praktyka pokazuje bowiem, że obsługa systemu KRS przekracza zdolności wielu podmiotów, których nie stać na obsługę prawną. Trudności mają zresztą także fachowi pełnomocnicy i przedsiębiorcy (w tym np. niewielkie spółdzielnie, z czym Sąd Rejonowy w Toruniu miał do czynienia w ostatnim czasie). W tym wypadku można ewentualnie stwierdzić, że samo podjęcie działalności rodzi określone obowiązki, w tym używania systemu elektronicznego w kontaktach z Sądem. Ten argument nie wchodzi jednak w rachubę w przypadku stowarzyszeń, fundacji i całego szeregu innych podmiotów, które muszą zarejestrować się w KRS.	Uwaga nieuwzględniona Projekt nie dotyczy podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców (np. spółdzielni), zatem uwaga jest w tej części bezprzedmiotowa. Chybnym argumentem jest, że problemy ze składaniem wniosku elektronicznego mają także „fachowi pełnomocnicy”. Projekt nie dotyczy pełnomocników procesowych, nie jest jego rzeczą utrzymywanie stanu ewentualnego nieradzenia sobie przez takich pełnomocników, od których można i należy wymagać „fachowości”. Na takie sytuacje władze palestry organizują szkolenia dla pełnomocników, których odbywanie jest cyklicznym obowiązkiem pełnomocników. Projekt stanowi kolejny krok w zakresie elektronizacji KRS, która rozpoczęła się w 2013 r. Ze względu na jednostki nie radzące sobie z elektronizacją nigdy nie można by przyjąć, że jest właściwy czas na rozwój, a wymiar sprawiedliwości nie mógłby się wpisywać w postęp na miarę XXI wieku.
3.	Uwaga ogólna	SSR Maciej J. Naworski (SR Toruń, Przewodnic zący V Wydziału Gospodarcz ego)	Po trzecie, wątpliwości pryncypialnej natury rodzi brak nałożenia na Ministra Sprawiedliwości obowiązku wydania i opublikowania rozporządzenia zawierającego opis systemu teleinformatycznego na wzór rozporządzeń, które obecnie wprowadzają formularze wniosków. Przecież system teleinformatyczny spełnia tę samą rolę co formularz a	Uwaga nieuwzględniona W systemie teleinformatycznym nie funkcjonują elektroniczne odpowiedniki papierowych formularzy, lecz system ten opiera się na formatkach ekranowych (pewnej liczbie pól wyświetlanych po sobie), które wyświetlają się po kolei w zależności od tego, o co wnioskodawca wnosi i jakie pola wypełnia. Poprzez te formatki ekranowe wnioskodawca jest prowadzony „za rękę” przez system, m.in. za pomocą licznych opisów pól, pouczeń wyświetlanych w trakcie wypełniania poszczególnych pól, w tym informujących, że dane pola muszą być wypełnione obowiązkowo.

			narzucenie podmiotom prawa cywilnego obowiązku składania oświadczeń w konkretnym porządku, formie i tylko w określony sposób wymaga przepisu prawa powszechnie obowiązującego.	Kwestie wymagające wydania aktu wykonawczego przez Ministra Sprawiedliwości są w istocie objęte rozporządzeniami, np. wzorce dokumentów i czynności podejmowanych w systemie teleinformatycznym w ramach tzw. trybu S24. Jednakże kwestie czysto techniczne, np. instrukcje obsługi systemu, nie wymagają regulacji w akcie wykonawczym, dlatego są one stale udostępniane na właściwym portalu pod adresem prs.ms.gov.pl/krs-pomoc (np. instrukcja założenia konta, oddzielne instrukcje składania poszczególnych wniosków). W tym właśnie miejscu Minister udostępnia wszelkie szczegółowe instrukcje, jak korzystać z systemu teleinformatycznego, w tym w zakresie Krajowego Rejestru Sądowego (dokumentacja w tym zakresie zawiera szczegółowe opisy wszystkich funkcjonalności systemu, wskazuje krok po kroku, jak sporządzać i składać konkretne wnioski i pisma w toku postępowania rejestrowego, jak załączać dokumenty, podpisywać pisma, uiszczać opłaty, wysyłać pisma, itd., a każdy z etapów procesu składania pisma jest opatrzony w tych instrukcjach na bieżąco licznymi zrzutami z ekranu obrazującymi wnioskodawcy, jak wyglądają poszczególne formatki ekranowe).
4.	Uwaga ogólna	SSR Maciej J. Naworski (SR Toruń, Przewodniczący V Wydziału Gospodarczego)	Przy okazji pozwalam sobie zwrócić uwagę, że system teleinformatyczny KRS jest dysfunkcyjny. Najbardziej razi konieczność osobnego otwierania każdego pisma w sprawie a zwłaszcza odrębnie każdego załącznika. Jest to zajęcie żmudne, czasochłonne, przy którym łatwo o pomyłkę, jeżeli załączników jest więcej niż kilka. (Czy naprawdę nie da się tak zaprojektować systemu, aby otwierał na raz cały dokument (wniosek, pismo procesowe) wraz z załącznikami oraz wprowadzenie opcji otwarcia w jednym dokumencie całych akt (wniosku, załączników, pism, zwrotek itd. w porządku chronologicznym) ?	Uwaga nieuwzględniona Uwaga o dysfunkcyjności systemu teleinformatycznego KRS nie dotyczy zakresu projektu.

5.	Uwaga ogólna	Ignaszewsk i Witold, SRS Sądu Rejonoweg o w Zielonej Górze (SA Poznań)	W mojej ocenie projektowana zmiana wymogu w zakresie sposobu składania wniosków o wpis do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych lub zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz sposobu prowadzenia akt rejestrowych podmiotów wpisanych do tego rejestru stowarzyszeń, jest irracjonalna i - wbrew pozorom - spowodować może więcej problemów niż przynieść korzyści. Przewidywane zniesienie papierowej postaci wniosków i papierowej postaci akt rejestrowych w przypadku rejestru stowarzyszeń, przy jednoczesnym pozostawieniu możliwości składania elektronicznie tych wniosków i prowadzenia tych akt rejestrowych, przysporzyć może dodatkowej pracy zarówno samym wnioskodawcom jak i orzecznikom w wydziałach rejestrowych.	Uwaga nieuwzględniona Subiektywna ocena jednego orzecznika nie może być argumentem przeciwko postępowi w zakresie postępowania rejestrowego KRS. W resorcie dokonano szczegółowej analizy danych, których orzecznik ten nie zna, a być może czeka on na moment, kiedy wszystkie podmioty z RS skorzystają ze sposobu składania wniosku rejestrowego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Oznaczałoby to, że czas na postęp w tym zakresie nigdy nie będzie właściwy, zawsze znajdzie się bowiem ktoś, kto temu postępowi będzie w danym czasie przeciwny. Zastanawia mocno – i to jest widoczne również przy uwadze tego orzecznika – że głosy twierdzące, że podmioty z RS są i będą „wykluczone”, że nie poradzą sobie (nigdy) z wnioskami elektronicznymi, pochodzą od podmiotów trzecich, przy czym od samych podmiotów z RS takie stanowiska nie zostały zgłoszone. Świadczy to o tym, że podmioty z RS bardziej chcą postępu, rozwoju, dostępu do elektronicznej ich postępowania na miarę elektronicznej, z której korzystają przedsiębiorcy, ale szanse na ten rozwój odmawiają im podmioty trzecie. M.in. niektórzy pracownicy sądów rejestrowych wypowiadają się przeciwnie, odmawiając tej szansy tym podmiotom, czy wyrównania ich statusu względem statusu, z którego korzystają przedsiębiorcy.
6.	Uwaga ogólna	Ignaszewsk i Witold, SRS Sądu Rejonoweg o w Zielonej Górze (SA Poznań)	Podkreślić należy, że podmioty figurujące w rejestrze stowarzyszeń KRS znacznie rzadziej niż podmioty figurujące w rejestrze przedsiębiorców KRS (z uwagi na ograniczenia co do kosztów prowadzonej działalności) pozwolić sobie mogą na korzystanie z pomocy profesjonalnych pełnomocników procesowych. Niejednokrotnie ww.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga w tej części neguje fakt, że przy składaniu w postaci papierowej wniosku podmioty z RS właśnie obecnie muszą nierzadko korzystać z pomocy wykwalifikowanych osób, w tym profesjonalnych pełnomocników, z czym wiąże się dodatkowych koszt. Przejście na wnioski wyłącznie elektroniczne ma z kolei m.in. na celu eliminację takiej konieczności, albowiem na każdym etapie składania wniosku elektronicznego system na bieżąco podpowiada wnioskodawcy, jak wypełnić wniosek, jak załączyć dokumenty, jak podpisać, opłacić wniosek itd. Tych okoliczności autor uwagi nie bierze pod uwagę.

		podmioty bywają reprezentowane przez osoby, których zaawansowanie informatyczne - delikatnie mówiąc - nie jest na najwyższym poziomie. W konsekwencji wprowadzenie konieczności składania wniosków wyłącznie w formie elektronicznej dla podmiotów figurujących w rejestrze stowarzyszeń KRS będzie dla znacznej części tych podmiotów bardzo kłopotliwe i to nie tylko w „pierwszych dniach” obowiązywania ewentualnie nowowprowadzonych przepisów, ale „w ogóle”. Oczywistym jest bowiem, że w przypadku nieskutecznego złożenia wniosku „na nowych zasadach” podmioty figurujące w rejestrze stowarzyszeń KRS będą zmuszone taki wniosek ponawiać, niewykluczone, że kilkakrotnie. Z dużą dozą prawdopodobieństwa można założyć, że wnioski „na nowych zasadach” będą przez wnioskodawców składane metodą „prób i błędów” do skutku. Powyższe sprawi, że zarówno sami wnioskodawcy figurujący w rejestrze stowarzyszeń KRS (w zakresie wypełnienia i złożenia wniosków) jak orzecznicy w wydziałach rejestrowych (w zakresie weryfikacji złożonych wniosków) będą musieli poświęcić znacznie więcej czasu niż dotychczas. Pozostawienie	Argumenty o wielokrotnym, „wiecznym” składaniu wniosków elektronicznie z błędami, jest chybiony, albowiem wnioski elektroniczne uniemożliwiają popełnianie błędów, do których nagminnie i wielokrotnie dochodzi właśnie przy urzędowych formularzach w postaci papierowej. Co do osób mniej radzących sobie z komputerem, przewidziany jest mechanizm wsparcia dla nich, w postaci stanowiska komputerowego w sądach rejestrowych z dostępem do internetu i portalu prs.ms.gov.pl. Rozwiązanie to jest przewidziane na poziomie przepisów wykonawczych, w tym rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości - Regulamin urzędowania sądów powszechnych. Na wypadek posiadania dokumentu w postaci papierowej rozwiązanie jest już przewidziane w kpc - papierowy oryginał należy dostać do sądu, a w ramach wniosku elektronicznego należy załączyć do niego elektroniczną kopię (skan/zdjęcie) oryginału papierowego, o czym traktuje art. 694(4) kpc.
--	--	---	--

			możliwości papierowej postaci wniosków i papierowej postaci akt rejestrowych w przypadku rejestru stowarzyszeń wydaje się być posunięciem „humanitarnym”, które - w odniesieniu do niemałej części podmiotów rejestrowych - nie będzie prowadzić de facto do ich „wykluczenia rejestrowego”. Reasumując, opisaną wyżej projektowaną zmianę, uważam za zmianę pozorną, która w rzeczywistości nie przyniesie nikomu wymiernych korzyści.	
7.	Uwaga ogólna	Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”	Porozumienie Związków Zawodowych „KADRA” negatywnie ocenia pomysł wprowadzenia obowiązku składania wniosków o wpis do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Organizacje, o których mowa, często są organizacjami małymi zrzeszającymi po kilkanaście osób, które nie mają odpowiednich kompetencji cyfrowych. Uważamy, że wprowadzenie takich rozwiązań jest w istocie próbą likwidacji wszystkich organizacji społecznych w tym związków zawodowych prowadzoną „tylnymi drzwiami”.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga niesłuszna, podszyta nieuzasadnioną obawą o zamiar likwidacji organizacji społecznych. Przed wszystkim z danych statystycznych wynika, że zdecydowana większość organizacji społecznych i tak dobrowolnie składa obecnie wnioski rejestrowe KRS w postaci elektronicznej, tj. na zasadzie wyboru, a zatem mniejszość ze sposobu tego jeszcze nie wybrała. Oczekiwanie na moment, kiedy wszystkie takie organizacje dobrowolnie skorzystają z wniosku elektronicznego, to oczekiwanie w nieskończoność, zawsze bowiem znajdzie się podmiot, który ze sposobu tego jeszcze nie skorzystał, i z powodów tylko jemu znanych będzie temu sposobowi nadal przeciwny czy niechętny, najprawdopodobniej natomiast z papierowej drogi składania wniosku rejestrowego będzie korzystał po prostu z nawyku, bez racjonalnego argumentu, bez zwracania uwagi, że papierowy sposób składania wniosku wymaga większego zaangażowania, biorąc pod uwagę konieczność najpierw pozyskania papierowych druków formularzy, wypełnienie ich, dostarczenie ich do urzędu pocztowego czy bezpośrednio do sądu na biuro podawcze, z czym wiążą się dodatkowe koszty.

				Odejście od postaci papierowej nie ma absolutnie na celu likwidacji organizacji społecznych, a zasadnicze znaczenie ma to, że odejście to jest wynikiem postulatów samych organizacji pozarządowych, które dążą do uzyskania statusu równego przedsiębiorcom, w tym do udostępnienia dla nich tzw. trybu S24, w którym w ciągu jednego dnia, za mniejszą opłatą, w pełni elektronicznie, wniosek rejestrowy zostanie złożony i rozpoznany, zakończony wpisem w KRS – w oparciu o gotowe wzorce pełnych dokumentów i czynności udostępnione w systemie teleinformatycznym, dzięki którym ryzyko popełnienia błędów ulega istotnemu zminimalizowaniu, a dotychczas niezbędna wykwalifikowana wiedza zostanie zastąpiona gotowymi wzorcami dokumentów. Rezygnacja z postaci papierowej to szansa na rozwój, postęp, w tym na przyspieszenie złożenia i rozpoznania wniosku nawet do jednego dnia, jak to ma miejsce w przypadku spółek.
8.	Uwaga ogólna	Główny Urząd Statystyczny	Urząd Statystyczny w Krakowie od 2024 roku korzysta z certyfikowanego dostępu do Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych – zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz wydawanym corocznie na jej podstawie rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej dane z Krajowego Rejestru Sądowego wykorzystywane są do realizacji badania 1.04.01 <i>Stowarzyszenia, fundacje, samorząd gospodarczy i zawodowy oraz społeczne jednostki wyznaniowe</i>. Zmiany proponowane w projekcie ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz	Uwaga nieuwzględniona Jak wynika z treści uwagi Urząd Statystyczny w Krakowie korzysta zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz wydawanym corocznie na jej podstawie rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej z certyfikowanego dostępu do Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych. Projekt ustawy nie zmienia ustawy o statystyce publicznej, a tym samym nie wpływa na podstawę prawną, z której korzysta Urząd Statystyczny w Krakowie.

			niektórych innych ustaw wprowadzają obowiązek wystąpienia do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o wyrażenie zgody na udostępnianie informacji z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4e projektu). W związku z powyższym proponuje się dodać w projekcie przepis, który określać będzie, że podmioty posiadające dotychczas dostęp do Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych, będą mogły korzystać z danych z tego rejestru, do czasu uzyskania zgody Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w art. 4 ust. 4e ustawy.	
9.	Uwaga ogólna	Główny Urząd Statystyczny	Ponadto proponuje się, dla uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, określenie w ww. ustawie co należy rozumieć przez „usługę sieciową”, (...).	Uwaga nieuwzględniona Termin usługa sieciowa występuje w wielu aktach prawnych, tj. ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (art. 15a i art. 19c), ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (art. 3, art. 30, art. 37). W żadnej z ustaw termin ten nie został zdefiniowany, gdyż jest to termin ogólny, bardzo szeroki, techniczny, pochodzący z zakresu informatyki i cechujący się zmiennością dlatego też zdefiniowanie go jest niecelowe. Aktualnie, biorąc pod uwagę powyższe wytyczne interpretacja tego terminu jest możliwa i nie budzi wątpliwości przy stosowaniu przepisów, które do tego terminu się odnoszą.
10.	art. 4g pkt 2 ustawy o KRS (art. 1 pkt 2 projektu)	Główny Urząd Statystyczny	Ponadto proponuje się, dla uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, (...) doprecyzowanie kogo należy rozumieć przez podmiot, którego	Wyjaśnienie Przez podmiot, którego dotyczy wnioszek należy rozumieć podmiot, któremu ma zostać wyrażona zgoda na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych.

			dotyczy wniosków (art. 4g pkt 2 projektu).	
11.	Uwaga ogólna art. 9 (art. 1 pkt 3 projektu). art. 3a ust. 4	Krajowa Izba Radców Prawnych	Projektowane zmiany w założeniu projektodawcy ma regulować poniższe istotne z perspektywy niniejszej opinii obszary: 1) dalszy rozwój procesu informatyzacji KRS, 2) rozszerzanie katalogu podmiotów, dla których akta rejestrowe prowadzi się w systemie teleinformatycznym, 3) rolę i kompetencje Ministra Sprawiedliwości w procesie informatyzacji KRS. Zgodnie z założeniami projektodawcy, w przypadku uchwalenia projektowana <i>ustawa miałaby wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 1 pkt 3 i 7, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.</i> Po zapoznaniu się z treścią przedmiotowego projektu regulacji, wskazujemy, że projekt wpisuje się w założenia strategii dalszego rozwoju elektronizacji i informatyzacji polskiego sądownictwa powszechnego, a także stopniowego odchodzenia od papierowej postaci akt sądowych. Jest to kierunek pożądaný, zmierzający do ograniczenia kosztów	Uwaga nieuwzględniona Uwaga zawarta w części IV pisma Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 5 maja 2025 r., dotycząca art. 1 pkt 3 projektu ustawy UD50 przewidującego zmiany w obrębie art. 9 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, jest bezprzedmiotowa. Dotyczy ona art. 3a tej ustawy, który nie jest przedmiotem zmiany w ramach projektu ustawy UD50. Uwaga zatem nie dotyczy tego projektu. Projektowana zmiana art. 9 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym nie ma żadnego przełożenia na uprawnienia procesowe, czy też ustrojowe Ministra Sprawiedliwości w zakresie dostępu do akt sądowych. Uprawnienia te nie są przedmiotem projektu ustawy UD50. W tym zakresie nie nastąpi też w wyniku tego projektu żadna zmiana. Zmiana art. 9 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym ma na celu zrównanie sposobu prowadzenia w systemie teleinformatycznym akt rejestrowych oraz składania za jego pośrednictwem wniosków i pism dotyczących podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu do „rejestru stowarzyszeń” ze sposobem, który z dniem 1 lipca 2021 r. został już wprowadzony względem podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców. Żadnych innych zmian projekt ustawy UD50 nie przewiduje.

			i czasu związanego z obiegiem akt tradycyjnych. Tym samym projekt należy ocenić pozytywnie w zakresie dwóch pierwszych wymienionych w niniejszej opinii obszarów, tj. dalszego rozwoju procesu informatyzacji KRS oraz rozszerzania katalogu podmiotów, dla których akta rejestrowe prowadzi się w systemie teleinformatycznym. Natomiast trzeci obszar, a mianowicie rola i kompetencje Ministra Sprawiedliwości w procesie informatyzacji KRS, budzi wątpliwości co do zgodności z ustawą ustrojową (PUSP). Uwaga do art. 1 pkt 3 projektu ustawy zmieniającej, który wprowadza zmiany w treści art. 9 ustawy o KRS - w związku z obecnie obowiązującym art. 3a ustawy o KRS, który nie podlega zmianom na mocy opiniowanego projektu. Uwaga dotyczy takiego ukształtowania przez regulacje prawne organizacyjnych i technicznych warunków funkcjonowania Rejestru i możliwości dokonywania czynności w postępowaniu rejestrowym, które daje Ministrowi Sprawiedliwości potencjalny dostęp do akt sądowych (akt rejestrowych) prowadzonych przez sądy rejestrowe w systemie teleinformatycznym, utrzymywanym przez Ministra Sprawiedliwości. W	
--	--	--	--	--

			celu przedstawienia prawnego kontekstu tej uwagi należy odnieść się do regulacji ogólnych i bardziej szczegółowych dotyczących akt sądowych. Sądy powszechne, sprawując wymiar sprawiedliwości oraz wykonując inne powierzone w drodze ustaw zadania z zakresu ochrony prawnej, rozstrzygają sprawy zainicjowane przez strony postępowania. Przebieg sprawy dokumentują akta sprawy, w skład których wchodzi dokumenty wytworzone przez sąd, strony oraz uczestników postępowania w zakresie, w jakim dotyczą rozpoznawanej sprawy. Zatem istnienie, przebieg i wyniki sprawy - w prawnotechnicznym znaczeniu tego pojęcia - dokumentują akta sądowe, będące zbiorem dokumentów, przedstawianych przez strony i sporządzanych przez sąd, tworzących w sposób synoptyczny pewną całość, mającą walor dowodowy, archiwalny, a niekiedy historyczny. Akta dokumentują istnienie, przebieg i wynik sprawy, pozwalają na ustalenie nie tylko stanu faktycznego leżącego u podstaw danej sprawy, lecz także dostarczają wiele innych informacji. Z tej przyczyny dostęp do akt sprawy sądowej przysługuje jedynie określonym w ustawie podmiotom.	
--	--	--	--	--

			Akta sądowe zostały uregulowane w art. 53 § 1 PUSP. Zgodnie z brzmieniem jego § 1: <i>Dla każdej sprawy z zakresu, o którym mowa w art. 1 § 2 i 3 tworzy się akta. Akta mogą być tworzone i przetwarzane także z wykorzystaniem technik informatycznych.</i> Z kolei jego § 2 precyzuje: <i>Akta sprawy przechowuje się w sądzie lub systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe przez okres niezbędny ze względu na rodzaj i charakter sprawy, terminy przedawnienia, interesy osób biorących udział w postępowaniu oraz znaczenie materiałów zawartych w aktach jako źródła informacji.</i> Akta rejestrowe zostały także uregulowane w § 198-199a Regulaminu urzędowania sądów powszechnych oraz w § 180-181 zarządzenia MS ws. biurowości sądowej. Dopuszczalne jest zatem przechowywanie akt sądowych w systemie teleinformatycznym. Natomiast odpowiedzi wymaga następujące pytanie: czy Minister Sprawiedliwości może mieć techniczny dostęp albo możliwość technicznego dostępu do akt rejestrowych prowadzonych przez sąd rejestrowy? Brzmienie przepisu art. 53 PUSP ulegało zmianom, które należy zacytować w kontekście	
--	--	--	---	--

			zgłaszanych uwag do opiniowanego projektu ustawy. Do art. 53 PUSP dodano § 1a, 1b i 1c na mocy ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1909) oraz zmieniono brzmienie jego § 2. Zmiany te weszły w życie z dniem 1 grudnia 2021 r. Warto zacytować ówczesne brzmienie tych przepisów art. 53 PUSP: <i>§ 1a. System teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe, w którym tworzy się i przetwarza akta sprawy, utrzymuje Minister Sprawiedliwości.</i> <i>§ 1b. Minister Sprawiedliwości jest administratorem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe.</i> <i>§ 1c. Minister Sprawiedliwości, jako administrator systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe nie ma dostępu do akt postępowania.</i> <i>§ 2. Akta sprawy przechowuje się w sądzie lub systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe przez okres niezbędny ze względu na rodzaj i charakter sprawy, terminy przedawnienia, interesy osób biorących udział w postępowaniu oraz znaczenie materiałów zawartych w aktach jako źródła informacji.</i>	
--	--	--	---	--

			Zakaz dostępu Ministra Sprawiedliwości do akt sądowych znajdował się zatem w grupie przepisów ustawy ustrojowej, dotyczącej akt sądowych. Natomiast paragrafy 1a, 1b oraz 1c art. 53 PUSP zostały uchylone z dniem 14 marca 2024 r. na mocy art. 2 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1860; przepisy § 2 pozostały w niezmienionym brzmieniu) i przeniesione do treści całkowicie nowego art. 175 da PUSP, znajdującego się w Dziale IVA „Przetwarzanie danych osobowych, telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych oraz informatyzacja sądownictwa powszechnego”. Nowy art. 175da PUSP wszedł w życie z dniem 14 marca 2024 r. Jego § 1, 2 oraz 3 dotyczą kompetencji Ministra Sprawiedliwości z zakresu informatyzacji sądownictwa. Mają one następujące brzmienie: § 1. <i>Minister Sprawiedliwości wykonuje zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa polegające w szczególności na projektowaniu,</i>	
--	--	--	--	--

			wdrażaniu, eksploatacji, integracji, utrzymaniu, rozwoju, administrowaniu i udostępnianiu sądowych systemów teleinformatycznych, zabezpieczaniu danych osobowych przetwarzanych w tych systemach, koordynowaniu tych działań oraz zapewnianiu możliwości wymiany informacji pomiędzy tymi systemami. § 2. O ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej, Minister Sprawiedliwości może tworzyć i utrzymywać systemy teleinformatyczne wspierające działalność administracyjną sądów, systemy teleinformatyczne obsługujące postępowania sądowe lub ich części, w tym systemy, w których tworzy się lub przetwarza akta sprawy, systemy teleinformatyczne, w których są prowadzone rejestry sądowe, systemy teleinformatyczne, w których są prowadzone urzędnienia ewidencyjne, lub inne systemy teleinformatyczne wykorzystywane w działalności sądów, w tym portal informacyjny (sądowe systemy teleinformatyczne). § 3. Minister Sprawiedliwości jest administratorem sądowych systemów teleinformatycznych. Paragraf 2 art. 175da PUSP <i>expressis verbis</i> daje Ministrowi Sprawiedliwości uprawnienie do	
--	--	--	---	--

			tworzenia i utrzymywania systemów teleinformatycznych, w których tworzy się lub przetwarza akta sprawy. Z kolei art. 3a ust. 1 ustawy o KRS w obecnie obowiązującym brzmieniu (które nie podlega nowelizacji na mocy opiniowanego projektu) określa uprawnienie Ministra Sprawiedliwości dotyczące utrzymywania systemu teleinformatycznego służące m. in. do prowadzenia Rejestru, umożliwiającego (...) <i>podejmowanie czynności w postępowaniu rejestrowym w odniesieniu do podmiotów podlegających wpisowi do Rejestru, udzielanie informacji z Rejestru i udostępnianie akt rejestrowych</i>. Pojęcie „podejmowanie czynności w postępowaniu rejestrowym w odniesieniu do podmiotów podlegających wpisowi do Rejestru” należy rozumieć także jako dokumentowanie tych czynności w aktach sądowych (aktach rejestrowych). Następstwem wpływu sprawy do sądu jest podjęcie szeregu czynności technicznych związanych z wytworzeniem akt: rejestracji pisma, umieszczenia go w odpowiednio znaczonej teczce, ponumerowania kart, zszycia, oznaczenia sygnaturą.	
--	--	--	---	--

			W dalszym toku postępowania w aktach umieszcza się pisma i dokumenty w porządku chronologicznym. Niektóre z dokumentów przechowywane są poza aktami, a do akt dołącza się odpisy z adnotacją o miejscu przechowywania (zob. J. Kremer, komentarz do art. 53 (w) A. Górski (red.), Prawo o ustroju sądów powszechnych. Komentarz, LEX 2013, pkt 2). Dotyczy to oczywiście akt prowadzonych tradycyjnie, poza systemem teleinformatycznym. Choć instytucja systemu teleinformatycznego występuje wielokrotnie w przepisach ustawy o KRS, to pojęcie systemu teleinformatycznego nie jest tam zdefiniowane. Nie odesłano również wprost do definicji z innego aktu prawnego. Opis funkcjonalności systemu teleinformatycznego występuje jednak w art. 3a ust. 1 ustawy o KRS. Jest to swoista definicja systemu teleinformatycznego, przy czym ustanowiono ją dopiero z dniem 7.2.2021 r. (wtedy wszedł w życie art. 3a ust. 1 ustawy o KRS). Jednak jej wprowadzenie nie rozwiązało kluczowego problemu prawnego związanego z zakresem pojęcia systemu teleinformatycznego. Z powodu wielokrotnego	
--	--	--	---	--

			występowania tego pojęcia w ustawie o KRS można mieć wątpliwość, czy chodzi we wszystkich przepisach o ten sam system teleinformatyczny, czy też o kilka systemów teleinformatycznych (np. że odrębnym, niejako autonomicznym, systemem jest ten, o którym mowa w art. 21a ustawy o KRS). Ustawodawca jest przy tym niekonsekwentny w nazewnictwie systemów teleinformatycznych. Najczęściej posługuje się ogólnie pojęciem systemu teleinformatycznego, jednak czasami dookreśla je, wskazując np. na „system teleinformatyczny służący do prowadzenia Rejestru” (tak art. 3a ust. 1 ustawy o KRS); z kolei w art. 19e ust. 3a ustawy o KRS (który wszedł w życie 1.4.2019 r.) odsyła w zakresie określenia systemów teleinformatycznych do odrębnych, określonych wprost w przywołanym przepisie, ustaw. Nieścisłości związane z określeniem zakresu pojęcia systemu teleinformatycznego wynikają w znacznej mierze z posługiwania się pojęciem systemu teleinformatycznego nie tylko dla określenia z informatyzowanego rejestru publicznego, ale też jako określenie elektronicznej wymiany informacji (czyli elektronicznego	
--	--	--	---	--

			wnoszenia pism lub – ujmując jeszcze inaczej – „drogi elektronicznej”), kiedy używa się sformułowania „za pośrednictwem systemu teleinformatycznego”. Również ogólne przepisy postępowania cywilnego tak określają kwestie komunikacji elektronicznej (np. art. 125 § 21 KPC). Pierwotnie regulacje procedury cywilnej posługiwały się pojęciem drogi elektronicznej, jednak obecnie posługują się sformułowaniem „za pośrednictwem systemu teleinformatycznego”. W istocie jednak mamy do czynienia z jednolitym teleinformatycznym systemem ogólnokrajowym obsługującym Rejestr i postępowanie rejestrowe, a także umożliwiającym wgląd do tego systemu użytkownikom zewnętrznym. Każdy sąd rejestrowy ma dostęp do tego samego systemu teleinformatycznego utrzymywanego przez Ministra Sprawiedliwości; czyli nie jest tak, że poszczególne sądy rejestrowe mają swoje systemy teleinformatyczne. Obecnie funkcjonują dedykowane dla określonych użytkowników współpracujące ze sobą „elementy” tego systemu teleinformatycznego: System Obsługi Wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego (SOW) dla pracowników sądowych,	
--	--	--	---	--

			orzeczników oraz Portal Rejestrów Sądowych (PRS) dla zewnętrznych interesariuszy. Przy czym dla dalszych rozważań prawnych dotyczących potencjalnego dostępu Ministra Sprawiedliwości do akt rejestrowych prowadzonych w systemie teleinformatycznym istotne jest stwierdzenie, że konstrukcja systemu teleinformatycznego nie może wpływać na interpretację regulacji prawnych lub modyfikować stosowania orzeczeń sądowych. Należy wyraźnie podkreślić, że: 1) Rejestr prowadzą sądy (władza sądownicza); 2) Rejestr jest prowadzony w systemie teleinformatycznym; 3) system teleinformatyczny jest utrzymywany przez Ministra Sprawiedliwości (władza wykonawcza); 4) Rejestr jest jawny; 5) każdy ma prawo przeglądania akt rejestrowych (prowadzonych przez sądy) podmiotów wpisanych do Rejestru oraz zbioru dokumentów, o którym mowa w art. 9 ust. 6, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 10 ust. 1 ustawy o KRS); przy czym z praktyki wskazać należy, iż nie wszystkie informacje zawarte w aktach rejestrowych znajdują odzwierciedlenie w Rejestrze.	
--	--	--	--	--

			Ustawa o KRS wyraźnie reguluje zakres danych i informacji podlegających publikacji w Rejestrze. Jest on węższy od informacji i dokumentów umieszczanych w aktach rejestrowych, o którym mowa w art. 9 ustawy o KRS. Zgodnie z art. 9 ust. 1 akta rejestrowe prowadzi się w systemie teleinformatycznym albo w postaci papierowej. Akta rejestrowe prowadzone w systemie teleinformatycznym udostępnia się za pośrednictwem ogólnodostępnych sieci teleinformatycznych i w siedzibie sądu rejestrowego, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego. 6) każdy ma prawo dostępu do danych zawartych w Rejestrze za pośrednictwem Centralnej Informacji KRS; 7) każdy ma prawo otrzymać, również drogą elektroniczną, poświadczone odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje z Rejestru; 8) jawny jest również katalog obejmujący dokumenty spółek szczegółowo regulowane ustawą (art. 8a Ustawy o KRS), Powyższe przepisy stosuje się także do akt sprawy rozpoznawanej przez	
--	--	--	---	--

			sąd rejestrowy i odpowiednio do akt sprawy rozpoznanej przez sąd drugiej instancji oraz Sąd Najwyższy. Postępowanie rejestrowe regulowane jest zaś przepisami art. 6941 - 6948 KPC. Z kolei Dział VII zarządzenia MS w sprawie biurowości sądowej reguluje kwestie związane z zakładaniem i prowadzeniem akt rejestrowych przez sądy. Przepisy § 181a ww. zarządzenia wskazuje na możliwość anonimizacji i pseudonimizacji danych, które włącza się do akt rejestrowych. Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 9 ust. 1 zd. 2 ustawy o KRS, <i>Akta rejestrowe dla podmiotów wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, prowadzi się wyłącznie w systemie teleinformatycznym.</i> Przepis art. 9 ust. 1 po wprowadzeniu projektowanych zmian uzyskałby brzmienie: <i>Dla podmiotu wpisanego do Rejestru prowadzi się odrębne akta rejestrowe obejmujące w szczególności dokumenty stanowiące podstawę wpisu. Akta rejestrowe dla podmiotów wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, lub do rejestru, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, prowadzi się</i>	
--	--	--	---	--

			wyłącznie w systemie teleinformatycznym. Akta rejestrowe prowadzone w postaci papierowej nie podlegają przetworzeniu na akta prowadzone w systemie teleinformatycznym. Akta rejestrowe prowadzone w systemie teleinformatycznym nie podlegają przetworzeniu na postać papierową. Patrząc z szerszej ustrojowej perspektywy na zagadnienie prowadzenia akt sądowych w systemie teleinformatycznym utrzymywanym przez Ministra Sprawiedliwości należy zwrócić szczególną uwagę na zagadnienia związane z rolą i kompetencjami Ministra Sprawiedliwości w procesie informatyzacji sądownictwa, określone m. in. w art. 175da PUSP oraz art. 3a ustawy o KRS, mając równocześnie na uwadze gwarancje wynikające z art. 10 i 45 Konstytucji RP oraz art. 47 Karty praw podstawowych, jak również art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, tj. prawo do sprawiedliwego i jawnego procesu przed niezawisłym i bezstronnym sądem, z jednoczesnym uwzględnieniem zasady trójpodziału władzy. Zadaniem Ministra Sprawiedliwości jest utrzymywanie systemu	
--	--	--	---	--

			teleinformatycznego, w którym tworzy się i przetwarza akta sprawy. Utrzymywanie sądowych systemów teleinformatycznych jako zadanie Ministra Sprawiedliwości z zakresu informatyzacji sądów, oznacza, posiłkując się definicjami słownikowymi, że Minister ma obowiązek zachować te systemy w stanie należytym, jak również pokrywać koszty związane z ich eksploatacją, a nawet „nie stracić nad nimi panowania”. Oznacza to, że nie wystarczy wdrożenie sądowych systemów teleinformatycznych i stworzenie warunków do ich eksploatacji, ale należy także czuwać nad ich prawidłowym działaniem, stworzyć odpowiednie rozwiązania w celu reagowania na incydenty naruszające bezpieczeństwo systemów czy ich nieprawidłowe działanie (awarie). Zadań tych Minister Sprawiedliwości nie musi wykonywać samodzielnie, bowiem zgodnie z art. 175da § 7 PUSP, <i>Minister Sprawiedliwości może powierzyć, w drodze zarządzenia, dyrektorom sądów apelacyjnych wykonywanie niektórych zadań związanych z informatyzacją sądownictwa, mając na uwadze efektywność wymiaru sprawiedliwości oraz możliwości techniczne i organizacyjne sądów, a</i>	
--	--	--	---	--

		<i>także potrzebę sprawnego działania sądowego systemu teleinformatycznego przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa.</i> Przepis ten jest stosowany przez Ministra Sprawiedliwości; obecnie obowiązuje zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 października 2024 r. w sprawie powierzenia dyrektorom sądów apelacyjnych wykonywania zadań związanych z informatyzacją sądownictwa w obszarze projektowania, wdrażania, utrzymywania oraz zapewnienia bezpieczeństwa sądowych systemów teleinformatycznych (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2024 r., poz. 260). Mając na względzie powyższe okoliczności, należy jednoznacznie wskazać, iż Minister Sprawiedliwości, poza przypadkami wyraźnie przewidzianymi w przepisach rangi ustawowej, nie jest uprawniony do dostępu do akt postępowań sądowych, w tym akt rejestrowych. Nie ma na to wpływu jawność akt rejestrowych w szczególności w świetle § 181a zarządzenia MS w sprawie biurowości sądowej. W analizowanym kontekście dostrzegalna jest potrzeba wyraźnego	
--	--	--	--

			rozróżnienia między kompetencjami procesowymi a kompetencjami ustrojowymi Ministra Sprawiedliwości. Należy bowiem zauważyć, że inne uprawnienia przysługują podmiotom w oparciu o przepisy procesowe i regulujące obszar postępowania rejestrowego, a inne wynikają z funkcji ustrojowej Ministra jako członka Rady Ministrów. Kompetencje procesowe, obejmujące m.in. dostęp do akt na zasadach określonych w przepisach procesowych, nie mogą być utożsamiane z kompetencjami wynikającymi z ustrojowej pozycji Ministra Sprawiedliwości i norm regulujących działalność administracji rządowej. Różnica ta wynika z odrębnych źródeł prawa i sposobów ich realizacji. Jakiegokolwiek odstępstwa od tej zasady mogą wynikać wyłącznie z przepisów szczególnych rangi ustawowej. Przykładem wyjątku o takim charakterze są regulacje zawarte w art. 53c PUSP, które przyznają Ministrowi Sprawiedliwości uprawnienie do żądania przedstawienia akt sprawy wyłącznie w przypadkach związanych z realizacją obowiązków Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie prawa międzynarodowego lub	
--	--	--	--	--

			reprezentacji przed sądami i organami międzynarodowymi. Mając zaś na uwadze kompetencje Ministra, związane z informatyzacją KRS, wynikające z ustawy o KRS, należy je zestawiać każdorazowo z przepisami ustrojowymi. Zgodnie z art. 175da § 1 i 2 PUSP, Minister Sprawiedliwości wykonuje zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa, pełniąc zarazem funkcję administratora systemów teleinformatycznych w ujęciu technicznym (art. 175da § 3 PUSP), oraz współadministratora danych osobowych w tych systemach (art. 175da § 5 PUSP). Niemniej jednak, uprawnienia te podlegają ograniczeniom wynikającym z konstytucyjnej zasady trójpodziału władzy, wyrażonej w art. 10 Konstytucji RP oraz potrzeby zachowania niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów wynikającej z art 45 Konstytucji RP (oraz art. 47 Karty praw podstawowych, jak również art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności). Stosownie do art. 175da § 4 PrUSP, Minister Sprawiedliwości, jako administrator systemów teleinformatycznych (w tym system, o którym mowa w art. 3a ust. 1	
--	--	--	--	--

			Ustawy o KRS) nie posiada prawa dostępu do akt postępowań sądowych, również wówczas, gdy akta te są w całości lub części przetwarzane w systemach informatycznych obsługujących sądy. Jednocześnie art. 175da § 6 PrUSP enumeratywnie określa kategorie danych, które mogą być przetwarzane przez Ministra wyłącznie w 9 zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań, ze szczególnym uwzględnieniem zadań z zakresu informatyzacji sądownictwa. W konsekwencji, żadna norma ustawowa nie przyznaje Ministrowi Sprawiedliwości kompetencji do przetwarzania akt spraw sądowych w sądowych systemach teleinformatycznych, niezależnie od ich postaci (papierowej czy elektronicznej). Uregulowania zawarte w art. 175da PrUSP wyznaczają tym samym ramy prawne działalności Ministra w zakresie administrowania sądowymi systemami teleinformatycznymi w tym systemem, w którym prowadzi się Rejestr, jednocześnie wyraźnie wskazując, iż nie obejmują one prawa dostępu do akt postępowań sądowych. W tym kontekście relewantne pozostaje stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w wyroku z dnia 14	
--	--	--	---	--

		października 2015 r., sygn. Kp 1/15, w którym wskazano, iż uprawnienia administratora systemu informatycznego są odmienne od uprawnień przysługujących administratorowi danych osobowych (przypomnieć należy, iż zgodnie z art. art. 3a ust. 3 Ustawy o KRS Minister Sprawiedliwości jest wyłącznie administratorem danych użytkowników systemu teleinformatycznego służącego do prowadzenia Rejestru). Trybunał w swoim wyroku podkreślił, że Minister Sprawiedliwości, wykonując funkcję administratora systemów, nie posiada kompetencji do zarządzania danymi, które są przypisane wyłącznie administratorowi danych osobowych. Aktualnie stanowisko to zostało potwierdzone expressis verbis w treści art. 175da § 4 i § 6 PrUSP, stanowiąc wyraz implementacji konstytucyjnych gwarancji zachowania autonomii sądów oraz zasady poufności danych osobowych, przetwarzanych w aktach spraw sądowych. Tym bardziej istotne jest to stanowisko w świetle kompetencji sądu do anonimizacji lub pseudonimizacji danych w aktach rejestrowych (§ 181a Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie biurowości sądowej).	
--	--	--	--

			Nie ulega jednak wątpliwości, że dalszy rozwój informatyzacji sądownictwa pozostaje potrzebą systemową. W celu pogodzenia tej potrzeby z zasadą trójpodziału władzy, racjonalny ustawodawca wprowadził rozwiązanie polegające na powierzaniu przez Ministra zadań z zakresu informatyzacji sądom apelacyjnym, dysponującym odpowiednim zapleczem organizacyjnym i technicznym. Działania te, realizowane dotychczas na podstawie art. 34a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz.U. z 2024 r. poz. 1050 z późn. zm.) oraz § 19 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 867 z późn. zm.), obecnie znajdują oparcie w art. 175da § 7 PrUSP. Minister Sprawiedliwości, celem uniknięcia zagrożeń związanych z potencjalnym naruszeniem zasady trójpodziału władzy oraz ochrony danych zawartych w aktach sądowych, powierza te zadania dyrektorom wybranych sądów apelacyjnych. Podsumowując, fakt wskazania Ministra Sprawiedliwości jako administratora sądowych systemów teleinformatycznych utrzymującego system teleinformatyczny służący do	
--	--	--	--	--

			prowadzenia Rejestru (art. 3a ust. 1 Ustawy o KRS w zw. z art. 175da § 3 PUSP) nie może być interpretowany jako przyznanie mu kompetencji do przetwarzania akt sądowych (w tym rejestrowych) – w żadnej formie. Zakaz ten wynika wprost z art. 175da § 4 w zw. z art. 175da § 6 PUSP. Rola współadministrowania danymi (art. 175da § 5 PUSP) musi być interpretowana w sposób spójny z treścią art. 175da § 4–7 PUSP i ograniczona do realizacji zadań ustrojowych, wyłączających możliwość ingerencji w treść akt sądowych. W praktyce, w przypadku sądowych systemów teleinformatycznych, w których tworzy się lub przetwarza akta postępowań sądowych, kompetencje Ministra ograniczają się do powierzania zadań informatyzacyjnych dyrektorom sądów apelacyjnych oraz decydowania o alokacji środków budżetowych przeznaczonych na rozwój systemów informatycznych. Jeżeli jest to zaś jeden system do prowadzenia Rejestru i służący przetwarzaniu akt rejestrowych, to winien być rozdzielony 10 fizycznie lub logicznie w celu uniemożliwienia niezgodnego z przepisami przetwarzania przez Ministra akt postępowań sądowych,	
--	--	--	---	--

			odpowiednio akt rejestrowych i w części, w której przetwarzane są akta rejestrowe, powierzony do utrzymania w oparciu o art. 175da § 7 PrUSP. Przyjęcie odmiennej interpretacji byłoby sprzeczne z zasadami konstytucyjnymi. Proponuje się dodanie do art. 3a ustawy o KRS kolejnego ustępu o następującym brzmieniu: <i>4. Minister Sprawiedliwości powierza, w drodze zarządzenia, jednemu lub kilku dyrektorom sądów apelacyjnych wykonywanie zadania związanego z informatyzacją sądownictwa, polegającego na utrzymywaniu systemu teleinformatycznego, w którym prowadzone są akta rejestrowe, mając na uwadze efektywność wymiaru sprawiedliwości oraz możliwości techniczne i organizacyjne sądów, a także potrzebę sprawnego działania sądowego systemu teleinformatycznego przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa.</i>	
12.	art. 9 ustawy o KRS (art. 1 pkt 3 projektu)	Sąd Okręgowy w Częstochowie	Co do zasady proponowane zmiany ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (UD50) nie budzą zastrzeżeń, gdyż stanowią realizację	Uwaga nieuwzględniona Niezasadna jest uwaga, że postać elektroniczna akt rejestrowych może:

		wcześniejszych założeń dotyczących wprowadzenia pełnej elektronizacji postępowań nie tylko związanych z rozpoznawaniem wniosków, ale i udzielenia informacji z rejestru za pośrednictwem usług sieciowych. Jedyne wątpliwości, a zarazem obawy budzi zamiar wprowadzenia wymogu korzystania jedynie z drogi elektronicznej przy składaniu wniosków do Krajowego Rejestru Sądowego (art. 9 przesłanego projektu) a w konsekwencji prowadzenia elektronicznych akt rejestrowych przez podmioty wpisane do Rejestru Stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Podnieść należy, że wprowadzenie jedynie drogi elektronicznej może ograniczyć dostęp do akt rejestrowych, jak i znacznie utrudnić drogę ujawnienia zmian w KRS podmiotom wpisanym do drugiego rejestru. Nie bez znaczenia pozostaje dla negatywnej oceny proponowanej zmiany fakt, że wielokrotnie organizacje, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, prowadzone są przez osoby starsze, dla których droga papierowa jest jedynie możliwa do realizacji. Nie można zapominać, że	1/ „ograniczyć dostęp do akt rejestrowych” – taki stan faktyczny nie ma uzasadnienia prawnego i byłby sprzeczny z przepisami prawa o prawie wglądu do akt rejestrowych; 2/ „znacznie utrudnić drogę ujawnienia zmian w KRS podmiotom wpisanym do drugiego rejestru” – postać elektroniczna akt rejestrowych nie ma żadnego znaczenia dla samego ujawnienia zmian w KRS, które to zmiany dokonywane były i są wyłącznie w postaci elektronicznej, w systemie teleinformatycznym; uwaga w tym zakresie nie do końca jest zrozumiała, co autor miał na myśli. Argument, że członkowie organizacji społecznych będą musiały z powodu odejścia od postaci papierowej korzystać z pomocy fachowej obsługi prawnej dla składania wniosków do KRS, jest chybiony, albowiem po pierwsze dane statystyczne dowodzą, że zdecydowana mniejszość tych podmiotów korzysta jeszcze z papierowych formularzy, większość wybiera już dobrowolnie system teleinformatyczny, a niestety właśnie do wypełnienia papierowych formularzy częściej jest im potrzebna pomoc np. profesjonalnego pełnomocnika, gdyż to właśnie na tych formularzach jest znacznie więcej możliwości popełnienia błędów. Wnioski w systemie teleinformatycznym są tak skonstruowane i przygotowane, że typowych błędów nagminnie popełnianych na formularzach papierowych nie da się popełnić w postaci elektronicznej. Całkowicie niezrozumiała jest uwaga, że odejście od postaci papierowej „narazi bezpieczeństwo obrotu gospodarczego albowiem zmiany mimo ich zaistnienia mogą nie być ujawniane w rejestrze”. Sytuacji takiej nie sposób sobie wyobrazić, a autor uwagi nie podał przykładu dostrzeganego przez siebie niebezpieczeństwa dla obrotu gospodarczego. Podkreślić należy, że elektronizacja akt podmiotów z RP w żaden sposób nie „naraża bezpieczeństwa obrotu”, tym samym nie będzie to miało miejsca w przypadku elektronizacji akt podmiotów z RS.
--	--	---	---

			takie organizacje mają na celu działalność charytatywną i kierują się przede wszystkim celami społecznie użytecznymi i nie dysponują zatem środkami finansowymi koniecznymi dla korzystania z pomocy fachowej obsługi prawnej dla składnia wniosków do KRS. Obecnie obowiązująca regulacja stanowiąca o możliwości składania wniosków zarówno w formie papierowej jak i elektronicznej jest w pełni adekwatna do istniejących potrzeb. Jej zmiana narazi bezpieczeństwo obrotu gospodarczego albowiem zmiany mimo ich zaistnienia mogą nie być ujawniane w rejestrze.	
13.	Uwaga ogólna	SSO Wrocław (SSA Wrocław), w tym Inspektor Ochrony Danych osobowych	Po pierwsze, duże zastrzeżenia budzi zaproponowane w tym projekcie ustawy rozwiązanie zmierzające do rezygnacji z możliwości składania w postaci papierowej wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego (tj. wpis, zmianę i wykreślenie) oraz wniosków niezwiązanych z wpisem w przypadku stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych oraz fundacji. Podmioty, które nie są wpisane do rejestru przedsiębiorców, dalej powinny mieć możliwość składania	Uwaga nieuwzględniona

		wniosku w postaci papierowej do sądu rejestrowego przy wykorzystaniu dotychczasowych formularzy rejestrowych. Wzorce wymaganych w postępowaniu rejestrowym formularzy zostały bowiem określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości i funkcjonują w obrocie od ponad 20 lat. Są one powszechnie dostępne, dobrze znane i zawierają pouczenia, jak należy prawidłowo wypełnić dany formularz. Dlatego też posługiwanie się takimi formularzami ułatwia składanie wniosków do sądu rejestrowego i jest korzystne dla wnioskodawców. Z tego powodu nie należy rezygnować z takiego rozwiązania, gdyż dotychczasowa praktyka wskazuje, że w przypadku rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych oraz fundacji zdecydowana większość wniosków jest składana w postaci papierowej. Skoro podmioty wpisane do tego rejestru wybierają przy składaniu wniosku do sądu rejestrowego głównie postać papierową, to znaczy, że takie rozwiązanie jest dla nich korzystne.	Bycie przedsiębiorcą, czy nie bycie przedsiębiorcą nie ma realnie żadnego przełożenia na to, czy podmiot jest w stanie złożyć wniosek elektronicznie, czy nie jest. To są kompletnie oddzielne cechy, czy podmiot jest przedsiębiorcą, czy nie, a z drugiej strony, czy ma komputer i potrafi z niego skorzystać. Nie należy mieszać tutaj faktu bycia przedsiębiorcą z faktem możliwości złożenia wniosku online. Nie jest argumentem, że wzorce papierowych wniosków są określone w rozporządzeniu i są powszechnie dostępne, zawierają pouczenia itd. Przecież wnioski elektroniczne też są powszechnie dostępne, zawierają jeszcze więcej pouczeń, podpowiedzi, nie da się w nich popełnić tylu błędów, jak to ma miejsce przy papierowych wnioskach itd. Nie można zgodzić się, że składanie wniosków w postaci papierowej jest korzystne, należy świadomie stwierdzić, że wybór drogi papierowej jest wynikiem raczej nawyku, czy obawy przed nieznanym. Nie jest korzystniejsza droga papierowa, przy której formularz papierowy wniosku najpierw trzeba pozyskać. W tym celu, zwłaszcza jeśli ktoś jest „wykluczony cyfrowo”, twierdzi, że nie ma dostępu do komputera/internetu/drukarki, musi pojechać do sądu gospodarczego i tam pobrać druki papierowych wniosków. Jeśli nie chce jechać do sądu po druki wniosków, to i tak musi poprosić o wydrukowanie ich kogoś, kto ma dostęp do internetu/komputera. To pierwsza niedogodność. Następnie musi wypełnić papierowe formularze i udać się do urzędu pocztowego, aby je wysłać (i za wysyłkę zapłacić), albo udać się do miasta-siedziby sądu gospodarczego KRS, aby złożyć wniosek papierowy na biurze podawczym. To rodzi dodatkowe koszty. O jakiej „korzyści” myśli zatem autor uwagi, tego nie wyjaśnił. Podpis elektroniczny jest równoważny z własnoręcznym. Podpis zaufany jest całkowicie darmowy, nie ma żadnych problemów, żeby taki podpis wyrobić. Nie wiem, jak jest we Wrocławiu, ale ten argument jest na wyrost. Poza techniczną nowością, jaką jest komputer i internet, wniosek elektroniczny nie będzie wymagał pomocy pełnomocnika w takim rozmiarze, jak przy wniosku
--	--	--	---

			Osoby składające wniosek w postaci papierowej mogą bowiem podpisać się pod nim własnoręcznie i nie muszą mieć podpisu elektronicznego, żeby skutecznie złożyć wniosek.	papierowym, aczkolwiek nawet i pomoc pełnomocnika przy papierowym wniosku nierzadko jest niewystarczająca, bo i oni popełniają błędy – we wnioskach elektronicznych możliwość popełnienia błędów jest zminimalizowana, a liczne pouczenia i wskazówki umożliwią złożenie wniosku tym, którzy nie radzą sobie z wypełnieniem formularza papierowego. To nie ograniczenie praw podmiotowych. To jest dokładnie taka sama sytuacja, jaka miała miejsce przy elektronizacji RP, kiedy nie było wątpliwości, że elektronizacja nie oznacza ograniczenia praw podmiotowych. Poza tym to nie ma związku z tym, czy podmiot jest, czy nie jest przedsiębiorcą. Pytanie istotne w tym temacie brzmi: czy ma dostęp do komputera/internetu i czy potrafi z niego korzystać/ma kogoś, kto pomoże mu korzystać, bo tylko to ma znaczenie, a nie to, czy jest przedsiębiorcą, a nawet czy chciałby być przedsiębiorcą. Zwrócić bowiem należy uwagę, że wystarczy, że podmiot chciałby zostać przedsiębiorcą, to już musi złożyć wniosek rejestrowy za pośrednictwem systemu teleinformatycznego i nie ma znaczenia, czy ma doświadczenie w obrocie prawnym/gospodarczym, m.in. czy jest podmiotem dotychczas wpisanym do RS.
--	--	--	---	---

			Poza tym z reguły nie korzystają one z pomocy prawnej i wsparcia profesjonalnych pełnomocników procesowych (adwokatów i radców prawnych), a zatem muszą samodzielnie przygotować i przesłać wniosek do sądu rejestrowego. Nie bez znaczenia jest też fakt, że system	Wnioski elektroniczne mają ułatwić a nie utrudnić, system teleinformatyczny pozwala wyeliminować nieprawidłowości, liczne błędy, przyspieszyć rozpoznanie wniosków, w tym w trybie S24. I nadal każdy będzie mógł się zapoznać, zarówno z dotychczasowymi papierowymi, jak i tymi w postaci elektronicznej.
--	--	--	---	---

		teleinformatyczny Portalu Rejestrów Sądowych (PRS), który służy do składania wniosku do sądu rejestrowego, jest mało intuicyjny. Osoby, które korzystają z tego systemu sporadycznie lub okazjonalnie, mogą mieć duże problemy ze złożeniem prawidłowego elektronicznego wniosku do sądu rejestrowego, co będzie przekładać się na szybkość postępowania. Wydaje się, że w uzasadnieniu tego projektu ustawy pominięto istotę problemu polegającą na tym, iż wprowadzając proponowane regulacje prawne, że w rzeczywistości w znacznym stopniu ogranicza się w dotychczasowe prawa podmiotów niebędących przedsiębiorcami.	Kompletnie nie ma znaczenia, czy jest zbyt duże, czy nie jest zbyt duże zainteresowanie przeglądaniem akt rejestrowych podmiotów z RS. Prawo wglądu do akt jest jednakowe, niezależne od stopnia zainteresowania. I prawo wglądu jest jednakowe, czy akta są w postaci papierowej, czy elektronicznej. Koszty zostały uwzględnione w OSR. Ochrona danych i anonimizacja są jednakowo wymagane bez względu na postać akt rejestrowych. Uwaga nieuwzględniona Odstąpienie od dotychczasowych regulacji przewidujących co do zasady konieczność ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonanych w rejestrze przedsiębiorców jest w aktualnych realiach uzasadnione i przyczyni się do wzmocnienia bezpieczeństwa obrotu. Obecnie domniemanie prawdziwości wpisów w KRS jest skorelowane z ogłoszeniem wpisu w MSiG, a nie ujawnieniem danych w tym rejestrze. Zważywszy, że pomiędzy wpisem w KRS a jego ogłoszeniem w MSiG upływa pewien czas, w tym okresie nie działa domniemanie prawdziwości, co ujemnie wpływa na pewność i bezpieczeństwo obrotu gospodarczego. Dlatego też zasadne jest pozostawienie przedmiotowej regulacji w dotychczasowym kształcie.
--	--	--	--

			Takie podmioty powinny bowiem mieć możliwość wyboru, co do	Wniosek złożony za pośrednictwem s.t. i nieopłacony to przypadek, którego dotyczy art. 19 ust. 6 uKRS. W związku z tym uwaga jest niezasadna. Natomiast przepis ust. 7 w art. 19 uKRS będzie dotyczył po zmianie jego brzmienia wyłącznie rejestru z art. 1 ust. 2 pkt 3, czyli RDN. Tylko odnośnie tego rejestru wnioski składa się w postaci papierowej, a do pozostałych dwóch rejestrów wnioski objęte będą obowiązkiem składania ich za pośrednictwem s.t.
--	--	--	---	--

		sposobu składania wniosków w postaci papierowej lub w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Przyjęte w projekcie tej ustawy rozwiązanie tak naprawdę odbiera podmiotom niewpisanym do rejestru przedsiębiorców prawo do składania wniosków w postaci papierowej, a zatem utrudnia ich działanie. Informatyzacja postępowania sądowego oraz wymóg elektronicznego składania wniosków powinny służyć przede wszystkim ludziom, którzy składają wnioski do sądu, oraz ułatwiać prowadzenie postępowania rejestrowego. Dlatego też proponowane rozwiązania nie powinny zmierzać od tego, żeby de facto utrudniać składanie wniosków do sądu rejestrowego i pozbawiać wnioskodawców oraz uczestników postępowania ich dotychczasowych praw, które są dla nich ważne. Po drugie, wysoce wątpliwe jest to, czy w przypadku podmiotów wpisywanych tylko do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych oraz fundacji konieczne jest odstępnie	Należy wycofać się z uchylecia ust. 6 w art. 19 uKRS, gdyż przepis ten przewiduje na zasadzie <i>lex specialis</i> wobec kpc konsekwencję nieopłacenia wniosku składanego za pośrednictwem s.t. – jest nią nie wywołuje skutku (...), a także stosuje się art. 130 § 7 i 8 kpc.
--	--	---	--

		od papierowych akt rejestrowych i wprowadzenie w ich miejsce elektronicznych akt rejestrowych. Każdy, kto chce, może obecnie w czytelni sądu rejestrowego zapoznać się z papierowymi aktami rejestrowymi. Zainteresowanie przeglądaniem akt rejestrowych wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej nie jest zbyt duże w przeciwieństwie do podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców. Dlatego też wydaje się, że obecnie nie ma potrzeby udostępniania w internecie akt rejestrowych podmiotów, które nie są wpisane do rejestru przedsiębiorców. Poza tym takie rozwiązanie jest kosztowne, gdyż do jego wprowadzenia konieczne będą dodatkowe wydatki na zakup i utrzymanie nowych serwerów, na których będą zgromadzone dane zawarte w elektronicznych aktach rejestrowych podmiotów należących do tej kategorii.	
--	--	---	--

		Oprócz tego po planowanych zmianach mogą pojawić się problemy z ochroną danych osobowych oraz koniecznością anonimizacji licznych dokumentów znajdujących się w elektronicznych aktach rejestrowych podmiotów wpisanych do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych oraz fundacji. Będzie to stanowić dodatkowe wyzwanie dla sądów rejestrowych oraz pracowników zatrudnionych w sekretariatach sądów rejestrowych. Po trzecie, należy się zastanowić, czy konieczne jest odstąpienie od dotychczasowych regulacji przewidujących co do zasady konieczność ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonanych w rejestrze przedsiębiorców. Wydaje się, że przyjęte w przypadku tej zmiany przepisów 14-dniowe vacatio legis jest zbyt krótkie. Tymczasem jest to istotna zmiana dla bezpieczeństwa i pewności obrotu gospodarczego, gdyż ma ona wpływ zasadę jawności materialnej i skuteczność wpisu w rejestrze	Stanowisko IOD niezrozumiałe, jako pomijające fakt, że przedmiotowy projekt jedynie rozszerza katalog akt, które mają być prowadzone w systemie teleinformatycznym na akta podmiotów z RS, gdyż w taki sposób są już prowadzone akta podmiotów z RP. Projekt bowiem nie wprowadza nowego rozwiązania, lecz obejmuje zasadą prowadzenia w systemie teleinformatycznym dalsze akta rejestrowe, tj. akta kolejnych podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu w KRS. Na tym tle stwierdzić należy, że uwaga wydaje się bezprzedmiotowa, mówimy bowiem o rozwiązaniu, które funkcjonuje od wielu lat.
--	--	--	---

		przedsiębiorców uregulowaną w art.15 ust.1 ustawy z 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym. Po czwarte, zastrzeżenia należy zgłosić do planowanej zmiany w treści art. 19 ustawy z 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym. Dotychczas ten przepis budził pewne wątpliwości interpretacyjne w doktrynie oraz praktyce sądów rejestrowych, gdyż regulował kwestie związane z bezskutecznością wniosku oraz zwrotem wniosku złożonego do sądu rejestrowego. Wydaje się, że zaproponowane zmiany nie rozwiązują wszystkich problemów, jakie mogą być związane z wykładnią tego przepisu i jego stosowanie przez sądy rejestrowe. Nie budzi wątpliwości, że po wejściu w życie projektowanych przepisów w przypadku wniosków niezłożonych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, nadal zastosowanie będzie mieć art. 125 § 2(1) zd. drugie Kodeksu postępowania cywilnego. Można natomiast	
--	--	--	--

			zastanawiać się, czy w zasadna jest zaproponowana zmiana ust. 7 w art. 19 ustawy z 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym. Przepis ten powinien bowiem jednoznacznie regulować kwestię, co powinien zrobić sąd rejestrowy, kiedy wniosek został złożony za pośrednictwem systemu teleinformatycznego i jest nieopłacony. W uzasadnieniu projektu ustawy mowa jest o tym, że ma wówczas zastosowanie regulacja zawarta w art. 130 § 6 zdanie drugie Kodeksu postępowania cywilnego. Tymczasem pomija się, że może być to problematyczne w świetle art. 511(1) § 1 Kodeksu postępowania cywilnego. Przepis ten stanowi wprost, że inna jest sankcja w przypadku braku opłaty stałej w postępowaniu rejestrowym i tą sankcją jest zwrot wniosku. Dlatego też może wystąpić w praktyce problem, czy w przypadku wniosków złożonych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego i nieopłaconych powinien mieć zastosowanie art. 130 § 6 zdanie drugie Kodeksu postępowania cywilnego (sankcja	
--	--	--	--	--

		bezsukutečnoŝci wniosku), czy teŝ art. 511(1) § 1 Kodeksu postępowania cywilnego (sankcja zwrotu wniosku). Nie wiadomo bowiem, który z tym przepisów stanowi lex specialis, a który jest lex generalis. Dlatego powyŝsza kwestia powinna zostać uregulowana w sposób niebudzący wątpliwości art.19 ustawy z 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.” Inspektor Ochrony Danych w Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu „Zwaŝywszy na treść nowelizowanego art. 9 przedmiotowej ustawy wskazać naleŝy na zakres kompetencji Ministra Sprawiedliwoŝci wynikający z ustawowego rozdziału pojęć Rejestru i akt rejestrowych zakładanych i prowadzonych przez sądy rejestrowe. Ustawowe kompetencje Ministra Sprawiedliwoŝci do prowadzenia i udostępniania Rejestru nie są toŝsame z prawem dostępu do akt rejestrowych. Zgodnie z art. 175da § 4 PrUSP Minister	
--	--	--	--

			Sprawiedliwości, jako administrator systemów teleinformatycznych, nie posiada dostępu do akt postępowania, które w całości lub w części mogą być przetwarzane w sądowych systemach teleinformatycznych. Jednocześnie w art. 175da § 6 .PrUSP określono zakres danych, które Minister Sprawiedliwości może przetwarzać wyłącznie w zakresie niezbędnym dla realizacji ustawowych zadań, w szczególności związanych z informatyzacją sądownictwa. Żaden przepis ustawy nie wskazuje kompetencji Ministra Sprawiedliwości do przetwarzania akt sądowych w sądowych systemach teleinformatycznych obsługujących postępowania sądowe w całości lub w części. W przypadku rejestrów istnieją zaś przepisy szczególne regulujące kompetencje Ministra do dostępu do danych rejestrowych. Dla akt rejestrowych brak analogicznych przepisów, a podkreślenia wymaga, że uprawnienia Ministra w odniesieniu do danych rejestrowych nie są równoznaczne prawu dostępu do akt prowadzonych przez sądy	
--	--	--	--	--

			w postępowaniu rejestrowym lub wieczystoksięgowym. Zatem w przypadku sądowych systemów teleinformatycznych, w których tworzy się lub przetwarza akta postępowań sądowych (odpowiednio akta rejestrowe), zadania Ministra ograniczą się jedynie do powierzenia tych systemów dyrektorom odpowiednich sądów apelacyjnych oraz do decydowania o środkach przeznaczanych na utrzymanie i rozwój tych systemów i celach, w jakich te środki są pożytkowane z uwagi na fakt, że budżet sądów nadal jest częścią budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości. Odmienne rozumienie relacji tych dwóch norm byłoby sprzeczne z Konstytucją.”	
14.	(art. 4 ust. 4c–4m ustawy o KRS (art. 1 pkt 2 projektu))	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Organ właściwy w sprawie ochrony danych osobowych nie neguje, że przedstawiony do zaopiniowania projekt wprowadza do ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, powoływanej dalej z zastosowaniem skrótu „u.K.R.S.”, nową procedurę udostępniania podmiotom publicznym w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz	Uwaga nieuwzględniona Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych wskazuje, że niezrozumiała dla organu nadzorczego jest dyspozycja projektowanego art. 4 ust. 4h w ustawie o KRS w myśl, którego Minister Sprawiedliwości jedynie może, a więc nie jest zobligowany (prawnie zobowiązany), żądać szczegółowego wykazania przez podmiot publiczny oraz podmiot niebędący podmiotem publicznym, ale realizujący zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny

		podmiotom niebędącym podmiotami publicznymi, ale realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, informacji z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4c–4m u.K.R.S., dodawane przez art. 1 pkt 2 projektu). Nie można jednocześnie pominąć, że nawet po rozpoczęciu stosowania tej procedury udostępniania informacji (danych) na administratorze w dalszym ciągu ciążyć będzie obowiązek sprawowania kontroli: komu, jakie, na jakiej podstawie i w jakim celu dane z Krajowego Rejestru Sądowego zostały udostępnione (art. 24 ust. 1 zdanie pierwsze w zw. z art. 5 rozporządzenia 2016/679) . Art. 1 pkt 2 projektu wprowadza do u.K.R.S.: przesłanki wyrażenia zgody na udostępnianie informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4e u.K.R.S.), wymagania co do wniosku o wyrażenie zgody na udostępnianie informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4g u.K.R.S.), wymóg wydania przez Ministra	ich realizacji, spełnienia przesłanek, o których mowa w projektowanym art. 4 ust. 4e pkt 1–3 w ustawie o KRS. Takie brzmienie projektowanego art. 4 ust. 4e pkt 1–3 w ustawie o KRS, w opinii Prezesa rodzi pytanie, na jakich ustaleniach faktycznych miałby oprzeć się Minister Sprawiedliwości wydający decyzję administracyjną. Jak wskazuje Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych tylko po szczegółowym zbadaniu, przed wydaniem decyzji administracyjnej o wyrażeniu zgody na udostępnianie podmiotowi publicznemu informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych, przez Ministra Sprawiedliwości: 1) czy dane z tego rejestru są temu podmiotowi faktycznie niezbędne do realizacji jego zadań ustawowych lub realizacji zadań powierzonych lub zleconych mu przez podmiot publiczny, 2) czy podmiot ten rzeczywiście posiada i stosuje urządzenia lub systemy teleinformatyczne umożliwiające identyfikację osoby uzyskującej informacje z Krajowego Rejestru Sądowego, zakres informacji oraz daty ich uzyskania, 3) czy podmiot posiada i stosuje zabezpieczenia techniczne i organizacyjne chroniące przed wykorzystaniem uzyskanych informacji niezgodnie z celem, udostępnianie temu podmiotowi informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego będzie legalne w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 2016/679. Zgodzić należy się z Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych, że wydanie decyzji przez Ministra Sprawiedliwości będzie musiało być poprzedzone przedmiotowym badaniem. Takie wymogi, o charakterze obligatoryjnym, są bowiem przewidziane w projektowanym art. 4 ust. 4i w ustawie o KRS. Projektowany art. 4 ust. 4h jednoznacznie przesądza, że Minister Sprawiedliwości będzie mógł żądać przedłożenia dowodów, celem szczegółowego wykazania przesłanek do uzyskania zgody na udostępnianie informacji
--	--	--	--

		Sprawiedliwości decyzji administracyjnej o wyrażeniu zgody na udostępnianie informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4d u.K.R.S.), przesłanki odmowy wyrażenia przez Ministra Sprawiedliwości zgody na udostępnianie informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych oraz formę prawną tej odmowy (art. 4 ust. 4i u.K.R.S.). W tym kontekście niezrozumiała dla organu nadzorczego jest natomiast dyspozycja art. 4 ust. 4h u.K.R.S. W myśl art. 4 ust. 4h u.K.R.S., dodawanego przez art. 1 pkt 2 projektu, Minister Sprawiedliwości jedynie może, a więc nie jest zobligowany (prawnie zobowiązany), żądać szczegółowego wykazania przez podmiot publiczny oraz podmiot niebędący podmiotem publicznym, ale realizujący zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, spełnienia przesłanek, o których mowa w art. 4 ust. 4e pkt 1–3 u.K.R.S., dodawanym przez art. 1 pkt 2 projektu. Takie brzmienie art. 4 ust. 4h u.K.R.S., dodawanego przez art. 1 pkt 2 projektu, rodzi pytanie, na	z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych, mając na uwadze konieczność dokonania każdorazowej oceny spełnienia przez podmiot przesłanek do wydania decyzji. W opinii resortu sprawiedliwości postulat Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych zmierzający do zmiany dyspozycji projektowanego art. 4 ust. 4h w ustawie o KRS, w taki sposób, by z przepisu tego wynikał obowiązek Ministra Sprawiedliwości poczynienia jednoznacznych ustaleń w kwestii spełnienia przez podmiot publiczny przesłanek, o których mowa w art. 4 ust. 4e pkt 1–3 u.K.R.S., jest realizowany poprzez projektowany art. 4 ust. 4i w ustawie o KRS. Odnosząc się natomiast do kwestii zapewnienia kontroli Ministra Sprawiedliwości nad spełnieniem w trakcie korzystania z usługi przesłanek, o których mowa w projektowanym art. 4 ust. 4e w ustawie o KRS przez podmiot zobowiązany, resort sprawiedliwości wskazuje, że projekt zawiera mechanizmy zmierzające do ciągłego kontrolowania czy podmiot korzystający z usługi dostępu do danych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego cały czas spełnia przesłanki do korzystania w tym trybie z dostępu do danych z Krajowego Rejestru Sądowego. Takim mechanizmem jest nałożenie na podmiot, któremu Minister Sprawiedliwości wyraził zgodę na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych obowiązek niezwłocznego poinformowania o zaprzestaniu realizacji zadań ustawowych lub realizacji powierzonych lub zleconych mu przez podmiot publiczny zadań publicznych uzasadniających dostęp do informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, o zmianie stosowanych urządzeń lub systemów teleinformatycznych umożliwiających identyfikację osoby uzyskującej informacje z Rejestru, zakresu informacji oraz daty ich uzyskania oraz zmianie posiadanych zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych chroniących przed wykorzystaniem uzyskanych informacji niezgodnie z celem. Nadto projekt przewiduje, że Minister Sprawiedliwości cofa, w drodze decyzji administracyjnej, zgodę na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych, jeżeli przestaną istnieć przesłanki, o których
--	--	--	---

		jakich ustaleniach faktycznych miałby oprzeć się Minister Sprawiedliwości wydający decyzję administracyjną, o której mowa w art. 4 ust. 4d u.K.R.S., dodawanym przez art. 1 pkt 2 projektu, w przypadku niezbadania spełnienia przez podmiot publiczny ubiegający się o wyrażenie zgody na udostępnianie mu informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych przesłanek z art. 4 ust. 4e pkt 1–3 u.K.R.S., dodawanego przez art. 1 pkt 2 projektu. Abstrahując wszakże od kwestii, o której mowa wyżej, opiniowany art. 4 ust. 4h u.K.R.S., dodawany przez art. 1 pkt 2 projektu, wprowadzając dobrowolność podjęcia działań przez Ministra Sprawiedliwości narusza zasadę zgodności z prawem (legalizmu) z art. 5 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 2016/679 . Tylko po szczegółowym zbadaniu, przed wydaniem decyzji administracyjnej o wyrażeniu zgody na udostępnianie podmiotowi publicznemu informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych, przez Ministra Sprawiedliwości: – czy dane z tego rejestru są temu podmiotowi faktycznie niezbędne do realizacji jego zadań	mowa w projektowanym art. 4 ust. 4e ustawy o KRS. Projekt wprowadza również obowiązek powstrzymania się od korzystania z dostępu do danych za pośrednictwem usług sieciowych w sytuacji niespełniania przesłanek, o których mowa w ust. 4e. Mechanizmy te dodatkowo wzmocnione zostały odpowiedzialnością karną przewidzianą w projektowanym art. 60a ustawy o KRS. Przepisy te mają na celu wsparcie administratora w kontroli nad spełnieniem przez podmiot zobowiązany wymagań, o który mowa w projektowanym art. 4 ust. 4e ustawy o KRS. Projektowane rozwiązania nie pozbawiają jednak administratora możliwości podejmowania innych działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych, których to wynikiem może być cofnięcie zgody na udostępnianie informacji z Rejestru za pośrednictwem usług sieciowych. Zauważyć bowiem należy, że regulacja dotycząca cofnięcia zgody nie odnosi się jedynie do sytuacji pozyskania informacji w trybie projektowanego art. 4 ust. 4j.
--	--	--	---

			ustawowych lub realizacji zadań powierzonych lub zleconych mu przez podmiot publiczny, – czy podmiot ten rzeczywiście posiada i stosuje urządzenia lub systemy teleinformatyczne umożliwiające identyfikację osoby uzyskującej informacje z Krajowego Rejestru Sądowego, zakres informacji oraz daty ich uzyskania, – czy podmiot posiada i stosuje zabezpieczenia techniczne i organizacyjne chroniące przed wykorzystaniem uzyskanych informacji niezgodnie z celem, udostępnianie temu podmiotowi informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego będzie legalne w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 2016/679. Jedynie bowiem w przypadku stwierdzenia przez Ministra Sprawiedliwości, że spełnione są wszystkie przesłanki z pkt 1–3, możliwy będzie do wypełnienia wymóg rozliczalności, o którym mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679. Dlatego Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych wnioskuje o zmianę dyspozycji art. 4 ust. 4h u.K.R.S., dodawanego przez art. 1 pkt 2 projektu, w taki sposób, by z przepisu tego wynikał	
--	--	--	---	--

			obowiązek Ministra Sprawiedliwości poczynienia jednoznacznych ustaleń w kwestii spełnienia przez podmiot publiczny przesłanek, o których mowa w art. 4 ust. 4e pkt 1–3 u.K.R.S., dodawanym przez art. 1 pkt 2 projektu, warunkujących uzyskanie zgody na udostępnianie mu informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych. Projektodawca poprzestał w projekcie na nałożeniu na podmiot, któremu Minister Sprawiedliwości wyraził w drodze decyzji administracyjnej zgodę na udostępnianie mu informacji (danych) z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych, a w odniesieniu do którego nastąpiła zmiana co do realizowanych przez niego zadań ustawowych lub stosowanych przez niego urządzeń, systemów teleinformatycznych, zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych, obowiązku niezwłocznego poinformowania o tych zmianach Ministra Sprawiedliwości (art. 4 ust. 4j u.K.R.S., dodawany przez art. 1 pkt 2 projektu) i – ewentualnie – powstrzymania się od korzystania z dostępu do danych za pośrednictwem usług sieciowych (art. 4 ust. 4l u.K.R.S., dodawany przez art. 1 pkt 2	
--	--	--	--	--

			projektu). Pominął wszakże milczeniem kwestię zapewnienia kontroli Ministra Sprawiedliwości nad spełnieniem powyższych obowiązków przez podmiot zobowiązany. Tymczasem w powoływanym już wyżej wyroku z 19 lipca 2018 r. (sygn. akt II SA/Wa 2168/17) Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie – na gruncie bardzo zbliżonych do zaproponowanych w projekcie przepisów dotyczących udostępniania danych z rejestru PESEL – stwierdził, że: „[...] obowiązkiem Ministra Cyfryzacji winno być odpowiednie zadbanie o bezpieczeństwo [...] danych nie tylko na etapie przyznawania dostępu do rejestru PESEL za pomocą urządzeń teletransmisji danych, ale także na etapie pobierania danych osobowych z tego rejestru i tym samym Minister Cyfryzacji powinien wprowadzić odpowiednie środki organizacyjno-techniczne w celu zabezpieczenia i prawidłowego, zgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych [...]”. To stanowisko sądu administracyjnego, potwierdzone wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego, można – w opinii organu właściwego w sprawie ochrony danych osobowych – odnieść odpowiednio do obowiązku	
--	--	--	---	--

			zapewnienia stałej kontroli nad informacjami (danymi) udostępnianymi z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem usług sieciowych. Wobec tego Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych pozostawia pod rozwagę i ocenę projektodawcy, czy unormowania zawarte w art. 4 ust. 4j–4m u.K.R.S., dodawanych przez art. 1 pkt 2 projektu, są wystarczające dla zapewnienia bezpieczeństwa informacji (danych) udostępnianych z Krajowego Rejestru Sądowego. Ocena taka winna być załączona do projektu, na przykład zamieszczona w jego uzasadnieniu.	
--	--	--	--	--